

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní umělecká škola Jeseník

„Umění nám činí život krásnějším“

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2.1	POČET OBORŮ, VELIKOST	5
2.2	HISTORIE A SOUČASNOST	5
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU.....	6
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
2.5	VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY	7
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	10
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	10
3.1.1	<i>Formování osobnosti prostředky uměleckého působení</i>	<i>10</i>
3.1.2	<i>Učitelé ZUŠ Jeseník</i>	<i>11</i>
3.2	VIZE ŠKOLY	12
3.2.1	<i>Vzdělávání a výchova</i>	<i>12</i>
3.2.2	<i>Kvalita vzdělávání.....</i>	<i>12</i>
3.2.3	<i>Komunikace v cizím jazyku</i>	<i>12</i>
3.2.4	<i>Vzdělávání učitelů</i>	<i>14</i>
3.2.5	<i>Priority vyvážené práce ZUŠ Jeseník</i>	<i>14</i>
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (VVS).....	16
4.1	STRATEGIE PRO VŠECHNY OBORY A VYUČUJÍCÍ ZUŠ JESENÍK	17
4.2	ZÁSADY – NÁSTROJE KOMUNIKACE SE ŽÁKEM	18
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ.....	19
5.1	HUDEBNÍ OBOR	19
5.1.1	<i>Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje</i>	<i>21</i>
5.1.1.1	<i>Studijní zaměření Hra na klavír.....</i>	<i>21</i>
5.1.1.2	<i>Studijní zaměření Hra na varhany.....</i>	<i>29</i>
ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ		35
5.1.2	<i>Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje.....</i>	<i>36</i>
5.1.2.1	<i>Studijní zaměření Hra na housle.....</i>	<i>36</i>
5.1.2.2	<i>Studijní zaměření Hra na violu.....</i>	<i>43</i>
5.1.2.3	<i>Studijní zaměření Hra na violoncello</i>	<i>50</i>
5.1.2.4	<i>Studijní zaměření Hra na kontrabas</i>	<i>58</i>
5.1.3	<i>Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje.....</i>	<i>66</i>
5.1.3.1	<i>Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....</i>	<i>66</i>
5.1.3.2	<i>Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu.....</i>	<i>73</i>
5.1.3.3	<i>Studijní zaměření Hra na hoboj</i>	<i>79</i>
5.1.3.4	<i>Studijní zaměření Hra na fagot</i>	<i>86</i>
5.1.3.5	<i>Studijní zaměření Hra na klarinet</i>	<i>93</i>
5.1.3.6	<i>Studijní zaměření Hra na saxofon.....</i>	<i>100</i>
5.1.3.7	<i>Studijní zaměření Hra na trubku.....</i>	<i>107</i>
5.1.3.8	<i>Studijní zaměření Hra na trombon</i>	<i>113</i>
5.1.3.9	<i>Studijní zaměření Hra na lesní roh.....</i>	<i>120</i>
5.1.3.10	<i>Studijní zaměření Hra na tenor.....</i>	<i>127</i>
5.1.3.11	<i>Studijní zaměření Hra na baryton.....</i>	<i>134</i>
5.1.3.12	<i>Studijní zaměření Hra na tubu</i>	<i>141</i>
5.1.4	<i>Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje.....</i>	<i>148</i>

5.1.4.1	Studijní zaměření Hra na kytaru	148
5.1.4.2	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	156
5.1.4.3	Studijní zaměření Hra na elektrickou baskytaru	163
5.1.5	Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje.....	170
5.1.5.1	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	170
5.1.6	Vzdělávací zaměření Sólový zpěv	178
5.1.6.1	Studijní zaměření Sólový zpěv	178
5.1.7	Vzdělávací zaměření Sborový zpěv	185
5.1.7.1	Studijní zaměření Sborový zpěv.....	185
5.1.8	Vzdělávací zaměření Hra na lidové nástroje	190
5.1.8.1	Studijní zaměření Hra na cimbál.....	190
5.1.9	Vzdělávací zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba.....	197
5.1.9.1	Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	197
5.1.9.1.1	Modul A Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN).....	197
5.1.9.1.2	Modul B: Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku (TZZRZ).....	205
5.1.10	Vzdělávací zaměření Hra na akordeon.....	210
5.1.10.1	Studijní zaměření Hra na akordeon	210
5.1.11	Vzdělávací obsah oblastí Recepce a reflexe hudby	217
5.1.11.1	Vyučovací předmět Hudební nauka.....	217
5.2	VÝTVARNÝ OBOR	221
5.2.1	Výtvarný obor.....	221
5.2.2	Počítačová grafika.....	230
5.3	LITERÁRNĚ – DRAMATICKÝ OBOR (LDO)	239
6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	252
7	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	254
8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	255
8.1	ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ	255
8.2	OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY	258

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Jeseník
„Umění nám činí život krásnějším“

Předkladatel: Základní umělecká škola Jeseník

ulice 28. října 873

790 01 Jeseník

IČO: 60341742

ředitel školy: Bc. Tomáš Uhlíř

telefon: 603 271 791

e-mail: zusjes@jes.cz

www.zusjes.cz

Zřizovatel: Město Jeseník, právní forma: obec

Masarykovo nám. 1/167, 790 01 Jeseník

telefon: 584 498 111

e-mail: posta@mujes.cz

www.jesenik.org

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2018

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Jeseník je školou, jejíž forma studia má charakter systematického a vytrvalého studia, jež posiluje u žáků rozvoj osobnostních a uměleckých kvalit.

Patří k největším školám na Jesenicku. Ročně organizuje cca 150 koncertů, výstav a představení.

Aktuálně vyučované obory: hudební, výtvarný, literárně-dramatický s kapacitou 850 žáků.

V posledních letech navštěvuje školu cca 850 žáků.

Jednotlivé obory mají v průměru tyto počty žáků:

Hudební: 610 žáků

Výtvarný: 200 žáků

Literárně-dramatický: 40 žáků

V souladu se Školním řádem Základní umělecké školy Jeseník (část DRUHÁ - organizace výuky - vyučování - písmeno i) může výuka žáků probíhat v kolektivních předmětech studia (soubory, orchestry, sbory), ev. výjimečně i např. při náhradě vyučování u individuálního studia, i o víkendech a prázdninách.

2.2 Historie a současnost

V říjnu 1948 vznikla při Kulturním družstvu v Jeseníku první veřejná instituce poskytující hudební vzdělání. V lednu roku 1950 byla ústavu přidělena dnešní hlavní budova školy.

Později vznikaly první pobočky ve Vidnavě, Javorníku, Zlatých Horách, České Vsi.

Od 1. září 1961 se Hudební škola změnila na Lidovou školu umění a značně rozšířila počty žáků.

V roce 1971 založil Vladimír Vraňovský Dechový orchestr mladých, který pod vedením Tomáše Uhlíře a Milana Domese reprezentuje město Jeseník i Českou republiku dodnes.

V roce 1978 založil ředitel Alois Složil spolu s Věrou a Vlastimilem Lejskovými Mezinárodní soutěž Franze Schuberta pro klavírní dua. Tato celostátně významná akce se koná v mezinárodním obsazení dosud.

V září 1984 vznikl Smyčcový orchestr Jeseník pod vedením Zdeňky Krpelíkové, později Kainarové. V současnosti pracuje pod taktovkou Mgr. Františka Mecha.

Řediteli školy Vladimíru Vraňovskému se podařilo uvést v život Varhanní festival v Jeseníku, a tak realizovat další z velkých snů bývalého ředitele Aloise Složila.

Od 1. 1. 1995 je škola právním subjektem, jejímž zřizovatelem je Město Jeseník.

V roce 1998 iniciovala ředitelka školy založení Pěveckého sboru pod vedením Anny Beťákové a Kytarového orchestru pod vedením Carmen Langerové, v současnosti Václava Dvořáka.

Pod jménem Základní umělecká škola Jeseník je naše škola známá vysokou výkonností nejen na Jesenicku. Zajišťuje výuku v širokém spektru hudebního, výtvarného a literárně dramatického oboru a nadále rozšiřuje nabídku podle nejnovějších společenských požadavků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

V Základní umělecké škole Jeseník je průměrně 45 zaměstnanců.

V ZUŠ Jeseník pracuje 10 vzdělávacích zaměření, která jsou řízena jejich vedoucími.

Nadpoloviční většinu vyučujících tvoří ženy.

Kvalifikovanost vyučujících:

- a) absolventi konzervatoří (většina vyučujících)
- b) absolventi vysokých škol pedagogického směru
- c) absolventi vysokých škol uměleckého směru
- d) výkonní umělci dle zákona 563/2004 Sb. s odkazem na tzv. Autorský zákon

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ Jeseník je uměleckou školou, která opírá svoji činnost o více než šedesátiletou tradici. Její vývojová linie od historicky ověřených postupů přes možnosti vyplývající ze současnosti směřuje ke kvalitní škole budoucnosti.

Vychází ze snahy pracovníků školy vynahradiť úsilím ztížené podmínky dané polohou a vzdáleností od kulturních center.

Škola spolupracuje s mladšími základními uměleckými školami na Jesenicku, ale nevyhýbá se ani společným aktivitám s dalšími školami v ČR.

Zahraniční spolupráce je dlouhodobě rozvíjena:

- a) hudebními tělesy – orchestry, pěveckými sbory (zahraniční aktivity včetně vzdálených zemí: Španělsko, Turecko, Mexiko, Tunis, Finsko, Jordánsko, Čína)
- b) festivaly a soutěžemi hudebních a nehudebních oborů
- c) spoluprací škol (zastřešení a organizační zajištění akcí různého typu)

ZUŠ Jeseník v rámci mezinárodních aktivit pořádá:

- a) Mezinárodní festival dechových hudeb v Jeseníku
- b) Schubertovu mezinárodní klavírní soutěž v Jeseníku
- c) Varhanní festival v Jeseníku

Blízké Polsko nabízí nepřeborné množství zahraniční spolupráce mezi naší školou a vzdělávacími organizacemi podobného typu např. v Glucholazech, v Nyse a v dalších místech polského regionu.

Do dlouhodobé mezinárodní spolupráce lze také zahrnout výměnné akce s partnerskými městy našeho zřizovatele (zejména Slovensko, Německo aj.)

Každoročně se uskuteční několik zahraničních výjezdů našich žáků, studentů a vyučujících do blízkých i velmi vzdálených zemí. Reciproční mezinárodní akce umožňují našim i zahraničním účastníkům poznávat jiné podmínky výuky, jinou kulturu; upevňují přátelské vztahy a podněcují vznik dalších mezinárodních aktivit.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Základní umělecká škola Jeseník zahrnuje tato pracoviště:

Hlavní budova: ulice 28. října 873, Jeseník

Ředitelství školy, ekonomické a administrativní zázemí

(sekretariát, účtárna, podatelna, spisovna, archív...)

- budova s převažující výukou hudebního, výtvarného a literárně dramatického oboru
- kromě běžných učeben určených k výuce jsou k dispozici:
 - sborovna a učebny vybaveny internetem
 - učebna hudební nauky vybavena interaktivní tabulí a internetem
 - zkušebna souborové a orchestrální hry vybavena varhanami
 - učebny výtvarného oboru vybaveny internetem
 - učebna literárně-dramatického oboru vybavena internetem
 - příslušenství VO včetně hrnčířského kruhu, vypalovací pece a grafického lisu
 - zahrada přístupná žákům školy, pověřenému doprovodu žáků a pracovníkům školy

Druhá budova: ulice Otakara Březiny 45, Jeseník

Kancelář zástupce ředitele školy

- výuka hudebního oboru s převažující výukou dechových, strunných a klávesových nástrojů
- kromě běžných učeben určených k výuce je k dispozici:
 - sborovna a učebny vybaveny internetem
 - odhlučňená zkušebna souborové a orchestrální hry
 - odhlučňená učebna výuky bicích nástrojů
 - přístupová předzahrádka a dvorek za budovou školy

Třetí budova: ulice Alšova 243, Jeseník

- budova s výukou výtvarného oboru
- učebny výtvarného oboru vybaveny internetem
- příslušenství VO včetně hrncířského kruhu, vypalovací pece a grafického lisu a kreslírny
- počítačová učebna k výuce PC grafiky
- zahrada přístupná žákům školy, pověřenému doprovodu žáků a pracovníkům školy

Čtvrtá budova: Koncertní sál Klášterní kaple, ulice Průchodní 141, Jeseník

koncertní a výstavní sál s varhany a se šatnami

Pracoviště na ZŠ Mikulovice: ulice Hlavní 346

převažující s výukou hudebního oboru včetně výuky hudební nauky

Pracoviště na ZŠ Česká Ves: ulice Makarenkova 414

převažující s výukou hudebního oboru včetně výuky hudební nauky

Pracoviště v Lipové - lázních: ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová-lázně 530

převažující s výukou hudebního oboru včetně výuky hudební nauky

Materiální vybavení školy je postupně rozšiřováno a systematicky obnovováno. Pro sociálně slabé žáky je k dispozici množství hudebních nástrojů k zapůjčení. Dechový orchestr využívá zvukově odhlučněnou zkušebnu a učebna hudební nauky disponuje kromě dalších učebních pomůcek rovněž interaktivní tabulí s internetovým připojením. Také všechny učebny a sborovny na všech budovách a odloučených pracovištích využívají nonstop internetového připojení.

Na hudební vystoupení a koncerty školy využívá svůj koncertní sál v Kapli, koncertní sály PLL a. s., sál Města Jeseník nebo jiná místa k tomu účelu určená. Výtvarné práce prezentujeme v prostorách Divadla P. Bezruče, Kina Pohoda, Katovně nebo v prostorách jiných subjektů. Vzhledem k novým metodám výuky počítačové grafiky, sochařství a filmové animace je třeba zabývat se myšlenkou s rozšířením zázemí výtvarného oboru včetně učebny vybavené počítačovou technikou.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

„UMĚNÍ JE KVĚT CELÉ SPOLEČNOSTI“

L. N. Tolstoj

3.1 Zaměření školy

3.1.1 Formování osobnosti prostředky uměleckého působení

Umělecké vzdělávání má v naší zemi historicky zakotvené kořeny a je tím, co je příznačné pro český národ a co v minulosti tvořilo a v současnosti tvoří naši **světovou kulturní dominantu** vůči ostatním národům celého světa.

Základní umělecké školy jsou neoddelitelnou součástí českého školství a od nepaměti jsou tím, co významně doplňuje úctu k českému školství. Tzv. „zušky“ mají neobyčejně **důležitý význam pro formování osobnosti člověka**, vytváření a rozvoj estetického citění i duchovního bohatství.

Školní vzdělávací program (ŠVP) ZUŠ Jeseník a jeho tvorba je reformou, která **představuje důležitý nástroj k dalšímu rozvoji naší školy**. Může se stát pochopenou nebo nepochopenou. Rozhodně je v její moci napravit mnohé nedostatky, které dříve nebyla škola schopna sama ovlivnit, aniž by porušila platnou legislativu.

ŠVP definuje poslání školy, stanovuje strategie školy směřující k dosažení těchto cílů, jako **výsledek komunikace a prostředek koordinace. Zvyšuje autonomii školy s příslušnými právy a garancemi**. Umožňuje didaktické a obsahové změny ve výuce řady předmětů a vytváří prostor pro invenci učitelů v souvislosti s vyučováním svých předmětů.

Nejdůležitějším prvkem ŠVP je citlivé **zlegalizování tvůrčích myšlenek** s ohledem na to, co dobrého a přínosného dosud existovalo souběžně s vytvářením systému hodnot a kultury školy.

Smyslem vzdělávání na naší škole není pouze výuka a zvládnutí základů určitého uměleckého oboru (hry na určitý hudební nástroj, zvládnutí určité výtvarné techniky nebo dramatického projevu), **cílem je vytváření osobnosti**, která zastává určité životní hodnoty, životní postoje. **Získané dovednosti jsou prostředkem ke smysluplné výchově člověka** a rozšiřují pohled na věci kolem nás.

Úkolem základního uměleckého vzdělávání je **poskytnutí vzdělávání** v jednotlivých oborech, ale jedním z nejdůležitějších prvků je především **pěstování potřebných vlastností a žádoucích životních postojů žáků prostřednictvím vlastní tvorby** a setkáváním se s uměním.

Mezi **prostředky uměleckého působení** naší školy patří **komplexnost, systematickosti vzdělávání, dostupnost, odbornost, tvořivost, invence, smysl pro spolupráci, trpělivost, houževnatost i schopnost experimentovat, domýšlet věci do ucelených souvislostí a**

individuální přístup ke každému jednotlivci; systematické vedení k chápání tradic, systém a úcta ke smysluplným povinnostem.

3.1.2 Učitelé ZUŠ Jeseník

„KAŽDÝ Z NÁS JE PŘEDSTAVITELEM ŠKOLY A PODLE NAŠEHO JEDNÁNÍ, CHOVÁNÍ, SLOV A ČINŮ JSME POSUZOVANI ŽÁKY, STUDENTY A VEŘEJNOSTÍ“

Učitelé ZUŠ Jeseník plní povinnosti učitele předškolního, základního, středního školství, ale i pedagogicky působí v rámci celoživotního vzdělávání dospělých studentů. S výkonem jejich pravomoci souvisí řada specifických problémů (např. s manuálními dovednostmi, s tvůrčí fantazií, schopností navodit představy) i schopnost individuálního přístupu k žákům nebo studentům v rozpětí věku lidského života.

Předpokladem učitele ZUŠ je schopnost být i zdatným interpretem umělecké oblasti, kterou představuje zejména při přípravě žáků na přijímací řízení středních a vysokých škol pedagogického charakteru nebo s uměleckým zaměřením. V některých případech jsou vyučující naší školy také dirigenty, sbormistry, korepetitory, režiséry nebo aktivními výtvarníky.

Všichni vyučující v rámci tvorby ŠVP byli a nadále jsou zapojeni do tvorby vlastní metodiky, která vyhovuje dynamicky se měnící společnosti. Jde o velice zodpovědný a náročný úkol, v němž máme všichni **prostor prosadit progresivní myšlenky** a tím zároveň profilovat naši školu.

Z příkladného přístupu vyučujícího vůči žákovi vyplývá jednak stránka znalostní a na ni navazující motivace, jejímž působením žák samostatně znalosti a dovednosti vyhledává a umí je použít v dalších životních situacích.

Pro žáka je při výuce důležité, aby dostával adekvátní odpovědi na kladené otázky typu: proč se to učíme...proč věc řešíme tímto způsobem...máme možnost zasáhnout do výuky vlastním nápadem...apod. Na tyto otázky již nelze odpovídat ve smyslu: je to v učebních osnovách...neptej se, mlč a nauč se... **Náš školní vzdělávací program nabízí žákům víc než třibení paměti a memorování.**

3.2 Vize školy

Jedním z našich hlavních cílů je být školou, která ctí dlouholetou tradici a zároveň patří mezi školy moderní a kreativní.

3.2.1 Vzdělávání a výchova

„SAMOZŘEJMOSTÍ JE VZDĚLÁVÁNÍ, HLAVNÍ JE VÝCHOVA!“

Vyučující naší školy pracují především s pedagogickým uvědoměním, že žák je ČLOVĚK, kterého nelze pouze měřit a hodnotit administrativními a statistickými metodami.

Dítě se chová tak, jak mu rodina, systém školy a okolní svět dovolí. Potřebuje zázemí, pocit bezpečí, pravidla, vymezení prostoru i prostor pro vlastní názor, samostatnost, invenci, kreativitu.

Cílem VÝCHOVY vzdělávacího programu naší školy je jedinečnost žáka, kultivace člověka UMĚNÍM, rozvoj vůle, trpělivosti, pracovitosti, estetického cítění a rozšiřování pohledu zdravě sebevědomé osobnosti ve spojení s následujícím pocitem úspěšnosti.

3.2.2 Kvalita vzdělávání

„TVORBA – HODNOTA“

Náročnost posuzování kvality základní umělecké školy je o to složitější, že již sama podstata umělecké činnosti je velmi obtížně měřitelná.

Téma kvality výuky i výchovy zajímá všechny účastníky vzdělávání. Zákonné zástupce, vyučující, provozní zaměstnanci i starší žáky, jež jsou postupem času schopni vytvářet si vlastní názory. O kvalitu školy jde na našem pracovišti všem zaměstnancům. Jednak těm, kteří zastávají názor, že kvalita práce je v naší škole dobrá až výborná, ale i těm, kteří ji považují za nedostatečnou a rádi by situaci okamžitě změnili. Předpokladem je skutečnost, aby **každý z pracovníků školy byl nositelem, propagátorem a garantem předestřené koncepce**. Přičemž je nutné mít na paměti, jaké jsou meze a možnosti v rámci podmínek naší školy. **Jádro pedagogické kvality školy vždy bylo, je a bude spočívat zejména ve výjimečnosti a profesionalitě vyučujících.**

3.2.3 Komunikace v cizím jazyku

„JAZYKEM KE KOMUNIKACI - UMĚNÍM K POCHOPENÍ“

ZUŠ Jeseník nabízí žákům hudebního oboru v individuální výuce komunikaci v cizím jazyku. Lekce probíhají nejen v mateřském jazyku, ale také umožňují pracovat v části nebo po celou lekci v jiném nabízeném jazyku **dle možností školy, požadavku a souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého studenta.**

Při zavedení programu komunikace v cizím jazyku se jedná o výraz pedagogické autonomie základní umělecké školy v souladu s platnou legislativou. Integrace věcného předmětu

individuální výuky hudebního oboru s komunikací v cizím jazyku je považována za inovaci nejen na ZUŠ Jeseník, ale také v českém školním systému.

Nabízený nadstandard nenahrazuje výuku cizího jazyka, jak ji známe z jazykových škol. Komunikace v cizím jazyku je v ZUŠ Jeseník **prostředkem ke zdokonalování znalostí cizího jazyka**, rozšiřování odborných znalostí a souvislostí.

Komunikativní část této výuky významově nepřesahuje ostatní složky výuky. Komunikaci v cizím jazyce lze vést již při minimální slovní zásobě s případnou výpomocí mateřského jazyka. Důležitou okolností je vždy možnost doplňování obou jazyků podle reálného stavu vyspělosti a znalostí žáka. **Vyučující obohacuje komunikaci se žákem v cizím jazyce v souvislosti s metodickým a pedagogickým záměrem.**

Žák dle svých znalostí a schopností reaguje na slovní podnět učitele v cizím jazyce hráčským úkonem, později i slovně. Záleží na žákovi, na jaké úrovni bude hovořit či jaké úrovně chce dosáhnout.

Jazyková zdatnost a znalost není v průběhu studia hodnocena.

Jazykovou zdatností a znalostí není ovlivněno hodnocení výsledků práce žáka.

Žák:

- používá spolu s mateřským jazykem nenásilnou formou zvolený cizí jazyk
- rozšiřuje si slovní zásobu v mateřském i cizím jazyku
- získává vědomosti o souvislostech v porovnání obou jazyků
- zlepšuje konverzaci v cizím jazyku, přičemž vychází ze slovní zásoby, jež získal na škole k tomu účelu určené
- poznává nové konverzační okruhy a témata v souvislosti s úzkým zaměřením na praktickou hru hudebního nástroje
- obohacuje své znalosti novými výrazy, zaměřenými na vyučovanou oblast předmětu hudebního oboru v daném jazyce bez obavy ze zkoušení z tohoto jazyka, bez obavy ze zkoušení gramatiky atp.
- posiluje kreativitu v komunikaci
- omezuje psychologické zábrany hovořit cizím jazykem vzhledem ke skutečnosti, že ve výuce na ZUŠ tato komunikace nemá vliv na hodnocení práce žáka
- potlačuje ostych hovořit jiným než rodným jazykem mimo školu k výuce jazyků určenou

V přítomnosti kontrolního orgánu je lekce vedena v mateřském jazyku, na vyžádání kontrolního orgánu může být vedena komunikace i v cizím jazyku.

Individuální výuku žáka hudebního oboru lze obohatit o komunikaci v cizím jazyku pouze a výhradně:

- 1) **na základě personálních možností a nabídky Základní umělecké školy Jeseník**
- 2) **na základě písemné žádosti zákonného zástupce nebo zletilého žáka**

Výuka žáka hudebního oboru rozšířená o komunikaci v cizím jazyku se v ostatních složkách výuky řídí rovněž podle platné legislativy Školského zákona č. 561/2004 Sb., Vyhlášky 71/2005 Sb. a souvisejících předpisů.

Komunikaci v cizím jazyku je možné zrušit kdykoliv v průběhu školního roku na základě písemné žádosti zákonného zástupce nebo zletilého žáka.

3.2.4 **Vzdělávání učitelů „CHYTRÁ ŠKOLA“**

Účinnou podporou je smysluplné vzdělávání vyučujících, které vychází jednak ze zájmu jednotlivých učitelů, jednak z toho, co škola potřebuje pro naplňování své koncepce v kontextu požadavků vzdělávací reformy. K tomu využívá spolupráce se středními a vysokými školami pedagogického nebo uměleckého charakteru, dalších vzdělávacích organizací a školských asociací. **Péče o učitele je nezbytným předpokladem kvalitní péče o žáky.**

3.2.5 **Priority vyvážené práce ZUŠ Jeseník**

- poskytovat umělecké vzdělání v hudebním, výtvarném a literárně dramatickém oboru v ucelených a na sebe navazujících ročnících a stupních tak, aby navazovaly na obsahy studia na středních a vysokých školách uměleckého nebo pedagogického směru
- spoluvytvářet školu, jež působí na žáka uceleným systémem hodnot a kultivuje osobnost prostřednictvím umění
- zaujmout přední místo v čele uměleckého školství v oblasti Jesenicka i mimo ni:
 - a) kvalitou vzdělávání
 - b) mimořádným přístupem ke své práci
 - c) rozsahem nabídky
- reprezentovat město Jeseník i Českou republiku
- navázat a pokračovat v tradici dobrého jména školy:
 - 1) v hudebním oboru
 - a) široká nabídka nástrojového a pěveckého vzdělávání
 - b) orchestrální hra
 - c) komorní a souborová hra
 - d) možnost vzdělávání pomocí mateřského jazyka s komunikací cizího jazyka
 - e) multimediální technika (interaktivní vzdělávání)
 - 2) ve výtvarném oboru
 - a) široká nabídka výtvarného vzdělávání
 - b) grafika, počítačová grafika, sochařství, filmové animace

- c) stabilizace pedagogů
 - d) konkurenceschopnost
- 3) v literárně dramatickém oboru
 - a) široká nabídka možných kategorií obohacená o loutkoherectví
 - b) rozšíření oddělení
 - c) širší využití internetu
 - d) stabilizace pedagogů
- propojovat spolupráci oborů ve společných projektech:
 - a) spolupráce při společných akcích (koncerty, vernisáže, představení...)
 - b) výroba loutek žáky literárně dramatického oboru ve výtvarné třídě s možností využití při představení
 - c) tématická spolupráce
- rozvíjet výchovu k tvořivosti:
 - a) jedinečnost způsobu řešení
 - b) představivost směřující ke kreativě
 - c) poznávání, vědění, hodnocení
- podporovat proces celoživotního vzdělávání ve smysluplném vzdělávání
- prosazovat dynamičnost změn ve vytváření kultury na pracovišti a vědomou práci s etickými problémy a normami
- stabilizovat kvalitní složení učitelského sboru a zvyšovat kvalifikaci zaměstnanců
- sledovat vnitřní interpersonální vztahy, profesionalitu, precizní přípravu, erudovanost a zároveň lidský rozměr
- podporovat pracovní nasazení a angažovanost spolu s nutností efektivní komunikace
- přijímat ve vyváženém prostředí právních norem nové podněty spolu s jejich využitím ve prospěch žáků a školy
- zajistit bezpečnost a ochranu zdraví vhodnou organizací a koordinací práce
- usilovat o dobrý stav budov, vnitřní vybavení školy, odpovídající učební pomůcky a dostatek finančních prostředků k iniciativní práci

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (VVS)

Citace z RVP ZUV

„Výchovné a vzdělávací strategie jsou společně uplatňované postupy na úrovni školy nebo uměleckého oboru, kterými jsou utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence žáků. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro rozvoj žáka po stránce umělecké a pro jeho budoucí uplatnění v praktickém i profesním životě. Jsou vyjádřením schopností žáka tvořit, vnímat umělecké dílo žáka a interpretovat je, umožňují mu tak vytvářet si pozitivní vztah k umění a kultuře, k ostatním lidem i k sobě samému. Smyslem není definitivní dosažení klíčových kompetencí, ale neustálé směřování k nim.“

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- vytváření prostředí mezi učitelem a žákem, zájem o pocity, představy a tvorbu spojenou s vnímáním uměleckého díla
- korigování práce s uměleckým dílem
- vedení žáka k rozpoznání a hlubšímu pochopení obsahu uměleckého díla

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- vytváření příjemného a otevřeného prostředí
- propojení výuky s potřebami skutečného života
- otevřenost k různorodým směrům umění

Strategie pro kompetenci kulturní

- seznámení žáka s vhodnými kritérii, která mu umožní rozpoznat umělecké a kulturní hodnoty
- podněcování žáka k samostatnému úsudku
- rozvoj schopností utvářet si vlastní názory
 - vedení žáka k uměleckým a kulturním hodnotám na hodnotovém žebříčku

4.1 Strategie pro všechny obory a vyučující ZUŠ Jeseník

Učitelé:

- hájí a preferují zájem žáka i školy
- uplatňují vztah k jedinečnosti žáka
- učí žáka zodpovědnosti za své jednání
- předávají principy tolerance
- využívají prostředky úměrné žákova věku
- napomáhají žákovi najít umělecké uplatnění vzhledem k jeho talentu, nadání a možnostem
- rozvíjí osobnost žáka
- napomáhají žákovi v chápání okolního světa
- motivují žáka k dalšímu chápání a učení
- podporují zájem, schopnost učit se a objevovat
- zařazují do výuky zážitkové formy
- zapojují žákovu zvědavost a hravost
- učí žáka žít ve společnosti ostatních
- upevňují jeho sociální dovednosti
- přibližují mu normy a hodnoty ve společnosti uznávané
- rozpoznávají a pomáhají řešit možnosti v různých situacích žáka
- učí žáka utváření vlastního názoru (souhlasit nebo nesouhlasit)
- rozvíjí volní vlastnosti žáka
- vedou žáka k vlastnosti usměrňující a ovlivňující sebekontrolu a sebekázeň
- motivují k dalším aktivitám včetně tvůrčího a kreativního myšlení
- působí v roli průvodce žáka a nikoliv mentora
- zamezují lhostejnosti a jejím následkům
- zabezpečují psychickou pohodu a bezpečnost žáka
- směřují k náročným cílům se schopností sebereflexe s energií i rozvahou, s odbornou zdatností i odvahou, důsledně i citlivě a s nezdolnou vůlí zvládat všechny překážky

4.2 Zásady – nástroje komunikace se žákem

Učitelé umí:

- sdělit, co je třeba
- naslouchat a znovu naslouchat
- ptát se cíleně i s pochopením
- nechat si poradit
- produktivně odpovídat a řešit problémy
- vyjádřit vlastní stanovisko, názory a pocity
- používat vědomě mluvu těla a kontakt očima
- vcítit se do osobnosti žáka, získat jeho důvěru
- volit různé alternativy učebního postupu
- podněcovat rozvoj kvality
- organizovat výuku včetně souvisejících činností a okolností
- hodnotit výsledky práce
- nadchnout s nehranou upřímností a opravdovostí
- mít smysl pro takt a pro humor

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 HUDEBNÍ OBOR

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Studium hudebního oboru získává žák postupně hudební návyky a dovednosti, které může využít v sólových výkonech nebo ve společných hudebních aktivitách typu komorní, souborové nebo orchestrální hry nebo ve sborovém zpěvu. Později může uplatnit své znalosti a schopnosti v oblasti improvizace, vlastní skladatelské tvorby nebo v tvorbě moderní hudební technologie.

Hudební obor v ZUŠ Jeseník klade důraz na tradici školy. Je nejstarším z oborů našeho pracoviště a navštěvuje jej nejvyšší počet žáků. Kromě sólové výuky navazuje na letité zkušenosti vyučujících komorní, souborové a orchestrální hry. Tyto předměty jsou uplatňovány zejména v Dechovém orchestru mladých, Smyčcovém orchestru Jeseník, Kytarovém orchestru, Kytarovém souboru, v souborech Jesflet, Benjamínci, v pěveckých sborech Zvonky a Zvonečky a v dalších komorních uskupeních. Žáci získávají neocenitelné zkušenosti v praktickém muzicírování, setkávají se s širokým repertoárem různých období i žánrů, stávají se součástí kolektivu tvořícího nové hudební hodnoty. Členství v souboru nebo orchestru podstatně motivuje žáky ke zvýšení zájmu o samotnou výuku. Žáci se také výrazněji zapojují do kulturního života našeho města a okolí. Postupně nabývají pocitu odpovědnosti za společné vystoupení, za jeho bezproblémovou organizaci a za příkladné vystupování na veřejnosti. Formuje se jejich hudební vkus a vlastní názory na hudební umění.

Trpělivá i náročná práce učitelů a žáků školy proslavila naši školu v širokém okolí i zahraničí, ale také předala poselství novým generacím. Na základě bohatých zkušeností předchozích vyučujících mají současní učitelé připravené podmínky k tvořivé práci. Přesto stojí před velmi obtížným úkolem. Připravit žáky na kvalitní technickou úroveň do doby, než jejich citová stránka bude schopná přijmout nabízenou škálu hudebních vjemů. Prostředkem k získání dovedností jsou ročníkové výstupy (viz níže) a výsledným cílem je nejen úspěšná příprava na přijímací řízení některé ze škol uměleckého nebo pedagogického typu, ale především výchova samostatně umělecky tvořících osobností.

Korepetice

K výuce vyučovacích předmětů hudebního oboru patří zcela neodmyslitelně spolupráce s korepeticí (hudebním doprovodem). Korepetitorem může být vyučující nebo jiný žák Základní umělecké školy Jeseník. Ke korepetici patří jednak klasický klavírní doprovod nebo jiný hudební nástroj nebo soubor více nástrojů, popř. orchestr. Korepetici může zajistit také reprodukováná hudba.

Žák korepetitor:

- získává dovednosti z doprovodu jiného žáka
- uplatní zkušenosti souhry se sólistou ve vlastním individuálním nebo kolektivním studiu

Žák korepetovaný:

- udrží si svoji sólovou linku
- naslouchá a vnímá doprovodnou hlasovou linku

- reaguje správně na tempo a další výrazové složky doprovodného hlasu
- rozliší přede hry, mezihry, nástupy, popř. další části skladby
- uplatní zkušenosti souhry s korepeticí na veřejných vystoupeních a koncertech

5.1.1 Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje

5.1.1.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír patří pro svou barevnost, všestrannost a pestrou škálu využití k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Při studiu klavírní hry se formují morální vlastnosti žáka, jako jsou například vytrvalost, samostatnost, trpělivost, sebeovládání, ale i zdravé sebevědomí. Posláním a cílem klavírních pedagogů naší školy je vychovat nejen technicky zdatného hráče, ale především hudbymilovného a kulturního člověka.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na klavír	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Čtyřruční hra Souborová hra Doprovod Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na klavír		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Čtyřruční hra Souborová hra Doprovod Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků, ve vyšších ročnících pouze individuálně

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klavír

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ (PS)

Žák:

- popíše stručně nástroj
- uplatní správné sezení u klavíru
- postaví správně ruku dle návodu učitele
- napodobí pomocí melodických ozvěn hru učitele jedním prstem, dvojicemi prstů, střídáním rukou
- vyjmenuje hudební abecedu a názvy bílých kláves
- zahraje jednoduchou píseň rozdělenou mezi dvě ruce v různých oktávách
- použije dvojhmat, dudáckou kvintu nebo sekundu v jednoduché písni

Postupová zkouška:

2 písně podle sluchu

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Pokud žák začíná výuku bez PS, je seznámen se základními požadavky hry na nástroj v rozsahu výstupů PS.

Žák:

- využije základní pianistické návyky, sezení u nástroje, uvolněný pohyb rukou
- prokáže orientaci na klaviatuře
- uplatní různé druhy úhozů
- zahraje dohromady unisono v pětiprstové poloze
- pojmenuje noty odpovídající obtížnosti v probíraných skladbách

- vysvětlí 2-, 3-, 4-dobé takty
- použije různé výrazové prostředky, dynamiku
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň T, D
- zahraje čtyřručně s učitelem

Postupová zkouška:

3 drobné skladbičky

2. ročník

Žák:

- použije ve hře základní úhozy (portamento, staccato, legato)
- prokáže orientaci na klaviatuře v různých oktávách (u probíraných skladeb)
- rozliší rytmické hodnoty od celé po šestnáctinovou notu a pomlku
- odliší charakter skladby tempově a dynamicky
- přečte noty v G i F klíči u probíraných skladeb
- převede krátkou skladbu z paměti
- zahraje durové stupnice od bílých kláves každou rukou zvlášť, v protipohybu dohromady a příslušný T5 s obraty tenuto, staccato, rozloženě zvlášť
- doprovodí lidovou píseň T, D a uplatní transpozici do jiné tóniny

Postupová zkouška:

1 stupnice zvlášť v rozsahu 2 oktáv, T5 s obraty v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladbičky

3. ročník

Žák:

- využije při hře základní dovednosti a technické prvky
- uplatní správné postavení rukou a uvolněnost při hře
- zahraje stupnice dur a moll od bílých kláves v rovném pohybu s příslušným tónickým kvintakordem a obraty oběma rukama dohromady
- rozliší náladu skladby a svoji hru zkontroluje sluchem
- uplatní základní pedalizaci
- zahraje skladbu různého charakteru z paměti v odpovídajícím tempu
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň pomocí T, D, S a přetransponuje ji do jiné tóniny
- prokáže rychlejší čtení not v G a F klíči u probíraných skladeb
- zahraje čtyřručně s učitelem, případně se spolužákem

Postupová zkouška:

1 stupnice dohromady oběma rukama v rozsahu 2 oktáv, T5 s obraty v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladby, píseň nebo čtyřruční skladba

4. ročník

Žák:

- prokáže uvědoměle prstovou zběhlost
- zahraje chromatickou stupnici zvlášť, durové a mollové stupnice v rovném pohybu dohromady, ke stupnicím čtyřhlasý akord rozloženě zvlášť
- využije nezávislosti rukou k odlišení melodie od doprovodu
- uplatní vyrovnanost a plynulost hry
- vystaví frázi s pomocí učitele
- prokáže hru melodických ozdob (u vybraných skladeb)
- použije synkopický pedál
- zahraje skladby různých stylových období
- doprovodí jednoduchou píseň v durové i mollové tónině T, D, S
- zahraje elementární skladbu z listu

Postupová zkouška:

1 durová, 1 mollová stupnice v rovném pohybu v rozsahu 3 oktáv, čtyřhlasý akord rozloženě zvlášť v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladby, z toho 1 klasická

1 komorní skladba

5. ročník

Žák:

- využije espressivní úhoz a kultivovanost projevu
- zahraje stupnice v rozsahu 4 oktáv v rovném pohybu, k nim čtyřhlasý akord rozloženě dohromady oběma rukama a velký rozklad zvlášť
- uplatní rozsáhlou škálu dynamiky, současný i synkopický pedál
- zahraje skladby různých slohů, vybrané skladby nacvičí z paměti
- doprovodí lidovou nebo umělou píseň základními akordickými značkami
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice v rovném pohybu v rozsahu 4 oktáv, čtyřhlasý akord rozloženě dohromady v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladby (barokní nebo klasická, romantická nebo 20. st.)

1 komorní skladba

6. ročník

Žák:

- zahraje skladby s dostatečnou technickou zběhlostí, citlivě a soustředěně
- odliší různé hudební žánry a prokáže orientaci ve stylových obdobích

- zahraje stupnice kombinovaným pohybem, čtyřhlasý akord každou rukou zvlášť tenuto, staccato, rozloženě a velký rozklad zvlášť i dohromady oběma rukama
- rozpozná a zahraje melodické ozdoby
- zrytmizuje složitější rytmické útvary
- doprovodí lidovou či umělou píseň dle akordických značek, uplatní různé figurace
- uplatní schopnost hry z listu

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice kombinovaně v rozsahu 4 oktáv, velký rozklad s obraty zvlášť v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 skladby přednesové (barokní nebo klasická, romantická nebo 20. st.)

1 komorní skladba

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové a mollové kombinovaným způsobem, velký rozklad s obraty dohromady
- nastuduje přiměřený program k absolventskému vystoupení
- prokáže při hře dostatečnou technickou zručnost s kultivovaným projevem a sluchovou sebekontrolou
- předvede samostatně nacvičenou přednesovou skladbu s využitím dynamiky, vhodné artikulace, frázování, agogiky

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice kombinovaně v rozsahu 4 oktáv, velký rozklad s obraty rovně dohromady se závěrem v rozsahu probraného učiva

1 etuda

1 přednesová skladba

1 komorní skladba

Přednesové skladby mohou být nahrazeny absolventským koncertem.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové a mollové kombinovaně, velký rozklad s obraty oběma rukama dohromady v rozsahu 4 oktáv
- vystaví samostatně hudební frázi s využitím zpěvného tónu a sluchové sebekontroly
- předvede hru z listu

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice, velký rozklad s obraty v rozsahu probraného učiva

2 přednesové skladby odlišného charakteru

1 komorní skladba

2. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové a mollové kombinovaně, případně 3:2 a 2:3, velký rozklad s obraty v rozsahu 4 oktáv oběma rukama dohromady
- prokáže vyspělou pianistickou zručnost
- vyřeší technické problémy pomocí různých úhozových a rytmických variací
- využije při hře oktávovou techniku
- vytvoří samostatně prstoklad
- zvolí správné tempo a agogiku
- prokáže hrou složitější melodické ozdoby

Postupová zkouška:

1 durová a mollová stupnice, velký rozklad s obraty v rozsahu probraného učiva

2 přednesové skladby odlišného charakteru

1 komorní skladba

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové a mollové v rychlejším tempu, velký rozklad s obraty oběma rukama dohromady
- využije pro svůj repertoár náročnější skladby různých slohových období
- použije složitější pedalizaci
- vyhledá skladby k nastudování

Postupová zkouška:

1 durová a mollová stupnice, velký rozklad s obraty v rozsahu probraného učiva

2 přednesové skladby odlišného charakteru

1 komorní skladba

4. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně libovolný počet přednesových skladeb různých stylů a žánrů s využitím znalostí o výrazu, harmonii a hudebních forem
- uplatní při hře své interpretační zkušenosti
- zahraje stupnice durové a mollové v kombinovaném pohybu, případně v terciích či sextách, velký rozklad s obraty
- zakončí studium II. stupně absolventským vystoupením, na kterém přednese libovolné skladby odpovídající náročnosti

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a mollová, velký rozklad s obraty v rozsahu probraného učiva

1 libovolná skladba

1 komorní skladba

1 skladba může být nahrazena absolventským koncertem

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Komorní hra, Čtyřruční hra, Souborová hra a Doprovod

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- využije dovednosti získané při čtyřruční hře
- projeví při souhře rytmickou kázeň
- uplatní odpovědnost vůči kolektivu
- rozliší ve skladbě pomocí dynamiky melodii a doprovod
- udá gestem začátek hry či nástup hry spoluhráče

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- předvede přesnou souhru a vystaví hudební frázi
- uplatní souhru v různých tempech, rubátu a při agogických změnách
- zahraje jednoduché klavírní party v souborech různého obsazení, lehčí doprovody, skladby čtyřruční, šestiruční nebo osmiruční

4. ročník

Žák:

- zahraje obtížnější skladby různých stylů a žánrů
 - využije v pozici prima úhozovou kulturu při vedení kantilény
 - prokáže v pozici sekunda vnímavost celku skladby a zdokonalí pedalizaci
- uplatní ve všech formách souborové hry nejdůležitější zásadu - smysl pro kolektivní citění v hudbě

5.1.1.2 Studijní zaměření Hra na varhany

Hra na varhany je určena pro žáky s vážným zájmem o výuku na tento nástroj. Předpokladem je nadání, fyzická dispozice, dobrá pohybová koordinace, rytmické cítění a hudební představivost. Výhodou pro žáka je případná možnost hrát a cvičit na chrámové nebo jiné varhany. ZUŠ v Jeseníku má k dispozici třimanuálový digitální nástroj určený jak k výuce, tak i pro cvičné hodiny žáků. Jako koncertní nástroj jsou využívány dvoumanuálové klasické varhany v Klášterní kapli. Výuka tohoto předmětu je zaměřena na poznání a osvojení si zásad hry na varhany, na rozvoj specifické varhanní techniky, na seznámení se s bohatou varhanní literaturou a na dokonalé poznání zvukových a barevných možností tohoto nástroje. Žáci mají později také poměrně veliké uplatnění v komorní hře, při doprovodu sólového zpěvu nebo sboru, orchestru či sólistů. V rámci výuky jsou položeny základy i k varhanní improvizaci.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na varhany		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Doprovod Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na varhany		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Doprovod Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na varhany

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zaujme správné držení těla při hře na varhany, uplatní zásady výběru vhodné varhanní obuvi
- prokáže orientaci na hracím stole (manuály, pedál, rejstříky, žaluzie, crescendo, pevné a volné kombinace)
- popíše jednoduše princip zvuku u klasických varhan a u digitálního nástroje
- prokáže orientaci ve značkách pro nohoklad a zahraje jednodušší pedálová cvičení
- zahraje durové stupnice přes 1 oktávu v pedálu a jednodušší skladby manualiter s využitím sólových i doprovodných rejstříků

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice v pedálu
- 1 jednodušší pedálové cvičení
- 1 drobná skladba hraná manualiter

2. ročník

Žák:

- objasní rozdíly ve varhanní a klavírní technice úhozu
- vysvětlí pojmy „tichá výměna“ a „přísné legato“ a prakticky je zahraje
- vysvětlí význam prstokladů pro varhanní hru
- využije při hře zvukovou sebekontrolu
- zahraje vybraná cvičení a skladby levá nebo pravá ruka + pedál, skladby s prodlevou v pedálu nebo s jednoduchými změnami v pedálu

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice v pedálu
- 1 jednodušší pedálové cvičení

1 drobná skladba s prodlevou nebo jednodušším pohybem v pedálu

3. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové stupnice v souhře s pedálem
- uplatní hru každou rukou na jiném manuálu a použije přechody z jednoho manuálu na druhý
- zahraje v pedálu špičkami se střídáním nohou a špička-pata legato v sekundách
- využije třířádkovou notovou osnovu a zahraje skladby s jednodušším pedálem
- doprovodí jednodušší lidové písně akordicky pomocí základních harmonických funkcí

Postupová zkouška:

1 durová stupnice v souhře s pedálem

1 pedálové cvičení

1 skladba s prodlevou nebo jednodušším pohybem v pedálu

1 píseň nebo melodie s doprovodem a využitím T, S, D

4. ročník

Žák:

- rozliší hru portamento, legato a staccato
- využije pod vedením učitele specifickou varhanní artikulaci a frázování ve skladbách z období baroka
- předvede účelně střídání manuálů v tzv. "echo" skladbách
- zahraje jednodušší tříhlasé skladby s pohyblivým pedálem
- vysvětlí a prakticky použije zásady registrace
- vyhledá a zahraje T, D, S i v pedálu
- doprovodí písně v jednodušších durových tóninách

Postupová zkouška:

1 stupnice, rozložený akord v pedálu

1 pedálové cvičení

1 přednesová skladba

1 píseň s využitím T, D, S v pedálu

5. ročník

Žák:

- objasní pojmy motiv, téma, imitace
- zahraje snazší varhanní skladby různých období s odpovídající artikulací
- zahraje jednodušší až středně těžká pedálová cvičení
- použije žaluzie, crescendo, volné i pevné kombinace na nástroji
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice v souhře s pedálem

- zharmonizuje hlavní i vedlejší stupně stupnice

Postupová zkouška:

- 1 durová a 1 mollová stupnice, rozložený akord v pedálu
- 1 pedálové cvičení
- 1 přednesová skladba
- 1 píseň harmonizovaná hlavními, případně i vedlejšími stupni

6. ročník

Žák:

- zahraje z listu méně náročné skladby
- prokáže koordinaci rukou a nohou
- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období a žánrů
- prokáže orientaci v odlišné interpretaci a registraci skladeb z období romantismu a hudby XX. století
- zahraje doprovod jednodušších písní a skladeb
- vysvětlí pojem harmonická kadence

Postupová zkouška:

- 1 durová a 1 mollová stupnice, rozložený akord v pedálu
- 1 pedálové cvičení
- 1 přednesová skladba
- 1 píseň s doprovodem nebo harmonická kadence

7. ročník

Žák:

- zahraje tříhlasé nebo čtyřhlasé skladby s pohyblivým pedálem
- vyjádří charakter skladby odpovídajícími výrazovými prostředky (tempo, artikulace, frázování, agogika, ornamenty)
- uplatní sluchovou sebekontrolu
- naregistruje samostatně snadné varhanní skladby nebo cvičení
- použije širokou škálu úhozů (od staccata po přísné legato)
- zahraje patou i špičkou v pedále
- předvede drobné hudební útvary na základě vlastních hudebních nápadů

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy
- 1 pedálové cvičení (nebo úryvek ze skladby)
- 1 píseň s doprovodem nebo vlastní skladbička
- 1 rozsáhlejší nebo 2 drobnější skladby odlišného charakteru (může být nahrazeno absolventským vystoupením)

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže orientaci na hracím stole i na všech klaviaturách
- dodrží úsporné pohyby při hře
- zahraje vybrané stupnice v pedálu s protipohybem ruky
- zahraje intervalová a akordická pedálová cvičení, předvede tichou výměnu pedálu v
- využije ve hře melodické ozdoby
- uplatní účelně vyváženou artikulaci a stálou sluchovou kontrolu
- použije registraci skladeb různých stylových období
- prokáže při výběru repertoáru základní znalosti o různých slohových obdobích

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s protipohybem a příslušnými akordy
- 1 pedálové cvičení (nebo úryvek ze skladby)
- 1 přednesová skladba
- 1 píseň nebo zharmonizovaná kadence či vlastní skladba

2. ročník

Žák:

- uplatní samostatnost při nácvičku skladeb
- zahraje vybrané stupnice v pedále v oktávách
- zahraje středně obtížné barokní, romantické nebo moderní skladby
- prokáže schopnost výběru repertoáru přiměřené technické náročnosti
- vyřeší samostatně a poučeně registraci jednotlivých skladeb
- zahraje ve vhodných skladbách formou inégalité
- vytvoří vlastní předehry, mezihry a dohry k písním

Postupová zkouška:

- 1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy
- 1 pedálové cvičení (nebo úryvek ze skladby)
- 1 přednesová skladba
- 1 píseň s vlastní předehrou, mezihrou a dohrou nebo zharmonizovaná kadence či vlastní skladba

3. ročník

Žák:

- využije při hře nezávislosti rukou a nohou
- provede výměny rejstříků během vlastní hry
- použije správnou registraci a ornamentiku v souladu se stylovým obdobím
- zahraje jednodušší triové skladby
- zahraje skladby různých stylových období a uplatní svůj vlastní názor na jejich interpretaci
- prokáže orientaci v tóninách, základních harmonických funkcích, akordických značkách a uplatní vhodný typ doprovodu

Postupová zkouška:

1 pedálové cvičení (nebo úryvek ze skladby)

2 skladby různých stylových období

1 píseň s vlastní předehrou, mezihrou a dohrou nebo zharmonizovaná kadence či vlastní skladba

4. ročník

Žák:

- předvede kultivovaný a muzikální projev při interpretaci jednotlivých skladeb
- prokáže přehled o zvukových a technických možnostech varhan a samostatnost při nácvičku skladeb volbou vhodných postupů a pomocných technických cvičení
- zahraje z listu jednoduché skladby
- zaimprovizuje drobné hudební útvary

Postupová zkouška:

1 pedálové cvičení (nebo úryvek ze skladby)

1 píseň s vlastními variacemi nebo zharmonizovaná kadence či vlastní skladba

2 přednesové skladby rozdílného charakteru v rozsahu probraného učiva (může být nahrazeno absolventským vystoupením)

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Doprovod

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- doprovodí sólisty, soubory nebo pěvecký sbor v jednodušších skladbách
- přizpůsobí se pokynům a gestům dirigenta nebo vedoucího hráče
- prokáže orientaci v jednodušší partituře
- přizpůsobí registraci doprovodu charakteru skladby, hudebnímu období a žánru, počtu hráčů, dispozicím nástroje a akustickému prostředí

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v základních harmonických funkcích a akordových značkách
- zahraje z listu jednodušší doprovod s málo pohyblivým pedálem
- prokáže orientaci v partituře
- transponuje píseň nebo chorální melodii do jiné tóniny

4. ročník

Žák:

- obhájí vlastní názor na interpretaci jednotlivých skladeb
- naregistruje zcela samostatně doprovod při zachování všech zásad pro jednotlivá hudební období
- doprovodí sólisty, soubory či orchestr ve skladbách přiměřené obtížnosti
- respektuje elementární improvizční zásady a osvojuje si základy praktické harmonie
- dle svého zaměření se seznamuje s problematikou liturgie a chrámové hudby nebo skladbami pro společensko - kulturní praxi

5.1.2 Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje

5.1.2.1 Studijní zaměření Hra na housle

Housle patří do skupiny smyčcových nástrojů. Jejich historie sahá až do 16. století, kdy byly poprvé vyrobeny, pravděpodobně v Itálii. Jsou bezesporu jedním z nejuniverzálnějších nástrojů z hlediska použitelnosti. Tvoří základ symfonických orchestrů, komorních seskupení, folklorních souborů a stejně dobře se mohou uplatnit i v jazzu nebo dokonce i v rockové hudbě. Patří k nejznámějším sólovým nástrojům, což se odráží v mimořádně širí houslové literatury. Můžeme říct, že prakticky každý významnější skladatel věnoval houslím alespoň nějakou skladbu. Cílem výuky hry na housle na naší škole je poskytnout žákům všestranné vzdělání, aby se po ukončení studia mohli podle svého zaměření a podle svých možností věnovat samostatně žánrům, které preferují. Nezanedbatelnou součástí výuky houslí je komorní a souborová hra, která je realizována především ve Smyčcovém orchestru Jeseník, ale i v jiných hudebních seskupeních. Přípravnou funkci má smyčcový soubor, ve kterém se žáci poprvé seznamují se specifickými aspekty vzájemné souhry.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na housle	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv			1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na housle		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ (PS)

Žák:

- prokáže orientaci v základních pojmech souvisejících s nástrojem (kobyłka, žabka)
- pojmenuje jednotlivé struny (je možné použít pomocných názvů)
- rozezná rozdíly mezi kvalitním a nekvalitním tónem
- předvede správné držení smyčce a kratší tahy u žabky, středem a u špičky
- zvládne oddělené tahy celým smyčcem a polovinou smyčce
- ukáže správné postavení levé ruky a prstů na drobných cvičeních
- zahraje píseň v rámci zvoleného prstokladu – dur

Postupová zkouška:

2 lidové písně dle probrané učební látky

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou
- využije znalost not při hře strunách D a A
- prokáže správné držení smyčce
- předvede plynulejší tahy kombinující hru celým smyčcem a polovinou
- zahraje détaché středem smyčce a u špičky
- zvládne stupnice v rozsahu jedné oktávy a písňe na dvou a více strunách v rámci zvoleného prstokladu

Postupová zkouška:

1 stupnice (1 oktáva) v rozsahu probraného učiva

2 písňe v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- použije při hře celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou notu a jejich vzájemné vztahy
- objasní pojmy křížek, béčko, odrážka a důsledky jejich uplatnění v praktické hře
- předvede základy hry v durovém i mollovém prstokladu
- spojí oba prstoklady v písňích, skladbách nebo cvičeních
- předvede jednoduché legato
- zahraje skladbu nebo píseň s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

1 stupnice (v rozsahu 1 nebo 2 oktáv)

1 technické cvičení nebo etuda

1 přednes nebo píseň v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- rozliší základní dynamické rozdíly (f, p, mf)
- ukáže vláčnou obrátku u žabky
- předvede plynulé détaché kratší částí smyčce (žabka, střed, špička)
- rozliší druhy smyků détaché, legato a staccato a předvede tyto smyky v praktické hře na elementární bázi

Postupová zkouška:

2 stupnice durové (2 oktávy) s rozloženým kvintakordem

1 etuda

1 kratší skladba nebo složitější píseň v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- rozezná a rozpočítává rytmické útvary
- rozliší interpretačně základní tempová označení (allegro, moderato)
- využije prstoklad se zvýšeným třetím prstem a sníženým čtvrtým prstem
- spojí probrané prstoklady ve stupnicích a etudách
- předvede hru glissand
- prokáže na základní úrovni hru synkopového rytmu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (2 oktávy), 1 stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

5. ročník

Žák:

- zahraje prstoklad se sníženým třetím prstem
- předvede jednoduchou výměnu stejným prstem do třetí polohy a zpět
- zahraje jednoduchou píseň nebo jednooktávovou stupnici ve třetí poloze z paměti
- vytvoří akcent při tahu od žabky i od špičky
- prokáže znalost pojmu flageolet a najde jej na struně
- zahraje dvouoktávových stupnic v dur i moll

Postupová zkouška:

1 durová stupnice (2 oktávy), 1 mollová stupnice (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje prstoklad se zvýšeným čtvrtým prstem
- předvede výměnu do třetí polohy z vyššího prstu na nižší a zpět
- zahraje jednoduchou stupnici v rozsahu celé třetí polohy
- předvede náročnější píseň nebo snadnou skladbu ve třetí poloze
- vysvětlí pojmy crescendo a decrescendo a předvede je na delších tónech
- předvede martelé nebo marcato, nepravidelné rytmy, zejména triolu

- odliší dynamické odstíny a ostřejší akcent

Postupová zkouška:

1 durová stupnice (2 oktávy), 1 stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

7. ročník

Žák:

- předvede základní dvojhmaty
- rozezná tóninové vztahy a stavbu melodie
- nastuduje skladby různých stylových období a žánrů
- naladí samostatně nástroj dle svých individuálních schopností
- zahraje jednoduchou tříoktávovou stupnici
- předvede základní vibratový pohyb s opřeným zápěstím
- ukáže na elementární úrovni princip řadového staccata

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (2 oktávy), 1 stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem s přechodem do třetí polohy

1 náročnější etuda v první poloze nebo jednodušší etuda ve třetí poloze

1 přednesová skladba (tuto lze nahradit veřejným vystoupením v rámci absolventského koncertu)

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- spojí hru v 1. a 3. poloze v různých prstokladech ve složitějších etudách, příp. technických cvičeních
- předvede orientaci na hmatníku ve tříoktávových stupnicích
- prokáže techniku vibrata

Postupová zkouška:

1 stupnice durová, 1 stupnice mollová s příslušným rozloženým kvintakordem v rozsahu

probraného učiva
1 etuda v rozsahu probraného učiva
1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- předvede výměny první, druhé a třetí polohy
- zahraje staccato, martelé a détaché podle charakteru interpretované skladby

Postupová zkouška:

1 stupnice durová, 1 stupnice mollová s příslušným rozloženým kvintakordem v rozsahu probraného učiva
1 etuda v rozsahu probraného učiva
1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- předvede základy hry 4. polohy
- prokáže kombinace probraných poloh v náročnějších stupnicích, etudách a přednesových skladbách
- zahraje dvojhmatová cvičení
- použije základy spiccata

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (3 oktávy), 1 stupnice mollová s příslušným rozloženým kvintakordem (3 oktávy)
1 etuda v rozsahu probraného učiva
1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- využije pohybu levé ruky po celém hmatníku a širokého spektra druhů smyků
- předvede více druhů vibrata na dlouhém tónu
- rozvine pasážovou techniku ve stupnicích a etudách
- rozliší základní druhy melodických ozdob (trylek, příraz, nátřil, obal)
- prokáže vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (3 oktávy), 1 stupnice mollová (3 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem
1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba (minimálně s využitím 3. polohy), tuto lze nahradit veřejným vystoupením v rámci absolventského koncertu

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve významu základních dirigentských gest
- rozvine intonační cítění a intonační přizpůsobivost vzhledem k ostatním hlasům
- podpoří rytmickou přesnost hry zahájením tahu smyčce důsledně od struny (s výjimkou hozených smyků nebo jiných neobvyklých zvukových efektů)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- rozliší a dynamicky vyjádří ve svém partu doprovod a melodii
- posílí tónovou kulturu využíváním vhodných částí smyčce podle potřeb skladby a ve shodě s ostatními členy skupiny, příp. celého orchestru
- využije specifika hry v orchestru při doprovodu jiného nástroje na úrovni dynamiky

4. ročník

Žák:

- využije v souhře odlišný způsob interpretace skladeb různých epoch a žánrů
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.2.2 Studijní zaměření Hra na violu

Viola patří do skupiny smyčcových nástrojů. Je laděna o kvintu níž než housle a svým rozsahem pokrývá zejména střední polohy. Ačkoliv je prověřena staletími existence, je dnes mezi veřejností méně známým nástrojem. Přitom typická zvuková barva violy tvoří již od barokních dob nepostradatelnou součást smyčcových a později i symfonických orchestrů. Navíc se viola uplatňuje také jako sólový nástroj a v tomto ohledu disponuje velmi hodnotnou literaturou. Je příznačné, že viola zaujala svými zvukovými možnostmi i umělce, kteří dosáhli světového uznání v houslové interpretaci (např. Josef Suk, Pinchas Zukerman, Shlomo Mintz). Cílem výuky v naší škole je především vychovávat violisty schopné nejen kvalitně sólově hrát, ale zejména zapojit se platným způsobem do činnosti smyčcového orchestru, příp. jiných komorních seskupení.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na violu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- pokud žák starší 14-ti let započne studium, k ročníkovým výstupům směřuje dle svých dovedností v průběhu studia

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violu

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v popisu nástroje, názvech strun a základních pojmech (kobyłka, żabka apod.)
- předvede správné držení violy, nasměrování levé ruky a přirozené postavení prstů na struny
- zahraje jednooktávovou stupnici v daném prstokladu (dur)
- uplatní zvolený prstoklad na drobných cvičeních, písních nebo skladbách
- použije při interpretaci noty a pomlky celou, půlovou, čtvrtovou
- předvede plynulejší tahy kombinující hru celým a polovinou smyčce
- objasní pojmy křížek, béčko, odrážka a jejich důsledky v praktické hře

Postupová zkouška:

2 stupnice (1 oktáva) s rozloženým kvintakordem v rozsahu probraného učiva

1 píseň nebo drobná skladba

2. ročník

Žák:

- spojí durový a mollový prstoklad
- přednese zpaměti píseň, příp. krátkou skladbu
- použije při interpretaci noty a pomlky osminové
- rozvine détaché v různých částech smyčce
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

1 stupnice (v rozsahu 1 nebo 2 oktáv) v rozsahu probraného učiva

1 technické cvičení nebo krátká etuda

1 přednes nebo píseň v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- rozliší základní dynamické rozdíly (f, p, mf)
- prokáže schopnost základního zvukového vyvážení nestejných smyků
- rozliší druhy smyků détaché, legato a staccato a předvede je v praktické hře na elementární bázi
- předvede vláčnou obrátku u žabky
- spojí durový, mollový a pražcový prstoklad

Postupová zkouška:

2 stupnice durové (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 skladba nebo složitější píseň

4. ročník

Žák:

- zahraje prstoklad se zvýšeným třetím a sníženým čtvrtým prstem
- spojí probrané prstoklady při hře stupnic a etud
- předvede technickou zručnost hrou krátkých prstových cvičení a rytmické kombinace pomocí rozpočítávání
- rozliší základní tempová označení (allegro, moderato)
- zahraje složitější legato přes dvě struny
- předvede hru synkopového rytmu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (2 oktávy), 1 stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

5. ročník

Žák:

- použije prstoklad se sníženým třetím prstem
- využije vzájemné kombinace probraných prstokladů při hře stupnic, etud a prstových cvičení
- zahraje výměnu stejným prstem do třetí polohy a zpět pomocí dlouhých glissand
- předvede jednoduchou píseň nebo jednooktávovou stupnici ve třetí poloze z paměti
- vytvoří rozeznatelný akcent od žabky i od špičky

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (2 oktávy), 1 stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým

kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

6. ročník

Žák:

- využije prstoklad se zvýšeným čtvrtým prstem
- zahraje jednoduchou stupnici v rámci celé třetí polohy
- předvede složitější píseň, případně snadnou skladbu ve třetí poloze
- zařadí hru nepravidelných rytmů, zejména triolu
- vysvětlí termín marcato nebo martelé a základní způsob tvoření tohoto smyku

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (2 oktávy), 1 stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

7. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj
- předvede základní dvojhmaty
- zahraje jednoduchou tříoktávovou stupnici
- předvede základní vibratový pohyb s opřeným zápěstím
- ukáže na elementární úrovni princip řadového staccata
- vyjádří náladu skladby elementárními výrazovými prostředky

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (2 oktávy), jedna stupnice mollová (2 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem s přechodem do třetí polohy

1 složitější etuda v první poloze nebo jednodušší etuda ve třetí poloze

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva (tuto lze nahradit veřejným vystoupením v rámci absolventského koncertu)

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na

základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- spojí hru v 1. a 2. poloze v různých prstokladech ve složitějších etudách a technických cvičeních
- předvede hru tříoktávových stupnic
- použije více druhů technik vibrata

Postupová zkouška:

1 stupnice durová, 1 stupnice mollová s příslušným rozloženým kvintakordem s přechodem do vyšších poloh v rozsahu probraného učiva

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- předvede jednoduchou výměnu z první do páté polohy
- zahraje jednodušší etudy spojující všechny probrané polohy
- uplatní různé varianty détaché podle charakteru interpretované skladby

Postupová zkouška:

1 stupnice durová, 1 stupnice mollová s příslušným rozloženým kvintakordem s přechodem do vyšších poloh v rozsahu probraného učiva

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- zařadí složitější kombinace probraných poloh v náročnějších stupnicích, etudách a přednesových skladbách
- zahraje výměny mezi 1. a 4. polohou
- předvede dvojhmatová cvičení
- předvede plynulost legata při přechodu strun
- použije základy spiccata

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (3 oktávy), 1 stupnice mollová (3 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- využije volného pohybu levé ruky po celém hmatníku
- předvede více druhů vibrata na dlouhém tónu
- zahraje složitější metroritmické útvary
- použije smyk sautillé hrou krátkého rychlého détaché a aktivací zápěstí
- rozliší základní druhy melodických ozdob (trylek, příraz, nátryl, obal)
- prokáže vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

Postupová zkouška:

1 stupnice durová (3 oktávy), 1 stupnice mollová (3 oktávy) s příslušným rozloženým kvintakordem

1 etuda v rozsahu probraného učiva

1 přednesová skladba (minimálně s využitím 3. polohy), tuto lze nahradit veřejným vystoupením v rámci absolventského koncertu

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve významu základních dirigentských gest
- rozvine intonační cítění a intonační přizpůsobivost vzhledem k ostatním hlasům

- podpoří rytmickou přesnost hry zahájením tahu smyčce důsledně od struny (s výjimkou hozených smyků nebo jiných neobvyklých zvukových efektů)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- rozliší a dynamicky vyjádří ve svém partu doprovod a melodii
- posílí tónovou kulturu využíváním vhodných částí smyčce podle potřeb skladby a ve shodě s ostatními členy skupiny, příp. celého orchestru
- využije specifika hry v orchestru při doprovodu jiného nástroje na úrovni dynamiky

4. ročník

Žák:

- využije v souhře odlišný způsob interpretace skladeb různých epoch a žánrů
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.2.3 Studijní zaměření Hra na violoncello

Motto:

„Nalezněte sílu hudby, která uzdravuje tělo, posiluje mysl a rozvíjí tvořivého ducha“

Don Campbell

Základním kamenem přístupu k tvorbě ŠVP ZUV ve studijním zaměření **Hra na violoncello** je vědomí, že jde o nástroj sólový i orchestrální s širokou škálou uplatnění a že existuje několik úrovní ovládnutí tohoto nástroje, které vycházejí z hudebně motorických dovedností jednotlivých žáků. Toto vědomí by mělo být stále podřízeno výše uvedenému mottu, neboť základní úlohou učitele ZUŠ v instrumentální výuce je umožnění poznání světa hudby a uvědomění si jeho možností v celistvé výchově člověka po stránce citové i rozumové. Violoncello nepatří v obecném povědomí k běžným nástrojům, úkolem vyučujícího tohoto oboru je proto ustavičné hledání a nalézání takových forem výuky, které by odpovídaly mentální i motorické vyspělosti jednotlivých žáků a spojovaly v sobě moderní výukové trendy s potřebným důrazem na důslednou domácí přípravu

a vědomí smyslu této práce. Dlouholetá systematická a individuální práce s dítětem i jeho rodinou, kterou základní umělecká škola umožňuje, je ideální platformou pro tuto výchovu a probíhá skrze ovládnutí zvoleného nástroje a možností jej prezentovat v sólové, komorní i souborové hře.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na violoncello	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na violoncello		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violoncello

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ (PS)

Žák:

- použije základní návyky při sezení u nástroje a držení obou rukou
- pozná noty a hmaty na všech strunách v základní poloze a správně je reprodukuje při hře pizzicato i arco
- rozliší správnou a nesprávnou intonaci na elementární bázi
- prokáže orientaci v notovém zápisu při hře z listu v rámci dosud získaných dovedností a vědomostí
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti s klavírem či s doprovodem jiného nástroje

Postupová zkouška:

Dvě elementární technická cvičení či lidové písně se zaměřením na techniku pravé a levé ruky.

Krátká skladba s doprovodem klavíru z paměti

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje jednodušší skladby v základní poloze z not i z paměti
- zkontroluje s pomocí učitele svou intonaci
- rozezná grafickou podobu smyků détaché a legato v notovém zápisu a použije je při hře
- prokáže elementární schopnost hry z listu a souhry s klavírem (doprovod učitele)
- doprovodí písničku na prázdných strunách nebo dle akordových značek v notovém zápisu

Postupová zkouška:

Jedna stupnice durová v rozsahu jedné oktávy s příslušným akordem podle probraného učiva.

Dvě rozdílná cvičení pro techniku pravé a levé ruky.

Krátká skladba z paměti s doprovodem klavíru nebo odpovídající skladba pro dvě violoncella.

2. ročník

Žák:

- použije obě široké polohy v základní poloze
- uplatní staccato ve všech polohách smyčce
- předvede vědomou práci s „ekonomikou smyčce“
- použije uvolněné zápěstí při hře osminových a šestnáctinových not
- zahraje stupnice G, D v rozsahu dvou oktáv s příslušným akordem, F s odpovídajícím akordem v rozsahu jedné oktávy
- rozliší předepsanou dynamiku

Postupová zkouška:

Dvě stupnice v rozsahu probraného učiva s příslušným akordem.

Dvě etudy v základní poloze pro pravou a levou ruku.

Jednoduchá přednesová skladba z paměti s doprovodem klavíru nebo skladba pro dvě violoncella na odpovídající technické úrovni.

3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché hudební útvary a uplatní při nich získané základní hráčské návyky (správné držení těla, držení nástroje, koordinaci pohybu pravé a levé ruky)
- rozliší prstoklady v základní i nižší poloze úzké i široké a vhodně je použije
- zahraje smyk martellé, v krátkých smycích použije zápěstí
- použije elementární výrazové prostředky / vibrato, vhodně tvořený tón / při sólové hře

Postupová zkouška:

Dvě stupnice durové a jedna mollová stupnice s odpovídajícím akordem s použitím výměn poloh v nižších polohách v rozsahu dvou oktáv v rozsahu probrané látky.

Jedna etuda s využitím smyků legato, staccato či martellé, jedna melodická etuda pro elementární využití vibrata.

Přednesová skladba z paměti s doprovodem klavíru s využitím vibrata či dosud získaných hráčských dovedností v technice pravé ruky

4. ročník

Žák:

- použije smykovou techniku / arpeggio a spiccato / a kultivaci tónové kultury / vibrato /
- zahraje stupnice H, Fis, Es a As dur s příslušným akordem v rozsahu dvou oktáv a stupnice moll do dvou bé v tomtéž rozsahu
- prokáže orientaci při výměnách poloh v rozmezí poloh nižších a středních
- použije hru základních melodických ozdob (trylek, nátryl, příraz) v rámci nižších a středních poloh

Postupová zkouška:

Jedna stupnice dur a jedna moll v rozsahu dvou oktáv s příslušným akordem s výměnami poloh mezi nižšími a středními polohami v rozsahu probrané látky.

Dvě technicky rozdílné etudy pro pravou a levou ruku.

Přednesová skladba v rozsahu nejméně jedné strany notového zápisu z paměti s doprovodem klavíru či technicky odpovídající skladba pro dvě violoncella.

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur v rozmezí tří oktáv s akordem do dvou křížků a bé
- prokáže hru řadových staccat
- uplatní hru v lubových polohách a v základní palcové poloze
- využije vibrata jako prostředku k vyjádření svého hudebního prožitku

Postupová zkouška:

Dvě stupnice dur v rozsahu tří oktáv s akordem do dvou křížků či bé v rozsahu probrané látky.

Dvě etudy na problematiku pravé či levé ruky či jedna etuda sólová a jedna etuda na výměny poloh v úpravě pro dvě violoncella.

Přednesová skladba s výměnami středních poloh - z paměti a s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák:

- zahraje základní dvojhmaty v nižších polohách

- předvede artikulaci smyčce v obtížnějších smycích (spiccato, řadové staccato, arpeggio)
- upevní prstovou techniku pomocí technických cvičení a melodických ozdob v libových polohách
- prokáže hru stupnic dur a moll do čtyř křížků a bé v rozsahu tří oktáv
- zahraje z paměti delší skladby vyjma sonátové a variační formy

Postupová zkouška:

Dvě z probraných stupnic dur a moll do čtyř křížků a bé v rozsahu tří oktáv s příslušným akordem.

Dvě technicky rozdílné etudy nebo jedna etuda a jedna část ze sólové suity

J. S. Bacha G dur.

Rozsáhlejší přednesová skladba s klavírem (část barokní sonáty či koncertu)

nebo violoncellové duo odpovídající technické úrovni žáka.

7. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v zápise interpretovaných skladeb, rozezná jejich základní členění, stavbu melodie, rytmické struktury i tóninové vztahy
- uplatní vlastní hudební představy pod vedením učitele, rozliší výrazové prostředky hudby různých stylových období a žánrů
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- rozliší optimální prstoklady v nižších i středních polohách
- použije obtížnější smyky i více druhů vibrata pro její odstínění a vlastní dynamiku v realizované skladbě

Postupová zkouška:

Dvě z dosud probraných stupnic v rozsahu tří oktáv s odpovídajícím akordem.

Rozsáhlejší etuda pro pravou či levou ruku nebo jedna rozsáhlejší etuda s výměnami vyšších

poloh a část ze sólové suity J. S. Bacha G dur dle technických možností žáka.

Přednesová skladba s doprovodem klavíru či orchestru nebo technicky obdobně náročná skladba pro dvě violoncella může být nahrazena absolventským koncertem.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje všechny stupnice dur a moll s křížky a bé v rozsahu tří oktáv s příslušným akordem
- předvede techniku hry levé ruky v palcové poloze včetně melodických ozdob
- rozezná s pomocí učitele základní hudební styly a přizpůsobí jim smykovou a prstovou artikulaci

Postupová zkouška:

Jedna stupnice dur a jedna moll v rozmezí tří oktáv s akordem v rozsahu probrané látky.

Dvě technicky rozdílné etudy nebo jedna etuda a jedna část ze sólové suity

J. S. Bacha C dur.

Rozsáhlejší přednesová skladba s klavírem nebo violoncellové duo odpovídající technické úrovni tohoto ročníku i technickým a výrazovým schopnostem žáka

2. ročník

Žák:

- zahraje dur stupnice do dvou křížků a bé v rozmezí čtyř oktáv s příslušným akordem
- uplatní hru flažoletů umělých i přirozených dle potřeby jednotlivých skladeb
- zvolí optimální prstoklady v notovém zápise pro jednotlivé střední a vyšší polohy včetně polohy palcové
- uplatní vlastní hudební představu a samostatnost práce při studiu skladeb

Postupová zkouška:

Dvě stupnice v rozsahu výše probrané látky s akordem.

Dvě kontrastní etudy pro pravou a levou ruku nebo jedna etuda a jedna část ze suity C dur J. S. Bacha pro sólové violoncello.

Jedna věta ze skladby koncertantního typu či část sonáty z období baroka až klasicismu s doprovodem klavíru či jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur do čtyř křížků a bé v rozsahu čtyř oktáv s příslušným akordem
- uplatní volný pohyb levé ruky po celém hmatníku
- zahraje základní dvojhmaty (tercie a sexty) ve středních a vyšších polohách
- využije široké spektrum smyků v rozsahu dosud probrané látky (martellé, spiccato, řadová staccata, arpeggia) a navrhne optimální řešení prstokladových, smykových a výrazových variant při hledání co nejlepší interpretace

Postupová zkouška:

Dvě z dosud probraných durových stupnic do čtyř křížků a bé v rozmezí čtyř oktáv s příslušným akordem.

Dvě kontrastní etudy pro pravou a levou ruku nebo jedna etuda a jedna část ze suity C dur J. S. Bacha pro sólové violoncello.

Jedna věta ze skladby koncertantního typu či část sonáty z období baroka až klasicismu s doprovodem klavíru či jiného nástroje z paměti nebo technicky obdobná skladba pro dvě violoncella

4. ročník

Žák:

- vyhledá informace o různých stylech hry a interpretace a inspiruje se jimi při své hře
- zvolí nejlepší možnosti při tvorbě prstokladů a možnosti poučeně zdůvodní
- použije širší škálu smyků při práci s notovým materiálem i při realizaci studovaných skladeb odlišných hudebních žánrů (lidové hudby, jazzu, populární hudby)
- zrealizuje představu o stylové interpretaci hudby různých období včetně hudby různých žánrů

Postupová zkouška:

Dvě stupnice dur s čtyřmi křížky a bé v rozsahu čtyř oktáv s odpovídajícím akordem.

Dvě etudy s využitím techniky pravé i levé ruky nebo jedna etuda a jedna část ze sólové suity J. S. Bacha C dur.

Přednesová skladba s doprovodem klavíru či orchestru může být interpretována při absolventském vystoupení.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- použije obtížnější smyky a zahraje je ve správné artikulaci i širší dynamické škále podle pokynů dirigenta
- podřídí zvukovou stránku své hry nejlepšímu vyznění interpretované skladby v rámci celého souboru
- zvolí správné metrum v základních i střídavých taktech a rozliší dirigentské gesto

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- rozezná delší hudební fráze svého partu v homofonní i polyfonní sazbě
- zahraje všechny melodické ozdoby a rozliší je v zápisu studovaných skladeb, jejich realizaci přizpůsobí stylu hrané skladby a představě dirigenta
- přizpůsobí typ vibrata druhu a stylu studované skladby v rámci celého souboru
- prokáže schopnost korigovat svou intonaci ve středních či vyšších polohách a jejich výměnách a přizpůsobí ji intonaci celé své skupiny či souboru
- zvolí s pomocí učitele správné prstoklady i výměny poloh svého partu a přizpůsobí smykovou artikulaci i kvalitu tónu s interpretační představou vedoucího souboru

4. ročník

Žák:

- dodrží optimální smyky a prstoklady ve vlastní hře i ve hře celé nástrojové skupiny
- rozliší všechna dirigentská gesta a připraví se tak na jakékoliv dynamické i agogické změny během realizace skladeb
- využije možnost hry v souboru či orchestru jako prostor pro svou osobní i uměleckou seberealizaci a rozvoj

5.1.2.4 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas patří do skupiny smyčcových nástrojů, jež byl v historii vídán nejčastěji ve folklorních seskupeních. V posledních staletích býval používán hlavně v souborové nebo orchestrální hře. Sólový kontrabas je v současnosti vídán na českých i světových pódii méně často, ale o to vzácnější jsou mistrovská koncertní vystoupení špičkových hráčů, kteří zasvětili svůj hudební život tomuto mohutnému smyčcovému nástroji.

Na naší škole se mohou učit hrát žáci starší (tj. klasický způsob výuky), kteří fyzicky obsáhnou nároky svojí výškou, délkou paží a rozpětím prstů rukou, ale také mladší žáci, kteří mohou započít studium na tzv. „basocello“. Tímto speciálně upraveným hudebním nástrojem umožňuje naše škola výjimečně navštěvovat výuku hry na kontrabas již od útlého věku. Dřívějším nástupem do výuky lze přirozenou cestou dosáhnout vyšších hráčských výsledků, čímž se žáci rychleji začleňují do mnoha hudebních seskupení různých hudebních stylů již při docházce nižších tříd základní školy. Za dobu svého studia dosahují výraznějších hráčských výsledků také v sólovém projevu.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchesterální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na kontrabas		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchesterální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kontrabas

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- pojmenuje základní části kontrabasu
- předvede uvolněné držení nástroje a vzpřímený postoj při hře
- použije všechny prsty levé ruky na hmatníku nástroje v základním prstokladu půlové polohy
- vyjmenuje názvy prázdných strun G, D, A, E
- ovládne základní smyky smyčcové techniky, tj. tah od žabky ke špičce a zpět s uvolněným zápěstím; dělení smyčce na žabkovou, střední a špičkovou část
- zahraje z not v basovém klíči noty a pomlky celé, půlové a čtvrté
- rozliší v drobných skladbách takt 4/4 a 3/4
- zahraje repetici, prima voltu a seconda voltu
- předvede 2 jednoduché 1-oktávové stupnice v půlové poloze z not i z paměti
- vyjádří elementárními výrazovými prostředky náladu skladby

Postupová zkouška:

1 jednooktávová stupnice a příslušný kvintakord z probrané učební látky

1 krátké technické cvičení

1 lidová píseň nebo krátká melodie

2. ročník

Žák:

- zahraje s použitím předznamenání v půlové poloze a základech první polohy na všech strunách

- použije posuvky: křížky, béčka a odrážek
- zahraje tři jednooktávové stupnice a příslušné akordy půlové a první polohy
- rozliší smyky: legato a staccato
- použije takty 4/4, 3/4 a 2/4
- předvede výrazové prostředky: largo, moderato, allegro, presto
- zahraje drobné skladby z paměti
- předvede hru z listu v jednoduchých hudebních skladbách
- rozliší základní dynamické rozdíly

Postupová zkouška:

Složitější 1-oktávová stupnice nebo jednoduchá 2-oktávová stupnice a příslušný kvintakord z probrané učební látky

1 technické cvičení typu etudy

1 melodie přednesového typu

3. ročník

Žák:

- použije správný sklon smyčce
- pozná prstoklady a předznamenání v půlové a v první poloze na všech strunách
- rozdělí smyčec při použití not čtvrtových, osminových a šestnáctinových
- použije enharmonickou záměnu
- zahraje 3 stupnice 2-oktávové s příslušnými akordy
- použije smyčcovou techniku: ligatura, détaché, martelé
- zahraje složitější celky z not a jednodušší z paměti
- použije takty 3/8 a 6/8
- předvede korunu nad notou
- rozliší dynamiku v rozmezí p-f, crescendo, decrescendo
- vyjádří náladu skladby elementárními výrazovými prostředky (např. tempovými nebo dynamickými rozdíly)
- zařadí hru doprovodu T, D, S podle not

Postupová zkouška:

Složitější 1-oktávová stupnice nebo jednoduchá 2-oktávová stupnice a příslušný kvintakord dle probrané učební látky

1 technické cvičení typu etudy dle probrané učební látky

1 přednes klasického sólového charakteru nebo přednes

4. ročník

Žák:

- zahraje v předznamenáních v půlové až druhé poloze
- předvede 5 stupnic s příslušnými akordy v probíraných polohách
- využije smyčcovou technikou žabkové obrátky a dodržení „tenuto“

- uplatní předtaktí, obal, příraz
- použije kromě not a pomlk šestnáctinových také tečkovaný rytmus
- uplatní při hře pojmy: dolce, con fuoco
- prokáže orientaci v zápise interpretovaných skladeb (z listu)
- předvede pod vedením vyučující/ho vlastní hudební představy

Postupová zkouška:

Složitější 1-oktávová stupnice nebo jednoduchá 2-oktávová stupnice a příslušný kvintakord v rozsahu probrané učební látky

1 technické cvičení typu etudy odpovídající předepsaným polohám

1 přednes klasického sólového charakteru nebo přednes

5. ročník

Žák:

- rozezná druh zápisu interpretovaných skladeb a jejich základní členění
- zahraje v prstokladech a předznamenáních v půlové až třetí poloze a příslušných mezipolohách
- použije tečkovaný rytmus se začleněním triol
- předvede: animato, cantabile, maestoso, espressivo; lento, largo
- zahraje trylky v klasickém repertoáru a pizzicato zejména ve skladbách moderního charakteru
- zavibruje na dlouhých tónech
- použije takt alla breve
- předvede hru z listu

Postupová zkouška:

Složitější 2-oktávová stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy

1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy

1 přednes klasického sólového charakteru nebo přednes, který se mimo postupovou zkoušku hraje za klavírního doprovodu v rozsahu probrané učební látky

6. ročník

Žák:

- předvede prstoklady a předznamenání v půlové až čtvrté poloze a příslušných mezipolohách
- předvede 6 stupnic s příslušnými akordy z probíraných poloh
- zahraje první dvojhmady v půlové a první poloze
- použije smyčcovou techniku včetně tremola (kromě hozených smyků)
- zavibruje na kratších tónech
- použije pojmy: da capo al fine, al coda; preludium, scherzo, capriccio, rekviem, romance, menuet, sarabanda
- vystaví strukturu melodie

- odliší výrazové prostředky

Postupová zkouška:

Složitější 2-oktávová stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy
 1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy
 1 přednes sólového charakteru v rozsahu probrané učební látky

7. ročník

Žák:

- použije prstoklady a předznamenání v půlové až páté poloze a příslušných mezipolohách
- předvede 7 stupnic s příslušnými akordy z probíraných poloh
- zařadí základy smyčkové techniky spiccata
- použije jednoduché transpozice a hudební pojmy sempre, simile, tacet
- rozezná základní členění interpretovaných skladeb, tóninové vztahy a stavbu melodie
- použije vlastní hudební představy
- rozpozná základní odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- zařadí hru odpovídajících skladeb z listu včetně jazzového charakteru

Postupová zkouška:

Složitější stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy
 1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy
 1 přednes klasického sólového charakteru nebo přednes, který se mimo postupovou zkoušku hraje za klavírního doprovodu v rozsahu probrané učební látky
 Přednes může být nahrazen absolventským vystoupením

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- naladí nástroj ve flažoletech

- zahraje v prstokladech a předznamenáních v půlové až šesté poloze příslušných mezipolohách a
- použije hru coll arco a pizzicato
- zahraje (v T, D, S) doprovod trampské písně, polky a valčíku
- rozpozná tempové rozdíly a pocitovou náladu skladby

Postupová zkouška:

1 složitější stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy

1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy

1 přednes klasického sólového charakteru v rozsahu probrané učební látky

2. ročník

Žák:

- zahraje v prstokladech a předznamenáních v půlové až sedmé poloze příslušných mezipolohách a
- uplatní principy písňové formy, ronda a variace
- vyřeší vlastní hudební představy a odlišuje výrazové prostředky hudby různých stylových období a žánrů
- zahraje jednoduchý rytmický doprovod country music pizzicato (T, D, S)

Postupová zkouška:

1 složitější stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy

1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy

1 přednes klasického sólového charakteru v rozsahu probrané učební látky

3. ročník

Žák:

- použije výrazové prostředky: appasionato, stringendo, leggiero, meno,
- rozliší výraz balady, humoresky, nokturna a intermezza
- odliší výrazové prostředky hudby různých stylových období a žánrů s použitím vlastní hudební představy

Postupová zkouška:

1 složitější stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy

1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy

1 přednes klasického sólového charakteru v rozsahu probrané učební látky

4. ročník

Žák:

- předvede folklorní rytmy (táhlá, verbuňk, čardáš, točená, mateník)
- použije princip hry bassa continua (generálbas)
- zareaguje na tvorbu jam session

Postupová zkouška:

1 složitější stupnice a příslušný kvintakord dle zvolené kontrabasové školy

1 technické cvičení typu etudy dle zvolené kontrabasové školy

1 přednes klasického sólového charakteru v rozsahu probrané učební látky

Přednes může být nahrazen absolventským vystoupením

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- začlení se plnohodnotně do komorní nebo souborové nebo orchestrální hry
- udrží svoji hlasovou linku v trojhlasu
- zareaguje na spoluhráče výrazovými složkami (rychlost, tempo, dynamika apod.)
- rozezná v gestech dirigenta nástupy a zakončení skladby
- rozezná kvalitu tónu jednotlivce vzhledem ke zvuku celku
- využije výrazové složky dle poloh probraného učiva v různých žánrech souborové hry

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- zareaguje pohotově na dirigentská gesta
- vytvoří vhodné prstoklady dle pokynů vedoucího nebo dirigenta souboru
- rozpozná styl skladby a podle něj přizpůsobí výrazové složky
- vytvoří smyky v dílčích částech smyčce podle ostatních spoluhráčů

4. ročník

Žák:

- zareaguje samostatně na styl skladby
- spoluvytvoří a přizpůsobí výrazové složky žánru skladby
- vytvoří samostatně vlastní interpretaci skladby

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ (PS)

Žák:

- předvede správné návyky při hře (uvolněný postoj a správné postavení rukou a prstů)
- uplatní pomoci her a dechových cvičení bráničně-žeberní dýchání
- nasadí a ukončí tón jazykem
- uplatní hmaty v rozsahu g1 – d2
- zahraje jednoduchá říkadla a písničky v rozsahu pěti tónů
- zopakuje krátké rytmické i melodické motivy po učiteli
- uplatní vlastní improvizální schopnosti při hře na otázku - odpověď

Postupová zkouška:

2 lidové nebo umělé písně (v rozsahu probraného učiva)

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže základní návyky a dovedností při hře na flétnu (správné držení těla, držení nástroje, správné žeberně-brániční dýchání)
- prokáže orientaci v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje jednoduché hudební motivy nebo písně podle sluchu
- zahraje tenuto a staccato vyrovnaným tónem bez kolísání

Postupová zkouška:

2 lidové písně nebo jednoduché skladbičky v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- provede různá prstová cvičení pro získání správné koordinace prstů
- zahraje skladby v rozsahu c1 - g2
- zařadí noty s posuvkami
- zahraje vybrané durové stupnice a akordy (do 2 křížků a 2 bé)
- zrealizuje správné frázování
- rozliší a použije hru tenuto, staccato, legato
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň v probraných tóninách podle sluchu

Postupová zkouška:

1 stupnice a akord v rozsahu probraného učiva

2 stylově kontrastní písně, skladby nebo cvičení z probrané látky

3. ročník

Žák:

- předvede základní návyky dechové techniky a prodlouží dechovou frázi
- rozezná základní melodické ozdoby a s pomocí učitele je ve skladbách použije
- prokáže sluchovou sebekontrolu při hře dynamiky
- uplatní prstovou techniku na jednodušších etudách a cvičeních
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy do 2 křížků a 2 bé
- předvede v probraných tóninách podle sluchu jednoduchou píseň

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 cvičení nebo etuda z posledního období

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- uplatní při hře všechny dosud získané technické a výrazové dovednosti
- popíše altovou zobcovou flétnu a rozdíl v notaci sopránové a altové zobcové flétny
- zahraje i tempově náročnější skladby
- prokáže orientaci v základních melodických ozdobách a vhodně je použije
- zahraje stupnice durové a mollové do 3 křížků a 3 bé

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
- 1 cvičení nebo etuda
- 1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

5. ročník

Žák:

- využije při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na správnou intonaci a kvalitu tónu
- zahraje chromaticky v rozsahu dvou oktáv sopránové a altové zobcové flétny (případně sopraninové a tenorové flétny)
- vyřeší problémy správné artikulace a melodických ozdob v renesančních a barokních skladbách
- prokáže znalost transpozice v probraných tóninách
- uplatní správné frázování a dodržování předepsaných temp ve skladbách
- zahraje i větší hudební formy (suite, sonáta ...)

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda
- 1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva
(nebo 2 charakterově rozdílné přednesové skladby)

6. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v celém probraném rozsahu zobcové flétny C i F ladění
- zahraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, D7 a zm.7
- použije prvky dynamiky a agogiky
- určí tempo prováděných skladeb
- prokáže hru z listu
- využije melodické ozdoby v pomalejších větách sonát a koncertů

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda
- 1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

(nebo 2 charakterově rozdílné přednesové skladby)

7. ročník

Žák:

- použije durové a mollové stupnice, akordy a prstová cvičení při řešení konkrétních technických problémů studovaných skladeb
- zahraje na různé typy zobcových fléten (sopránovou, altovou, případně i tenorovou, sopraninovou, basovou)
- zahraje lidové písně z paměti v různých tóninách s využitím transpozice
- nastuduje samostatně vhodně zvolenou skladbu různých stylů a žánrů, uplatní své znalosti o tempu, charakteru skladby, agogice a dynamice

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva (může být nahrazena absolventským vystoupením)

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje na různé typy zobcových fléten včetně flétny basové
- prokáže orientaci v základní péči o různé typy flétnových nástrojů
- prohloubí své znalosti i v oblasti moderních technik hry na zobcovou flétnu

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 charakterově rozdílné přednesové skladby v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- rozhodne samostatně o vhodné artikulaci, ozdobách, frázování a agogice u jednotlivých skladeb

- zahraje i vícedílné skladby přiměřené technické náročnosti s využitím barvy tónu

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda
- 2 charakterově rozdílné přednesové skladby v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- použije vlastní technická cvičení při nácvičování těžších úseků skladeb
- zahraje kultivovaným tónem s pevnou dechovou oporou
- rozliší a využije různé druhy nasazení tónu

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda
- 2 charakterově rozdílné přednesové skladby v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- zvolí při interpretaci skladeb vhodně druh zobcové flétny podle jejího rozsahu a charakteru
- zahraje pohotově z listu přiměřeně obtížné skladby
- vyjádří a obhájí svůj názor na provedení skladby

Postupová zkouška:

- 1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda
- 1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva (může být nahrazena absolventským vystoupením)

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra a Souborová hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v partituře a v ladění různých nástrojů
- podřídí se gestům vedoucího hráče nebo dirigenta
- zhodnotí hru svoji i svých spoluhráčů s cílem zlepšit výkon souboru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- zařadí nácvič i náročnějších a rozsáhlejších souborových skladeb
- zrealizuje přípravu společného vystoupení a podílí se na jeho organizaci

4. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve stavbě skladby a jejích částech, zformuluje vlastní názor na její interpretaci v souboru
- zhodnotí výkon svého hudebního tělesa i jiných souborů

5.1.3.2 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna je hudební nástroj oblíbený pro svůj jemný zvuk a přirozené tvoření tónu. Patří mezi nejstarší hudební nástroje. Má všestranné využití v mnoha oblastech hudby, v komorní, souborové i orchestrální hře. Pro hru na příčnou flétnu je podstatná fyzická vyspělost žáka (schopnost správně držet nástroj), fyzické předpoklady pro snadnou tvorbu tónu (tvar a velikost rtů, „druhé“ zuby, správný skus), dechové předpoklady a zájem žáka o tento nástroj. Nezanedbatelnou součástí výuky je komorní, souborová a orchestrální hra, která je realizována především v Dechovém orchestru mladých Jeseník, v souboru Jesflet, ale i v jiných hudebních seskupeních.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje, správně ho sestaví a udržuje
- zaujme správný postoj pro hru, vyváženě drží flétnu
- uplatní základy správného bráničně-žeberního dýchání
- rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a prakticky je uplatní při hře
- zahraje tóny a jednoduché melodie v rozsahu d1 - d2

Postupová zkouška:

2 písně nebo drobné skladby v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- uplatní základní návyky správného postoje, uvolněného nátisku a držení nástroje
- zahraje v tónovém rozsahu všechny tóny první oktávy a část oktávy druhé, uplatní techniku přefukování
- předvede zvukový rovný tón s kvalitní dechovou oporou
- rozliší a použije hru tenuto a legato
- zahraje jednoduché melodie a písně v pomalejších a středních tempech

Postupová zkouška:

jednooktávová stupnice, T5 v rozsahu probraného učiva

1 cvičení ze školy

drobná přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- nasadí a ukončí tón správným způsobem
- zahraje chromaticky tóny v rozsahu dvou oktáv
- uplatní hru piano a forte
- zahraje durové stupnice a tónické kvintakordy do 3 křížků a 3 bé, mollové stupnice s 1 křížkem a 1 bé, využije rozmanité artikulační, rytmické a dynamické způsoby k jejich cvičení

- rozliší hru tenuto, legato a staccato
- zahraje jednodušší skladby různých stylových období

Postupová zkouška:

durová stupnice, T5 v rozsahu probraného učiva

1 cvičení nebo etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- využije kvalitní dechovou oporu a prohloubený výdech k tvorbě tónu a při hře frází
- uplatní prstovou techniku při hře etud a cvičení
- zahraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, kvintakordy, D7 a zm7
- uplatní vyrovnanost rejstříků
- použije dynamiku a zahraje v p, mf a f, crescendo a decrescendo, využije agogiku
- zahraje jednoduché melodie a písně podle sluchu

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 cvičení nebo etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

5. ročník

Žák:

- uplatní správnou intonaci tónů v celém rozsahu flétny
- využije různé způsoby nasazení tónu a účelnou artikulaci
- prokáže znalost dvojitého staccata
- uplatní znalost melodických ozdob a vhodně je ve skladbách využije
- zahraje stupnice přes dvě oktávy i v rychlejších tempech, tónický kvintakord s jeho obraty, dominantní a zmenšený septakord
- zahraje z listu jednodušší skladby

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 cvičení nebo etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje i v krajních polohách flétny se správnou intonací všech tónů
- uplatní pohotovost prstů v pasážové technice a při hře etud
- zahraje dur a moll stupnice, tónické kvintakordy, D7, zm.7, chromatickou stupnici
- zařadí i větší hudební formy (suite, sonáta, koncert)
- použije transpozici při hře jednoduchých melodických úryvků nebo písní

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
1 cvičení nebo etuda
1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

7. ročník

Žák:

- využije durové a mollové stupnice, akordy, prstová a tónová cvičení při řešení konkrétních technických problémů studovaných skladeb
- zahraje kultivovaným a plným tónem s dobrou dechovou oporou
- uplatní i některé netradiční techniky moderní hry na flétnu (frullato, využití alikvotních tónů, glissando)
- využije všech dosavadních zkušeností ke stavbě a nácvičku absolventské skladby
- prokáže pohotovou orientaci při hře z listu

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
1 etuda
1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva (může být nahrazena absolventským vystoupením)

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje uvolněným nátiskem, dbá na kvalitu tónu a nosnost zvuku
- předvede stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje
- uplatní výrazovou stránku hry vystihující náladu a charakter skladby

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva
1 cvičení nebo etuda
1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- uplatní kvalitu a barvu tónu i výrazové prostředky při hře
- zformuluje vlastní názor na provedení skladby
- najde vhodná místa pro nádechy při dodržení zásad správného frázování
- zahraje s čistou intonací i v krajních polohách tónového rozsahu

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 cvičení nebo etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- použije různé druhy nasazení a artikulace ve skladbách rozličných žánrů a období
- zrealizuje nácvik skladby přiměřené obtížnosti
- prokáže přehled o rozdílných způsobech flétnové hry

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 cvičení nebo etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- využije ke hře i méně obvyklé způsoby nasazení a flétnové techniky
- zformuluje své názory na interpretaci jednotlivých skladeb a k tomu využije všechny doposud získané poznatky
- zařadí skladby různých období a žánrů v souladu s technickými možnostmi svého nástroje

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 etuda

1 přednesová skladba v rozsahu probraného učiva (může být nahrazena absolventským vystoupením)

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v partituře a v ladění různých nástrojů
- rozliší gesta dirigenta nebo vedoucího hráče a reaguje na ně
- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije všech znalostí, dovedností a zkušeností ke svému plnohodnotnému uplatnění ve zvolených souborech nebo orchestru
- podílí se tvůrčím způsobem na organizaci a přípravě společného vystoupení

4. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve stavbě skladby a jejích částech, zformuluje vlastní názor na její interpretaci v souboru
- posoudí a zhodnotí výkon svého hudebního tělesa i jiných souborů či orchestrů

5.1.3.3 Studijní zaměření Hra na hoboj

Hoboj je označení, které vychází z francouzského slova hautbois, což v překladu znamená „vysoké dřevo“. Hoboje se řadí mezi dvouplátkové dechové hudební nástroje a oproti např. příčné flétně či klarinetu mají pronikavější zvuk.

Jako jeden z mála běžně používaných dechových nástrojů je hoboj laděn in 'C'.

Hra na hoboj vyžaduje - oproti jiným dechovým nástrojům - vyšší požadavky na hráče (především dechového rázu – díky úzkému strojku hráč spotřebovává málo vzduchu), a proto se na základních uměleckých školách vyučuje poměrně zřídka.

Z hlediska materiálu dnes převládají hoboje, které jsou vyrobeny z grenadilly (africké tropické dřevo). Dalším častým materiálem je např. palisandrové dřevo.

Hoboje mají široké uplatnění zejména v klasické hudbě. Jsou však součástí symfonických, komorních a dechových orchestrů a najdeme je také v mnoha dechových komorních souborech.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na hoboj		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Hra na hoboj

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- popíše části nástroje
- objasní stručně historii nástroje, vznik a vývoj až do současnosti
- uplatní správnou představu o tvoření a nasazování tónu
- předvede správné uložení strojku mezi rty
- uplatní uvolněný postoj a držení nástroje s přihlédnutím k jeho motorickým schopnostem
- prokáže používání žeberně-bráničního dýchání
- využije při hře tónů d1-d2
- zahraje z paměti lidové písně obsahující částečnou nebo úplnou řadu tónů dané stupnice

Postupová zkouška:

1 stupnice /výběr z C, G, F/ v probraném rozsahu učiva

2 lidové písně z paměti

2. ročník

Žák:

- vysvětlí základní cvičební návyky domácí přípravy
- využije základní návyky /správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem/
- objasní s pomocí učitele představu o kvalitním tónu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- rozliší hru détaché a legato

- využije tónový rozsah c1-g2
- popíše správně prstoklad

Postupová zkouška:

1 stupnice /výběr z C, F, B, G, D/ i s kvintakordem probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z hobojoyých škol či etud /popř. flétnových apod./

1 přednesová skladba - může být i lidová píseň

3. ročník

Žák:

- použije získané návyky a dovednosti /správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem/ a základní technické prvky hry /nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón/
- zkontroluje proud vzduchu při tvorbě tónu s přihlédnutím k intonaci
- využije tónový rozsah c1-a2
- uplatní technická cvičení na zdokonalení prstové techniky s důrazem na motoriku malíčků
- zařadí ve stupnicích a etudách hru v artikulacích
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- prokáže orientaci v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Postupová zkouška:

1 stupnice /výběr z C, F, B, G, D, A, E/ i s kvintakordem probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z hobojoyých škol či etud /popř. flétnových apod./

1 přednesová skladba /nejlépe z paměti/

4. ročník

Žák:

- zkontroluje nasazení, hobojoyý nátisk a zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- objasní základní návyky domácí přípravy hrou vydržovaných tónů
- předvede rozšíření tónového rozsahu po c3
- zrealizuje studium stupnic moll do 4 křížků a 4 bé včetně kvintakordů
- uplatní výrazové schopnosti při hře /dynamika, agogika/
- ztvární intonační představu intervalů pomocí národních písní
- zahraje přednesové skladby s doprovodem klavíru
- prokáže základy hry z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll /do 4 křížků a 4 bé/ i s kvintakordem probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z hobojoyých škol či etud

1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- využije získané technické i výrazové dovednosti
- uplatní důraz na tvoření a kvalitu tónu zejména ve vyšších polohách
- prokáže zvládnutí hry v taktech osminových, alla breve a hru v rytmu tečkovaném a synkopickém
- zrealizuje rozšíření tónového rozsahu dolů až po malé „h“ a nahoru po e3
- využije dynamiku, frázování a tempová označení v celém rozsahu nástroje
- zařadí nácvik obtížných míst skladby využitím artikulací a rytmických cvičení

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll /do 5 křížků a 5 bé/ i s kvintakordem probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z hobojevých škol či etud

1-2 přednesové skladby

6. ročník

Žák:

- prokáže zvukovou vyrovnanost v daném rozsahu a měkké nasazení
- uplatní hru z listu
- zrealizuje rozšíření tónového rozsahu dolů až po malé „b“ a nahoru po f3
- využije samostatný hudební projev při hře volných přednesů
- ztvární všechny stupnice dur i moll s kvintakordy
- zařadí hru dominantního a zmenšeného septakordu
- zareaguje pohotově na enharmonické záměny

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s kvintakordem /u durových stupnic i dominantní septakord/ v probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z hobojevých škol či etud

1-2 přednesové skladby rozdílného charakteru

7. ročník

Žák:

- rozliší dynamiku, tempo, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- předvede přiměřeně obtížné skladby různých stylů i žánrů a samostatně je nastuduje
- ztvární elementární transpozici
- využije všechny dosavadní zkušenosti ke stavbě a nácviku absolventské skladby
- ztvární všechny stupnice dur i moll s kvintakordy, dominantními a zmenšenými septakordy

- objasní volbu hmatů dle technické a intonační potřeby
- prokáže pohotovou reakci na enharmonické záměny

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 -3 cvičení /etudy/ z hobojevých škol či etud

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- uplatní všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- navrhne samostatně řešení technických problémů nástroje
- prokáže orientaci v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- vyřeší úpravu, seřízení a ošetřování strojků
- prokáže znalost melodických ozdob
- předvede hru z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

2. ročník

Žák:

- předvede pohotovost při hře z listu a orientaci v notovém zápise
- nastuduje skladby i podle svého vlastního výběru
- využije plně výrazových prostředků svého nástroje
- prokáže větší pozornost v intonační jistotě a přesnosti v artikulaci a rytmu

- použije hmaty pomocné, vedlejší a trylkové

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

3. ročník

Žák:

- prokáže znalost nejpoužívanějších prostředků k udržování nátiskové připravenosti
- uplatní dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů
- prokáže orientaci v různých slohových obdobích, rozliší mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou
- využije racionálně přehledu hmatů enharmonických tónů
- zařadí hru přízvuků v rytmických variantách

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

4. ročník

Žák:

- vyřeší samostatně problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výraz při interpretaci skladeb
- prokáže samostatnou práci s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si a zformuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využije svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu skladeb, k jejich vyhledávání a vlastní profilaci
- prokáže hmatové znalosti zejména ve vyšších polohách

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru

4. ročník

Žák:

- využije získané studijní zkušenosti při hře nejen ve školních souborech a orchestrech
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.3.4 Studijní zaměření Hra na fagot

Fagot je dechový dvouplátkový dřevěný hudební nástroj. Vznikl v Itálii v 16. století, jeho název pochází z italského fagotto – svazek, otep. Nejčastěji je vyroben z javorového dřeva. Je oblíben v komorní hře i v dechovém orchestru.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na fagot		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na fagot		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Hra na fagot

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje jednotlivé části nástroje, umí svůj nástroj sám složit, umí si namočít strojek a vložit ho do nástroje
- zná základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- s pomocí jazyka nasadí tón, dokáže nasazený tón držet na čtyři doby
- je schopen pravidelně se připravovat, zná zásady péče o fagotový strojek a nástroj

Postupová zkouška:

2 lidové písně (rychlá, pomalá) dle schopností žáka

2. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho důležitou součástí - strojkem
- ovládá základní návyky a dovednosti
- dbá na řádné nasazení tónu (pomocí jazyka, dech je podepřen bránicí), ovládá prstovou techniku (souhra prstů a nasazení jazykem)
- vytváří si návyk pravidelného denního cvičení
- je řádně seznámen s problémy, které jsou s tímto nástrojem bezprostředně spjaté

Postupová zkouška:

1 stupnice (legato, tenuto, staccato) + T5 a jeho obraty

2 etudy

1 lidová píseň nebo přiměřeně obtížná přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a snaží se používat základní technické prvky hry
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů a dle svých možností přiměřeně rozvíjí techniku hry

- orientuje se v jednoduchých rytmických útvarech a v notovém zápisu
- vnímá náladu skladby, snaží se ji pomocí výrazových prostředků co nejpřesněji zachytit ve své hře
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – c1)

Postupová zkouška:

1 stupnice (legato, tenuto, staccato) + T5 a jeho obraty

2 etudy

1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a snaží se používat základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty)
- orientuje se v jednoduchých rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsahu nástroje dle svých možností (C – g1)
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních nebo v orchestru

Postupová zkouška:

1 stupnice dur nebo moll (legato, tenuto, staccato) + T5 a jeho obraty

2 etudy

1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)

Postupová zkouška:

1 stupnice dur nebo moll (legato, tenuto, staccato) + T5 a jeho obraty

2 etudy

1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)
- snaží se pomoci výrazových prostředků vystihnout náladu skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur nebo moll (legato, tenuto, staccato) + T5 a jeho obraty

2 etudy

1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)
- snaží se pomoci výrazových prostředků vystihnout náladu skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- žák umí vyjádřit náladu skladby

Postupová zkouška:

1 stupnice dur nebo moll (legato, tenuto, staccato) + T5 a jeho obraty

2 etudy

1 přednesová skladba

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)
- snaží se pomoci vyrazových prostředků vystihnout naladu skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- umí vyjádřit náladu skladby
- využívá všech dovedností, které se během studia naučil
- uplatňuje se jako plnohodnotný člen v orchestru, v komorních seskupení či v sólové hře

Postupová zkouška:

durové a mollové stupnice (do pěti křížků a béček ve čtvrt'ových notách - tenuto, legato, staccato)
+ T5

2 etudy

1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)
- snaží se pomoci vyrazových prostředků vystihnout naladu skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

- umí vyjádřit náladu skladby
- využívá všech dovedností, které se během studia naučil
- uplatňuje se jako plnohodnotný člen v orchestru, v komorních seskupení či v sólové hře

Postupová zkouška:

durové a mollové stupnice (do pěti křížků a béček ve čtvrtových notách - tenuto, legato, staccato)
 + T5
 2 etudy
 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)
- snaží se pomoci výrazových prostředků vystihnout náladu skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- umí vyjádřit náladu skladby
- využívá všech dovedností, které se během studia naučil
- uplatňuje se jako plnohodnotný člen v orchestru, v komorních seskupení či v sólové hře

Postupová zkouška:

durové a mollové stupnice (do pěti křížků a béček ve čtvrtových notách - tenuto, legato, staccato)
 + T5
 2 etudy
 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, správná práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (řádné nasazení tónu, kvalitní tón)
- dbá na ušlechtilost tónu, vnímá intonaci jednotlivých tónů (využívá pomocné hmaty) a přiměřeně rozvíjí techniku hry
- orientuje se v rytmických útvarech a v notovém zápisu
- využívá rozsah nástroje dle svých možností (C – g1)
- snaží se pomoci výrazových prostředků vystihnout náladu skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- žák umí vyjádřit náladu skladby

- žák využívá všech dovedností, které se během studia naučil
- uplatňuje se jako plnohodnotný člen v orchestru, v komorních seskupení či v sólové hře
- umí si poradit v různých situacích, má na skladbu svůj názor a umí ji dle sebe a svého cítění interpretovat

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru

4. ročník

Žák:

- využije získané studijní zkušenosti při hře nejen ve školních souborech a orchestrech
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.3.5 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet a jemu příbuzné nástroje (saxofon, basklarinet, bassetový roh, tárogató) patří u nás k nejrozšířenějším dřevěným dechovým nástrojům. Klarinet je jednoplátkový dřevěný hudební nástroj. Má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních, dechových i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk atd.. Klarinety se nejčastěji vyrábějí z grenadillového či ebenového dřeva, méně často i z umělých materiálů. Od poloviny 19. století jsou klarinety vybaveny Böhmovým systémem (mechanikou). Jeho zvláštností je, že jako jediný dechový nástroj přefukuje do duodecimy, ostatní dechové nástroje přefukují do oktávy.

Nejpoužívanější typy klarinetů:

- B klarinet je nejrozšířenější a používá se ve všech stylech, od klasické hudby po jazz.

Zní vždy o tón níže než v notovém zápise.

- Es klarinet se používá v malých a velkých dechových orchestrech a může dosáhnout vyšších tónů než tradiční B klarinet. Zní o malou tercii výše než v notovém zápise.

- Basklarinet B se používá v symfonických orchestrech, klarinetových souborech a také v jazzu. Zní o oktávu níže než B klarinet, jeho tvar připomíná dýmku.

Nezanedbatelnou součástí výuky je komorní, souborová a orchestrální hra, která je realizována především v Dechovém orchestru mladých Jeseník, ale i v jiných hudebních seskupeních.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv			1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na klarinet		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- popíše části nástroje
- objasní stručně historii nástroje, vznik a vývoj až do současnosti
- uplatní správnou představu o tvoření a nasazování tónu
- předvede správné uložení klarinetové hubičky v ústech
- uplatní uvolněný postoj a držení nástroje s přihlédnutím k jeho motorickým schopnostem
- prokáže používání žeberně-bráničního dýchání
- využije při hře tónů bez přefuku e-b1
- zahraje z paměti lidové písně obsahující částečnou nebo úplnou řadu tónů dané stupnice

Postupová zkouška:

1 stupnice /výběr z C, G, F/ v probraném rozsahu učiva

2 lidové písně /z paměti/

2. ročník

Žák:

- vysvětlí základní cvičební návyky domácí přípravy
- využije základní návyky /správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem/
- objasní s pomocí učitele představu o kvalitním tónu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- rozliší hru détaché a legato
- využije tónový rozsah e-fis2
- popíše správně prstoklad

Postupová zkouška:

1 stupnice /výběr z C, F, B, G, D/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z klarinetových škol či etud

1 přednesová skladba - může být i lidová píseň /nejlépe z paměti/

3. ročník

Žák:

- použije získané návyky a dovednosti /správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem/ a základní technické prvky hry /nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón/
- zkontroluje proud vzduchu při tvorbě tónu s přihlédnutím k intonaci
- využije tónový rozsah e-c3
- uplatní technická cvičení na zdokonalení prstové techniky s důrazem na motoriku malíčků
- zařadí ve stupnicích a etudách hru v artikulacích
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu a jednoduché melodie podle sluchu
- prokáže orientaci v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Postupová zkouška:

1 stupnice /výběr z C, F, B, Es, As, G, D, A, E/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z klarinetových škol či etud

1 přednesová skladba /nejlépe z paměti/

4. ročník

Žák:

- zkontroluje nasazení, nátisk a zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- objasní základní návyky domácí přípravy hrou vydržovaných tónů
- zrealizuje studium stupnic moll do 4 křížků a 4 bé včetně kvintakordů
- uplatní výrazové schopnosti při hře /dynamika, agogika/
- ztvární intonační představu intervalů pomocí národních písní
- zahraje přednesové skladby s doprovodem klavíru
- prokáže základy hry z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll /do 4 křížků a 4 bé/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva

2 cvičení /etudy/ z klarinetových škol či etud
1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- využije získané technické i výrazové dovednosti
- uplatní důraz na tvoření a kvalitu tónu zejména ve vyšších polohách
- prokáže zvládnutí hry v taktech osminových, alla breve a hru v rytmu tečkovaném a synkopickém
- zrealizuje rozšíření tónového rozsahu po e3
- využije dynamiku, frázování a tempová označení v celém rozsahu nástroje
- zařadí nácvik obtížných míst skladby využitím artikulací a rytmických cvičení

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll /do 5 křížků a 5 bé/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva
2 cvičení /etudy/ z klarinetových škol či etud
1-2 přednesové skladby

6. ročník

Žák:

- prokáže zvukovou vyrovnanost v daném rozsahu a měkké nasazení
- uplatní hru z listu
- zrealizuje rozšíření tónového rozsahu až po g3
- využije samostatný hudební projev při hře volných přednesů
- ztvární všechny stupnice dur i moll s kvintakordy
- zařadí hru dominantního a zmenšeného septakordu
- zareaguje pohotově na enharmonické záměny

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s kvintakordem /u durových stupnic i dominantní septakord/
2 cvičení /etudy/ z klarinetových škol či etud
1-2 přednesové skladby rozdílného charakteru

7. ročník

Žák:

- rozliší dynamiku, tempo, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- předvede přiměřeně obtížné skladby různých stylů i žánrů a samostatně je nastuduje
- uplatní se jako hráč v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ztvární elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- využije všechny dosavadní zkušenosti ke stavbě a nácviku absolventské skladby
- ztvární všechny stupnice dur i moll s kvintakordy, dominantními a zmenšenými septakordy

- objasní volbu hmatů dle technické a intonační potřeby
- prokáže pohotovou reakci na enharmonické záměny

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2-3 cvičení /etudy/ z klarinetových škol či etud

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- uplatní všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- navrhne samostatně řešení technických problémů nástroje
- prokáže orientaci v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- vyřeší úpravu, seřízení a ošetřování plátků
- prokáže znalost melodických ozdob
- předvede hru z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

2. ročník

Žák:

- předvede pohotovost při hře z listu a orientaci v notovém zápise
- nastuduje skladby i podle svého vlastního výběru
- využije plně výrazových prostředků svého nástroje
- prokáže větší pozornost v intonační jistotě a přesnosti v artikulaci a rytmu

- použije hmaty pomocné, vedlejší a trylkové
- zařadí nácvik nejběžnějších transpozic /in A, in C/

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

3. ročník

Žák:

- prokáže znalost nejpoužívanějších prostředků k udržování nátiskové připravenosti
- uplatní dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů
- prokáže orientaci v různých slohových obdobích, rozliší mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou
- použije prostředky moderní techniky hry – např. vibrato, glissando, frullato
- využije racionálně přehledu hmatů enharmonických tónů
- zařadí hru přízvuků v rytmických variantách

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

4. ročník

Žák:

- vyřeší samostatně problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výraz při interpretaci skladeb
- prokáže samostatnou práci s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si a zformuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využije svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu skladeb, k jejich vyhledávání a vlastní profilaci
- prokáže hmatové znalosti zejména ve vyšších polohách

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru

4. ročník

Žák:

- využije získané studijní zkušenosti při hře nejen ve školních souborech a orchestrech
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.3.6 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Používá se především v jazzu (jako sólový nástroj i jako součást jazzových komorních souborů či orchestrů) a v menší míře i v klasické hudbě. Původním záměrem však bylo vytvořit nástroj vhodný pro dechové a vojenské orchestry. Do skupiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu hry. Saxofon má hráčsky velmi blízko klarinetu, a proto muzikanti v orchestrech často tyto dva nástroje alterují. Hmaty na saxofon jsou víceméně stejné jako na klarinet. Rozdíl ale spočívá v tom, že saxofon přefukuje do oktávy a klarinet do duodecimy.

Nejpoužívanější typy saxofonů:

- soprán saxofon B
- alt saxofon Es
- tenor saxofon B
- baryton saxofon Es

Nezanedbatelnou součástí výuky je komorní, souborová a orchestrální hra, která je realizována především v Dechovém orchestru mladých Jeseník, ale i v jiných hudebních seskupeních.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na saxofon		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- popíše části nástroje
- objasní stručně historii nástroje, vznik a vývoj až do současnosti
- uplatní správnou představu o tvoření a nasazování tónu
- předvede správné uložení saxofonové hubičky v ústech
- uplatní uvolněný postoj a držení nástroje s přihlédnutím k jeho motorickým schopnostem
- prokáže používání žeberně-bráničního dýchání
- využije při hře tónů g1-h2
- zahraje z paměti lidové písně obsahující částečnou nebo úplnou řadu tónů dané stupnice

Postupová zkouška:

- 1 stupnice /výběr z C, G, F/ v probraném rozsahu učiva
- 2 lidové písně /z paměti/

2. ročník

Žák:

- vysvětlí základní cvičební návyky domácí přípravy
- využije základní návyky /správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem/
- objasní s pomocí učitele představu o kvalitním tónu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- rozliší hru détaché a legato
- využije tónový rozsah e1-c3
- popíše správně prstoklad

Postupová zkouška:

- 1 stupnice /výběr z C, F, B, G, D/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva
- 2 cvičení /etudy/ ze saxofonových škol či etud /popř. flétnových, hobojevých apod./
- 1 přednesová skladba - může být i lidová píseň /nejlépe z paměti/

3. ročník

Žák:

- použije získané návyky a dovednosti /správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem/ a základní technické prvky hry /nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón/
- zkontroluje proud vzduchu při tvorbě tónu s přihlédnutím k intonaci
- využije tónový rozsah c1-d3
- uplatní technická cvičení na zdokonalení prstové techniky s důrazem na motoriku malíčků
- zařadí ve stupnicích a etudách hru v artikulacích
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu a jednoduché melodie podle sluchu
- prokáže orientaci v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice /výběr z C, F, B, Es, As, G, D, A, E/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva
- 2 cvičení /etudy/ ze saxofonových škol či etud /popř. flétnových, hobojevých apod./
- 1 přednesová skladba /nejlépe z paměti/

4. ročník

Žák:

- zkontroluje nasazení, nátisk a zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- objasní základní návyky domácí přípravy hrou vydržovaných tónů
- zrealizuje studium stupnic moll do 4 křížků a 4 bé včetně kvintakordů
- uplatní výrazové schopnosti při hře /dynamika, agogika/
- ztvární intonační představu intervalů pomocí národních písní
- zahraje přednesové skladby s doprovodem klavíru
- prokáže základy hry z listu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a 1 moll /do 4 křížků a 4 bé/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva
- 2 cvičení /etudy/ ze saxofonových škol či etud /popř. flétnových, hobojevých apod./
- 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- využije získané technické i výrazové dovednosti
- uplatní důraz na tvoření a kvalitu tónu zejména ve vyšších polohách
- prokáže zvládnutí hry v taktech osminových, alla breve a hru v rytmu tečkovaném a synkopickém
- zrealizuje rozšíření tónového rozsahu po e3
- využije dynamiku, frázování a tempová označení v celém rozsahu nástroje
- zařadí nácvik obtížných míst skladby využitím artikulací a rytmických cvičení

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll /do 5 křížků a 5 bé/ i s kvintakordem v probraném rozsahu učiva
 2 cvičení /etudy/ ze saxofonových škol či etud /popř. flétnových, hobojevých apod./
 1-2 přednesové skladby

6. ročník

Žák:

- prokáže zvukovou vyrovnanost v daném rozsahu a měkké nasazení
- uplatní hru z listu
- zrealizuje rozšíření tónového rozsahu dolů po malé „b“ a nahoru po f3
- využije samostatný hudební projev při hře volných přednesů
- ztvární všechny stupnice dur i moll s kvintakordy
- zařadí hru dominantního a zmenšeného septakordu
- zareaguje pohotově na enharmonické záměny

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s kvintakordem /u durových stupnic i dominantní septakord/
 v probraném rozsahu učiva
 2 cvičení /etudy/ ze saxofonových škol či etud
 1-2 přednesové skladby rozdílného charakteru

7. ročník

Žák:

- rozliší dynamiku, tempo, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- předvede přiměřeně obtížné skladby různých stylů i žánrů a samostatně je nastuduje
- uplatní se jako hráč v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ztvární elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- využije všechny dosavadní zkušenosti ke stavbě a nácviku absolventské skladby
- ztvární všechny stupnice dur i moll s kvintakordy, dominantními a zmenšenými septakordy
- objasní volbu hmatů dle technické a intonační potřeby
- prokáže pohotovou reakci na enharmonické záměny

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva
2-3 cvičení /etudy/ ze saxofonových škol či etud

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- uplatní všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- navrhne samostatně řešení technických problémů nástroje
- prokáže orientaci v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- vyřeší úpravu, seřízení a ošetřování plátků
- prokáže znalost melodických ozdob
- zařadí hru z oblasti taneční a beatové hudby
- předvede hru z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

2. ročník

Žák:

- předvede pohotovost při hře z listu a orientaci v notovém zápise
- nastuduje skladby i podle svého vlastního výběru
- využije plně výrazových prostředků svého nástroje

- prokáže větší pozornost v intonační jistotě a přesnosti v artikulaci a rytmu
- použije hmaty pomocné, vedlejší a trylkové
- objasní základy improvizace

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

3. ročník

Žák:

- prokáže znalost nejpoužívanějších prostředků k udržování nátiskové připravenosti
- uplatní dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů
- prokáže orientaci v různých slohových obdobích, rozliší mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou
- použije prostředky moderní techniky hry – např. vibrato, glissando, frullato
- využije racionálně přehledu hmatů enharmonických tónů
- zařadí hru přízvuků v rytmických variantách

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba odpovídající probranému učivu

4. ročník

Žák:

- vyřeší samostatně problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výraz při interpretaci skladeb
- prokáže samostatnou práci s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si a zformuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využije svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu skladeb, k jejich vyhledávání a vlastní profilaci
- prokáže hmatové znalosti zejména ve vyšších polohách

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 moll i s příslušným kvintakordem a se septakordy /dominantní, zmenšený/ v probraném rozsahu učiva

2 etudy odlišného charakteru

Přednesová skladba s doprovodem jiného nástroje nebo CD či orchestru může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru

4. ročník

Žák:

- využije získané studijní zkušenosti při hře nejen ve školních souborech a orchestrech
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.3.7 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je žesťový hudební nástroj, který se ve svém původním tvaru vyskytoval už ve starověku. U starých Řeků se používalo trub k povzbuzení odvahy útočících vojsk. Ve středověku v dobách rytířské slávy byla trubce přisouzena důležitá úloha při zahajování turnajů a oslavách vítězů. Od 17. století se trubka používá stále hojněji. Má své pevné místo v orchestrech. Původně v době baroka se používala bez strojiva, a proto bylo velmi obtížné na ni hrát. Koncem 18. století byla opatřena klapkovým zařízením a na počátku 19. století ventily. Je to sólový nástroj, je dominantní v dechové, symfonické a jazzové hudbě. V současné době se využívá - kromě sólové hry - ve všech typech orchestrů. Dechové oddělení naší školy se cíleně zaměřuje na přípravu žáka ke hře ve velkých hudebních tělesech, jako je dechový orchestr.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na trubku		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trubku

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře
- použije bráničně-žeburní dýchání
- předvede základy tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- nasadí přirozeně tóny vyslovováním slabik „tá, tů, tý, “
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

Postupová zkouška:

Durová stupnice z probraného učiva
2 lidové písně

2. ročník

Žák:

- předvede nátiskové a dechové schopnosti
- uplatní tónový rozsah (pod C1 a nad C2)
- zahraje portamento, legato
- provede dechová cvičení
- předvede retní vazby – nátisková cvičení (legato i portamento) zahraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje dlouhé tóny i s dynamickým odstíněním

Postupová zkouška:

Durová stupnice z probraného učiva
Etudy: 2 etudy (rychlá a pomalá)
Přednesová skladbička dle probraného učiva

3. ročník

Žák:

- prokáže prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- předvede dlouhé tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- zahraje z paměti jednoduché skladbičky
- zhodnotí jednoduše svůj interpretační výkon

Postupová zkouška:

Durové stupnice z probraného učiva

Etudy: 2 etudy – rychlá a pomalá

Přednesová skladba dle probraného učiva

4. ročník

Žák:

- předvede lehká cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku
- předvede kvalitu tónu
- použije retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje v rychlejším tempu
- zkombinuje legato a staccato

Postupová zkouška:

2 stupnice dur, moll z probraného učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba dle probraného učiva

5. ročník

Žák:

- prokáže jistotu a kvalitu tónu
- použije dynamické odstíny ve skladbě
- prokáže orientaci v jednoduchém notovém zápisu a tento zahraje z listu

Postupová zkouška:

2 stupnice dur, moll z probraného učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba dle nastudovaných skladeb

6. ročník

Žák:

- prokáže větší intonační jistotu a dynamické odlišnosti
- použije k doladování svého nástroje při hře technické vybavení specifické pro trubku (1. a 3. píst)
- zrealizuje soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- předvede rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost a spolehlivost

Postupová zkouška:

2 stupnice dur, moll z probraného učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba dle nastudovaných skladeb

7. ročník

Žák:

- předvede technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- uplatní dynamiku, frázování, tempové rozlišení a agogiku v celém rozsahu nástroje
- zahraje skladby různých stylů a žánrů
- předvede samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- zařadí hru elementárních transpozic

Postupová zkouška:

2 stupnice dur, moll dle probraného učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba může být předvedena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede svou hráčskou jistotu při hře etud, technických a nátiskových cvičení
- uplatní své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a mollová, T5 včetně všech obrátů - v probraném rozsahu učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba dle nastudovaného repertoáru

2. ročník

Žák:

- předvede obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- zahraje při studiu náročnější technická cvičení a etudy
- prokáže orientaci při hře z listu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a mollová, T5 včetně všech obrátů - v probraném rozsahu učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba dle nastudovaného repertoáru

3. ročník

Žák:

- popíše historii svého nástroje, jeho příbuzné obměny, různá ladění a konstrukce (křídlovka, trubka piccolo)
- zařadí skladby náročné na rozsah nástroje a techniku
- zahraje skladby různých žánrů a stylových období

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a mollová, T5, D7 včetně všech obrátů - v probraném rozsahu učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba dle nastudovaného repertoáru

4. ročník

Žák:

- použije získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- vyřeší samostatně problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- rozliší interpretace skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- použije ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby s důrazem na kvalitu a barvu tónu
- předvede obtížnou skladbu a poradí si s její obtížností a charakterem
- rozpozná kvalitu díla a zhodnotí interpretaci

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a mollová, T5, D7, zm7 včetně všech obrátů - v probraném rozsahu učiva

Etudy: 2 etudy různého charakteru

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským koncertem

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- podílí se aktivně na obohacování společného zvuku a výrazu interpretovaných skladeb
- zhodnotí hru svoji i hru svých spoluhráčů s cílem zlepšit výkon souboru
- prokáže orientaci v partituře
- rozlišuje gesta dirigenta nebo vedoucího hráče a reaguje na ně odpovídajícím způsobem

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce a pocit odpovědnosti za společně interpretované dílo
- zrealizuje přípravu společného vystoupení a podílí se na jeho organizaci

4. ročník

Žák:

- navrhne tempo, agogiku, artikulaci a tématickou výstavbu souborových skladeb
- zformuluje vlastní názor na společně studované skladby
- posoudí a zhodnotí výkon nejen svého hudebního tělesa, ale i jiných souborů podobného zaměření

5.1.3.8 Studijní zaměření Hra na trombon

Trombon vznikl na Burgundském dvoře již v roce 1450. Jako snad jediný nástroj zůstal od svého vzniku konstrukčně nezměněn. Trombon se skládá z korpusu (těla) a snížce, který má 7 poloh. Trombon je využíván snad ve všech hudebních stylech a žánrech – od jazzu až po hip-hop. Ke studiu hry na trombon jsou přijímáni žáci, kteří mají potřebné fyzické a psychické předpoklady a kteří jeví dostatečný zájem o studium hry na trombon. Pro zahájení studia je vhodný věk kolem 10. roku dítěte, v ojedinělých případech to může být kolem 9. roku dítěte. K ovládnutí nástroje je potřebná délka paží, která může ve věku 9 let chybět. Proto naše škola nabízí výuku na trombony s kvartovou záklopkou (B/F trombon), která nahrazuje vzdálenou 6. a 7. polohu. Uplatnění studentů hry na trombon je velmi široké: v sólové, komorní, souborové a orchestrální hře. Žáci mohou hrát v několika souborech, hlavně v dechovém orchestru, který má na naší škole dlouholetou tradici. Ve vyšších ročnících II. stupně je také možnost hry na příbuzný nástroj - baryton, který má uplatnění v malých dechových kapelách ze širokého okolí.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na trombon		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na trombon		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trombon

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zkontroluje správný postoj a správné držení nástroje
- použije základní prvky žebro-břišního dýchání
- použije správného postavení nátrubku na rtech
- "zabzučí" na nátrubek
- nasadí tón jazykem na slabiky tá, tý
- použije kvartovou záklopku jako náhradu za 6. a 7. polohu (pokud hraje na B/F trombon)
- použije základních zásad správného rozehrávání
- zahraje retní legata v aktuálním rozsahu

Postupová zkouška:

2 lidové písně - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- nasadí tón jazykem na základní artikulace - slabiky tá, tý, tó
- použije retní vazby (dvou a více tónů) v dosažitelném rozsahu
- použije kvartovou záklopku - pro hru v nižších polohách
- vysvětlí a zahraje stupnice durové a tónický kvintakord s prvním obratem - C, B, F, G, D dur

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - výběr z C, F, B, G, D - i s příslušnými akordy po třech notách v celých notách

1 cvičení

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- nasadí tón jazykem na základní artikulace - slabiky tá, tý, tó
- zahraje všechny 3 druhy legat - retní, snižcové a kombinované
- použije jazyk při hře snižcového legata
- použije slabikových pomůcek při hře kombinovaného legata
- zahraje stupnice durové v tenutu a legatu
- zahraje stupnice durové: C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a akordy po třech tónech v obratu v půlových notách

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - např. C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a příslušné akordy po třech tónech v obratu v půlových notách

2 krátká cvičení různého charakteru

1 krátká přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- zkontroluje správný postoj, držení nástroje a dýchání
- dodrží správnou stavbu cvičební doby (rozehraní, stupnice, etudy, přednes)
- použije základních vedlejších poloh při hře
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy v rozsahu 2 oktáv (akordy po čtyřech tónech)
- určí tóninu a tónorod u hraných skladeb

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 1 oktávu i s příslušnými akordy po třech tónech - nasazovaně i v legatu

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

5. ročník

Žák:

- použije artikulace při hře jako nedílnou součást interpretace hudby
- zahraje stupnice durové i mollové přes 2 oktávy, příslušné akordy po 4 tónech i s obraty do 4# a 4b

- dodrží dynamiku a tempo
- rozliší fráze a vhodnost nádechů
- předvede samostatně nacvičenou skladbu odpovídající hudebnímu vývoji žáka

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 2 oktávy i s příslušnými akordy po čtyřech tónech - nasazovaně i v legatu
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby ve čtvrtových notách
- použije kvartové záklopy při hře, a to jak hlubokých tónů, tak i jako vedlejší polohy - pokud hraje na B/F trombon
- vysvětlí a zahraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b
- vysvětlí stavbu D7, zahraje jej bez obrátů
- použije vedlejších poloh při hře a to na vhodných místech

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová přes 2 oktávy, příslušné T5 i s obraty po čtyřech tónech, D7 bez obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

7. ročník

Žák:

- vysvětlí stavbu a předvede D7 i s jeho všemi obraty
- použije dolaďování intonačních odchylek při hře
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů (poslech X sebereflexe)
- uplatní jednoduchou údržbu nástroje
- zrealizuje elementární transpozici

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije technickou stránku hry - nasazení, retní vazby, legata, rychlost pohybu snižce, uvolnění při hře
- použije uvolňovacích cviků na konci hry
- zařadí korekci intonačních odchylek
- zahraje zm 7 bez obrátů

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně obrátů

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- dodrží formální stránku hry - dynamika, fráze, artikulace
- použije artikulaci při hře v různých polohách
- zahraje zm 7 se všemi obraty po čtyřech tónech
- posoudí a vybere odpovídající skladbu (po konzultaci s učitelem)

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a příslušné akordy v celém rozsahu nástroje do 7# a 7b, včetně D7 a zm7 včetně všech obrátů

- použije agogiku - vysvětlí její základní pravidla
- prokáže orientaci v hodnocení interpretace skladeb různých žánrů u svého nebo cizího výkonu
- předvede a obhájí skladbu a její interpretaci

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- vysvětlí a použije základní melodické ozdoby
- vysvětlí stavbu skladeb - fráze, správné a vhodné nádechy
- uplatní procvičování problematických míst pomocí skupinek 3 a 4 tónů uspořádaných v různých rytmických útvarech
- řeší péči a údržbu o svůj nástroj
- použije ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby s důrazem na kvalitu a barvu tónu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 a zm7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní práci s agogikou
- definuje základní pravidla souborové hry

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter v souboru
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry
- nastuduje a provede v hudebním souboru i rozsáhlejší hudební útvary

5.1.3.9 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Lesní roh se původně používal jako signální nástroj při honech. Zprvu se vyráběl z rohů zvířat. Později byla rohovina nahrazena mosazí. Hráč na lesní roh troubil tak, že korpus (široké vyústění) směřovalo nahoru. Až v 17. století se korpus otočil na pravou stranu dolů, tak aby pravá ruka mohla různými pohyby tlumit tón a tím hrát jednotlivé tóny. Lesní roh byl jedním z posledních nástrojů, který dostal strojivo (klapky) – až ve 20. letech 20. století. Lesní roh je hojně využíván v sólové, ale hlavně orchestrální a komorní hře. Ke studiu hry na lesní roh jsou přijímáni žáci, kteří mají potřebné fyzické a psychické předpoklady a kteří jeví dostatečný zájem o studium hry na lesní roh. Pro zahájení studia je vhodný věk kolem 10. roku dítěte, v ojedinělých případech to může být kolem 9. roku dítěte. Uplatnění studentů hry na lesní roh je velmi široké a to v sólové, komorní, souborové a orchestrální hře. Žáci mohou hrát v několika souborech, hlavně v dechovém orchestru, který má na naší škole dlouholetou tradici.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na lesní roh		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na lesní roh

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zkontroluje správný postoj a správné držení nástroje
- použije základní prvky žebro-břišního dýchání
- použije správného postavení nátrubku na rtech
- "zabzučí" na nátrubek
- nasadí tón jazykem na slabiku tá
- použije základních zásad správného rozehrávání
- zahraje retní legata v aktuálním rozsahu

Postupová zkouška:

2 lidové písně - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- nasadí tón jazykem na základní artikulace - slabiky tá, tý, tó
- použije retní vazby (dvou a více tónů) v dosažitelném rozsahu
- dodrží správný postoj, držení těla a správné držení nástroje
- dodrží správné postupy rozehrávání
- vysvětlí a hraje stupnice durové a tónický kvintakord s prvním obratem
- C, B, F, G dur

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - výběr z C, F, B, G, D - i s příslušnými akordy po třech notách v celých notách

2 krátká cvičení různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- použije základní dynamiku: p, mf a f
- zahraje stupnice durové v tenutu a legatu
- zahraje stupnice durové: C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a akordy po třech tónech v obratu v půlových notách

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - např. C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a příslušné akordy po třech tónech v obratu v půlových notách

2 krátká cvičení různého charakteru

1 krátká přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- zkontroluje správný postoj, držení nástroje a dýchání
- dodrží správnou stavbu cvičební doby (rozehrání, stupnice, etudy, přednes)
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy v rozsahu 2 oktáv (akordy po čtyřech tónech)
- určí tóninu a tónorod u hraných skladeb

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 1 oktávu i s příslušnými akordy po třech tónech - nasazovaně i v legatu

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

5. ročník

Žák:

- použije artikulace při hře jako nedílnou součást interpretace hudby
- zahraje stupnice durové i mollové přes 2 oktávy, příslušné akordy po 4 tónech i s obraty do 4# a 4b
- dodrží dynamiku a tempo
- rozliší fráze a vhodnost nádechů
- předvede samostatně nacvičenou skladbu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 2 oktávy i s příslušnými akordy po čtyřech tónech - nasazovaně i v legatu

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby ve čtvrtových notách
- vysvětlí a zahraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b
- vysvětlí a zahraje D7 bez obrátů
- předvede hru na veřejnosti

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová přes 2 oktávy, příslušné T5 i s obraty po čtyřech tónech, D7 bez obrátů

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

7. ročník

Žák:

- vysvětlí stavbu a předvede D7 i s jeho všemi obraty a zm 7 bez obrátů
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů (poslech X sebereflexe)
- uplatní jednoduchou údržbu nástroje
- zrealizuje elementární transpozici

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 etudy různého charakteru

přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije technickou stránku hry - nasazení, retní vazby, legata, uvolnění při hře
- použije uvolňovacích cviků na konci hry
- zařadí korekci intonačních odchylek

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7, zm7 včetně všech obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- dodrží formální stránku hry - dynamika, fráze, artikulace
- použije artikulaci při hře v různých polohách
- provádí hru z listu
- posoudí a vybere odpovídající skladbu (po konzultaci s učitelem)
- zahraje zm. 7 se všemi obraty po čtyřech tónech

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a příslušné akordy v celém rozsahu nástroje do 7# a 7b, včetně D7 a zm7
- použije agogiku - vysvětlí její základní pravidla
- předvede a obhájí skladbu a její interpretaci
- prokáže orientaci v hodnocení interpretace skladeb různých žánrů u svého nebo cizího výkonu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- vysvětlí a použije základní melodické ozdoby
- vysvětlí stavbu skladeb - fráze, správné a vhodné nádechy
- uplatní procvičování problematických míst pomocí skupinek 3 a 4 tónů uspořádaných v různých rytmických útvarech
- řeší péči a údržbu o svůj nástroj
- použije ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby s důrazem na kvalitu a barvu tónu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní práci s agogikou
- definuje základní pravidla souborové hry

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter v souboru
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry
- nastuduje a provede v hudebním souboru i rozsáhlejší hudební útvary

5.1.3.10 Studijní zaměření Hra na tenor

Tenor vznikl zvětšením křídlovky, proto se mu často říká baskřídlovka. V zahraničí se můžeme potkat s názvem tenorhorn. Tenor je hojně využíván jako nástroj orchestrální. Ke studiu hry na tenor jsou přijímáni žáci, kteří mají potřebné fyzické a psychické předpoklady a kteří jeví dostatečný zájem o studium hry na tenor. Pro zahájení studia je vhodný věk kolem 10. roku dítěte, v ojedinělých případech to může být kolem 9. roku dítěte. Uplatnění studentů hry na tenor je velmi široké a to v sólové, komorní, souborové a orchestrální hře. Žáci mohou hrát v několika souborech, hlavně v dechovém orchestru, který má na naší škole dlouholetou tradici. Hráči na tenor mohou najít uplatnění v malých dechových kapelách ze širokého okolí.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na tenor		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na tenor		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na tenor

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zkontroluje správný posed a správné držení nástroje
- použije základní prvky žebro-břišního dýchání
- použije správného postavení nátrubku na rtech
- "zabzučí" na nátrubek
- nasadí tón jazykem na slabiky tá
- použije základních zásad správného rozehrávání
- zahraje retní legata v aktuálním rozsahu

Postupová zkouška:

2 lidové písně - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- použije žebro-břišního dýchání
- použije retní vazby (dvou a více tónů) v dosažitelném rozsahu
- dodrží správné postupy rozehrávání
- vysvětlí a hraje stupnice durové a tónický kvintakord s prvním obratem
- C, B, F, G, D dur

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - výběr z C, F, B, G, D - i s příslušnými akordy po třech notách v celých notách

1 cvičení

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- zkontroluje správné dýchání
- uplatní základní dynamiku: p, mf a f
- zahraje stupnice durové v tenutu a legatu
- zahraje stupnice durové: C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a akordy po třech tónech v obratu v půlových notách

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - např. C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a příslušné akordy po třech tónech v obratu v půlových notách

2 krátká cvičení různého charakteru

1 krátká přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- dodrží správnou stavbu cvičební doby (rozehrání, stupnice, etudy, přednes)
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy v rozsahu 2 oktáv (akordy po čtyřech tónech)
- určí tóninu a tónorod u hraných skladeb
- dodrží základní pravidla frázování - vhodnost nádechu, dělení melodie

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 1 oktávu i s příslušnými akordy po třech tónech - nasazovaně i v legatu

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové i mollové přes 2 oktávy, příslušné akordy po 4 tónech i s obraty do 4# a 4b
- dodrží dynamiku a tempo
- rozliší fráze a vhodnost nádechů
- předvede samostatně nacvičenou skladbu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 2 oktávy i s příslušnými akordy po čtyřech tónech - nasazovaně i v legatu

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby ve čtvrtových notách
- vysvětlí a zahraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b
- vysvětlí a zahraje D7 bez obrátů
- dodrží frázování a tempová označení
- předvede hru na veřejnosti

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová přes 2 oktávy, příslušné T5 i s obraty po čtyřech tónech, D7 bez obrátů
2 etudy různého charakteru
1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

7. ročník

Žák:

- zkontroluje tvorbu tónu
- vysvětlí stavbu a předvede D7 i s jeho všemi obraty a zm 7 bez obrátů
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů (poslech X sebereflexe)
- uplatní jednoduchou údržbu nástroje
- zrealizuje elementární transpozici

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
2 etudy různého charakteru
přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije technickou stránku hry - nasazení, retní vazby, legata, uvolnění při hře
- použije uvolňovacích cviků na konci hry
- zařadí korekci intonačních odchylek

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7, zm7 včetně všech obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- dodrží formální stránku hry - dynamika, fráze, artikulace
- použije artikulaci při hře v různých polohách
- provádí hru z listu
- posoudí a vybere odpovídající skladbu (po konzultaci s učitelem)
- zahraje zm. 7 se všemi obraty po čtyřech tónech

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a příslušné akordy v celém rozsahu nástroje do 7# a 7b, včetně D7 a zm7
- použije agogiku - vysvětlí její základní pravidla
- předvede a obhájí skladbu a její interpretaci
- prokáže orientaci v hodnocení interpretace skladeb různých žánrů u svého nebo cizího výkonu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- vysvětlí a použije základní melodické ozdoby
- vysvětlí stavbu skladeb - fráze, správné a vhodné nádechy
- uplatní procvičování problematických míst pomocí skupinek 3 a 4 tónů uspořádaných v různých rytmických útvarech
- řeší péči a údržbu o svůj nástroj
- použije ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby s důrazem na kvalitu a barvu tónu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření

- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní práci s agogikou
- definuje základní pravidla souborové hry

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter v souboru
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry
- nastuduje a provede v hudebním souboru i rozsáhlejší hudební útvary

5.1.3.11 Studijní zaměření Hra na baryton

Baryton vznikl zvětšením křídlovky, proto se mu často říká baskřídlovka. V zahraničí se můžeme potkat s názvem euphonium. Baryton je hojně využíván jako nástroj orchestrální. Ke studiu hry na baryton jsou přijímáni žáci, kteří mají potřebné fyzické a psychické předpoklady a kteří jeví dostatečný zájem o studium hry na baryton. Pro zahájení studia je vhodný věk kolem 10. roku dítěte, v ojedinělých případech to může být kolem 9. roku dítěte. Uplatnění studentů hry na baryton je velmi široké a to v sólové, komorní, souborové a orchestrální hře. Žáci mohou hrát v několika souborech, hlavně v dechovém orchestru, který má na naší škole dlouholetou tradici. Hráči na baryton mohou najít uplatnění v malých dechových kapelách ze širokého okolí.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na baryton		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na baryton		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na baryton

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zkontroluje správný posed a správné držení nástroje
- použije základní prvky žebro-břišního dýchání
- použije správného postavení nátrubku na rtech
- "zabzučí" na nátrubek
- nasadí tón jazykem na slabiky tá
- použije základních zásad správného rozehrávání
- zahraje retní legata v aktuálním rozsahu

Postupová zkouška:

2 lidové písně - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- použije žebro-břišního dýchání
- použije retní vazby (dvou a více tónů) v dosažitelném rozsahu
- dodrží správný posed, držení těla a správné držení nástroje
- dodrží správné postupy rozehrávání
- vysvětlí a hraje stupnice durové a tónický kvintakord s prvním obratem
- C, B, F, G, D dur

Postupová zkouška:

1 stupnice durová - výběr z C, F, B, G, D - i s příslušnými akordy po třech notách v celých notách

- 2 krátká cvičení různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- uplatní základní dynamiku: p, mf a f
- zahraje stupnice durové v tenutu a legatu
- zahraje stupnice durové: C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a akordy po třech tónech v obratu v půlových notách
- vyjádří základní nálady skladeb a to pomocí dynamiky a tempa

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová - např. C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a příslušné akordy po třech tónech v obratu v půlových notách
- 2 krátká cvičení různého charakteru
- 1 krátká přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- dodrží správnou stavbu cvičební doby (rozehrání, stupnice, etudy, přednes)
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy v rozsahu 2 oktáv (akordy po čtyřech tónech)
- určí tóninu a tónorod u hraných skladeb
- dodrží základní pravidla frázování - vhodnost nádechu, dělení melodie

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 1 oktávu i s příslušnými akordy po třech tónech - nasazovaně i v legatu
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové i mollové přes 2 oktávy, příslušné akordy po 4 tónech i s obraty do 4# a 4b
- dodrží dynamiku a tempo
- rozliší fráze a vhodnost nádechů
- předvede samostatně nacvičenou skladbu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 2 oktávy i s příslušnými akordy po čtyřech tónech - nasazovaně i v legatu

2 etudy různého charakteru
1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby ve čtvrtých notách
- vysvětlí a zahraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b
- vysvětlí a zahraje D7 bez obrátů
- dodrží frázování a tempová označení
- předvede hru na veřejnosti

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová přes 2 oktávy, příslušné T5 i s obraty po čtyřech tónech, D7 bez obrátů
2 etudy různého charakteru
1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

7. ročník

Žák:

- zkontroluje tvorbu tónu
- vysvětlí stavbu a předvede D7 i s jeho všemi obraty a zm 7 bez obrátů
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů (poslech X sebereflexe)
- uplatní jednoduchou údržbu nástroje
- zrealizuje elementární transpozici

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
2 etudy různého charakteru
přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije technickou stránku hry - nasazení, retní vazby, legata, uvolnění při hře
- použije uvolňovacích cviků na konci hry
- zařadí korekci intonačních odchylek

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7, zm7 včetně všech obrátů

2 etudy různého charakteru

1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- dodrží formální stránku hry - dynamika, fráze, artikulace
- použije artikulaci při hře v různých polohách
- vysvětlí nutnosti omezování tlaku nátrubku na rty
- provádí hru z listu
- posoudí a vybere odpovídající skladbu (po konzultaci s učitelem)
- zahraje zm. 7 se všemi obraty po čtyřech tónech

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a příslušné akordy v celém rozsahu nástroje do 7# a 7b, včetně D7 a zm7
- použije agogiku - vysvětlí její základní pravidla
- předvede a obhájí skladbu a její interpretaci
- prokáže orientaci v hodnocení interpretace skladeb různých žánrů u svého nebo cizího výkonu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- vysvětlí a použije základní melodické ozdoby
- vysvětlí stavbu skladeb - fráze, správné a vhodné nádechy
- uplatní procvičování problematických míst pomocí skupinek 3 a 4 tónů uspořádaných v různých rytmických útvarech
- řeší péči a údržbu o svůj nástroj
- použije ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby s důrazem na kvalitu a barvu tónu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní práci s agogikou
- definuje základní pravidla souborové hry

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter v souboru
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry
- nastuduje a provede v hudebním souboru i rozsáhlejší hudební útvary

5.1.3.12 Studijní zaměření Hra na tubu

Tuba je největší žestový (plechový) nástroj. Tuba vznikla roku 1835. Původně měla 6 pístů, ty pak nahradily 4 klapky. Je zajímavostí, že velkým propagátorem a zlepšovatelem konstrukce tuby byl hudební vynálezce V. F. Červený z Hradce Králové, který vymyslel několik druhů tub – C, Es a F tuba. Tuba je hojně využívána jako nástroj orchestrální. V poslední době se však prosazuje i jako čistě sólový nástroj. Ke studiu hry na tubu jsou přijímáni žáci, kteří mají potřebné fyzické a psychické předpoklady a kteří jeví dostatečný zájem o studium hry na tubu. Pro zahájení studia je vhodný věk kolem 10. roku dítěte, v ojedinělých případech to může být kolem 9. roku dítěte. Uplatnění studentů hry na tubu je velmi široké - v sólové, komorní, souborové a orchestrální hře. Žáci mohou hrát v několika souborech, hlavně v dechovém orchestru, který má na naší škole dlouholetou tradici. Hráči na tubu mohou najít uplatnění v malých dechových kapelách ze širokého okolí.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na tubu		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na tubu		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na tubu

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije základní prvky žebro-břišního dýchání
- použije správného postavení nátrubku na rtech
- "zabzučí" na nátrubek
- nasadí tón jazykem na slabiky tá, tý
- použije základních zásad správného rozehrávání
- zahraje retní legata v aktuálním rozsahu
- zkontroluje sluchem kvalitu tónu

Postupová zkouška:

- 1 cvičení - dle vyspělosti žáky - je možno nahradit lidovou písní
- 2 lidové písně - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- nasadí tón jazykem na základní artikulace - slabiky tá, tý, tó
- použije žebro-břišní dýchání
- použije retní vazby (dvou a více tónů) v dosažitelném rozsahu
- dodrží správný posed, držení těla a správné držení nástroje
- dodrží správné postupy rozehrávání
- vysvětlí a hraje stupnice durové a tónický kvintakord s prvním obratem
- C, B, F, G, D dur

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová - výběr z C, F, B, G, D - i s příslušnými akordy po třech notách v celých notách
- 2 cvičení různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- nasadí tón jazykem na základní artikulace - slabiky tá, tý, tó
- zahraje stupnice durové v tenutu a legatu
- zahraje stupnice durové: C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a akordy po třech tónech v obratu v půlových notách
- vyjádří základní nálady skladeb a to pomocí dynamiky a tempa

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová - např. C, F, B, Es, As, G, D, A v rozsahu jedné oktávy a příslušné akordy po třech tónech v obratu v půlových notách
- 2 krátká cvičení různého charakteru
- 1 krátká přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- dodrží správnou stavbu cvičební doby (rozehrání, stupnice, etudy, přednes)
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy v rozsahu 2 oktáv (akordy po čtyřech tónech)
- určí tóninu a tónorod u hraných skladeb
- dodrží základní pravidla frázování - vhodnost nádechu, dělení melodie

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 1 oktávu i s příslušnými akordy po třech tónech - nasazovaně i v legatu
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

5. ročník

Žák:

- použije artikulace při hře jako nedílnou součást interpretace hudby
- zahraje stupnice durové i mollové přes 2 oktávy, příslušné akordy po 4 tónech i s obraty do 4# a 4b
- dodrží dynamiku a tempo
- rozliší fráze a vhodnost nádechů
- předvede samostatně nacvičenou skladbu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová přes 2 oktávy i s příslušnými akordy po čtyřech tónech - nasazovaně i v legatu
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

6. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby ve čtvrt'ových notách
- vysvětlí a zahraje stupnice durové i mollové do 7# a 7b
- vysvětlí a zahraje D7 bez obrátů
- dodrží frázování a tempová označení
- předvede hru na veřejnosti

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová přes 2 oktávy, příslušné T5 i s obraty po čtyřech tónech, D7 bez obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

7. ročník

Žák:

- zkontroluje tvorbu tónu
- vysvětlí stavbu a předvede D7 i s jeho všemi obraty a zm 7 bez obrátů
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů (poslech X sebereflexe)
- uplatní jednoduchou údržbu nástroje
- zrealizuje elementární transpozici

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije technickou stránku hry - nasazení, retní vazby, legata, uvolnění při hře
- použije uvolňovacích cviků na konci hry
- zařadí korekci intonačních odchylek

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7, zm7 včetně všech obrátů
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba - v probraném rozsahu učiva

2. ročník

Žák:

- dodrží formální stránku hry - dynamika, fráze, artikulace
- použije artikulaci při hře v různých polohách
- provádí hru z listu
- posoudí a vybere odpovídající skladbu (po konzultaci s učitelem)
- zahraje zm. 7 se všemi obraty po čtyřech tónech

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a příslušné akordy v celém rozsahu nástroje do 7# a 7b, včetně D7 a zm7
- použije agogiku - vysvětlí její základní pravidla
- předvede a obhájí skladbu a její interpretaci
- prokáže orientaci v hodnocení interpretace skladeb různých žánrů u svého nebo cizího výkonu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů
- 2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba, věta z koncertu nebo sonáty - v probraném rozsahu učiva

4. ročník

Žák:

- vysvětlí a použije základní melodické ozdoby
- vysvětlí stavbu skladeb - fráze, správné a vhodné nádechy
- uplatní procvičování problematických míst pomocí skupinek 3 a 4 tónů uspořádaných v různých rytmických útvarech
- řeší péči a údržbu o svůj nástroj
- použije ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby s důrazem na kvalitu a barvu tónu

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová, příslušné T5, D7 včetně všech obrátů

2 kratší etudy různého charakteru nebo 1 delší

přednesová skladba může být přednesena na absolventském koncertě

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní práci s agogikou
- definuje základní pravidla souborové hry

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter v souboru
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry
- nastuduje a provede v hudebním souboru i rozsáhlejší hudební útvary

5.1.4 Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje

5.1.4.1 Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara a její výuka prodělala v posledních desetiletích významné změny a pokrok. V současnosti se řadí k nástrojům nejrozšířenějším a nejoblíbenějším. Velkou předností kytar je spojení melodického i akordického nástroje.

V současnosti má naše škola mnoho nového moderního vybavení - kytaru elektroakustickou, sopránovou či basovou kytaru klasickou. Dále mnoho notového materiálu minulých i současných autorů, proto využití a zaměření nabízíme velmi široké. Interpretujeme kvalitní hudbu klasickou zahrnující mnoho stylů a směrů od počátku hry loutnové až po současnost, výuku hry doprovodné dle akordových značek a v neposlední řadě pomáháme žákům najít svůj vlastní styl, ve kterém směřují k praktickému muzicírování. Naše škola také nabízí hru na kytaru elektrickou a basovou. Žáci a studenti mohou své získané dovednosti uplatnit např. v kapelách, různých hudebních uskupeních, ke studiu na pedagogických školách, kde je hudební výchova nezbytná nebo se mohou věnovat studiu klasické kytary na konzervatořích a vést svou hru k profesionalitě. Nezanedbatelnou součástí výuky kytary je komorní, souborová a orchestrální hra, která je realizována především v Kytarovém orchestru a v Kytarovém souboru, ale i v jiných hudebních seskupeních.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na kytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na kytaru		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Žák:

- pojmenuje stručně nástroj
- předvede správné sezení a držení nástroje
- rozpozná prázdné struny a určí jejich názvy (E, A, D, g, h, e)
- zahraje na melodických strunách (e, h, g) apoyando prsty pravé ruky (i, m), deklamací říkadel a písniček
- zapojí hru palcem na strunách (E, A, D) apoyando, hrou říkadel a písniček
- předvede pokládání prstů levé ruky (1-3) na hmatník nástroje na melodických strunách
- uplatní hru jednoduchých písní v I. poloze s pomocí prázdných strun

Postupová zkouška:

G dur v rozsahu probraného učiva
2 jednoduché písně

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- uplatní zdravé sezení u nástroje (rovná záda, podnožka či podkytarník je podmínkou hry)
- rozliší jednotlivé části nástroje
- zkombinuje správné postavení pravé a levé ruky na nástroji
- prokáže znalosti hrou v notovém zápise s orientací na hmatníku do IV. pole na strunách (e, h, g)
- použije hru apoyando (s dopadem) i hry tirrando (bez dopadu), do které postupně zařadí prsteník pravé ruky (prst. a)
- zapojí ke hře všechny prsty levé ruky (1-4)
- zařadí hru durových stupnic (C, G, D) a mollových (a, e) v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun – prsty (i, m)
- uplatní akordy v jednoduché harmonii
- zahraje z paměti písničku či drobnou skladbu

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy (T, D) v rozsahu probraného učiva z paměti
1 cvičení či etuda s technickým zaměřením
2 písničky či 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- použije správné držení pravé a levé ruky na nástroji
- prokáže znalost orientace na hmatníku do V. pole na všech strunách
- použije hru apoyando a tirrando s různými kombinacemi
- uplatní hru ve dvojhlase s využitím prstů (i, m, a) pravé ruky
- předvede základní dynamické odstínění tónů (p, mf, f)
- zahraje stupnice dopadem přes prázdné struny v I. poloze, dur do 3 křížků a 3 bé, mollové melodické do 3 křížků
- předvede základní akordy (T, D) k probraným stupnicím

Postupová zkouška:

2 libovolné stupnice (dur nebo moll) v rozsahu probraného učiva s akordy
1 cvičení s technickým zaměřením
2 přednesové skladby (dle probrané učební látky)

3. ročník

Žák:

- uplatní doposud získané zkušenosti (držení těla, nástroje, postavení rukou) základní návyky a dovednosti
- využije technické prvky (základní úhozy a prstová technika)
- zahraje stupnice dur do 4 křížků a 4 bé, moll jen melodické do 4 křížků a 4 bé, přes dvě oktávy s využitím prázdných strun
- vytvoří základní harmonické funkce ke hře jednoduchých akordových doprovodů bez použití barré hmatů (T, S, D7)
- prokáže orientaci na hmatníku do V. pole ve spojení s notovým zápisem
- odliší hru základními barevnými rejstříky (sul ponticello, sul tasto)
- využije sólovou hru ve dvojhlasě i vícehlasě
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a 1 stupnice moll v rozsahu probraného učiva s akordy
- 2 cvičení s technickým zaměřením – různého charakteru
- 1 přednesová skladba (dle probrané učební látky)

4. ročník

Žák:

- prokáže samostatnou přípravu drobných skladeb či etud
- uplatní ke hře vyšších poloh na 1 struně (e) do IX. pole
- použije ve hře malého barré
- prokáže orientaci v notovém zápisu a na hmatníku kytary do V. pole a na první struně (e) do VII. pole
- zapojí dynamiku s ohledem na stylové období
- zahraje 1-2 oktávové stupnice dur a moll melodické i harmonické do 5 křížků a 5 bé

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a 1 stupnice moll v rozsahu probraného učiva s kadencí
- 2 etudy různého charakteru
- 1 přednesová skladba (dle probrané učební látky)

5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých stylových období
- odvodí orientaci na hmatníku do VII. polohy
- předvede hru přirozených flažoletů
- prokáže techniku pravé ruky v rozložených akordech
- zahraje legáta odtažná i vzestupná, použije hru vibratem a staccatem
- využije hry velkého barré
- odvodí kadenci u stupnic a uplatňuje ji při hře doprovodů

- předvede stupnice dur, moll do 6 křížků a bé, hru oktáv současně (p, i, m, a)

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 stupnice moll v rozsahu probraného učiva s kadencí

2 etudy

1 přednesová skladba (dle probrané učební látky)

6. ročník

Žák:

- zrealizuje své hudební představy na vybraných skladbách či písních
- popíše hlavní interpretační zásady skladeb různých stylových období
- vytvoří vlastní prstoklady u snadných etud a skladeb
- odvodí orientaci do X. pole hmatníku
- zahraje melodické ozdoby a flažolety
- uplatní techniku pravé ruky, jak v rozkladech akordů, tak ve hře arpeggia
- použije hru dvouoktávových stupnic
- předvede stupnice dur i moll do 7 křížků a bé, s využitím i stupnic typových

Postupová zkouška:

1 stupnice dur a 1 stupnice moll v rozsahu probraného učiva s kadencí (1 stupnice typová)

2 etudy

2 přednesy různého stylového období

7. ročník

Žák:

- naladí nástroj s použitím ladičky
- uplatní základní technické prvky a prstovou techniku hry
- vyřeší složitější rytmy ve spojení s notovým zápisem
- přizpůsobí hru po celém hmatníku kytary
- zařadí technické prvky typu (rasguado, tambora, tremolo, apod.)
- zahraje skladby různých stylových období a žánrů
- předvede hru z listu u jednodušších partů
- odvodí základní harmonické kadence a rozumí akordovým značkám

Postupová zkouška:

2 stupnice dur nebo moll a příslušné kadence v rozsahu probraného učiva

2 etudy různého technického zaměření

přednesová skladba může být nahrazena absolventským vystoupením

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- uplatní svou tvořivou iniciativu
- odliší hru rejstříky (st, sp), předvede vibrato, legato, melodické ozdoby
- využije hry akordických značek
- předvede hru z listu do VII. pole na hmatníku nástroje

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll přes 2 oktávy, příslušné kadence v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladby různého stylového období nebo 1 přednesová skladba sólová a 1 skladba komorního zaměření

2. ročník

Žák:

- objasní interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zařadí do svého repertoáru modernější skladby soudobých autorů
- uplatní své dovednosti vystoupeními na veřejnosti
- odvodí správné frázování skladeb
- použije ve hře technické prvky (tambora, rasguado, tremolo)

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll přes 2 oktávy, příslušné kadence v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladby různého stylového období nebo 1 skladba sólová a 1 skladba komorního zaměření

3. ročník

Žák:

- použije své znalosti ke kvalitní kytarové interpretaci
- využije pomoc nahrávek špičkových kytarových interpretů
- zařadí skladby různých stylů a žánrů
- uplatní hru doprovodů pomocí akordických značek
- zahraje melodické ozdoby a legáta

- zhodnotí získané zkušenosti při návštěvách školních i mimoškolních vystoupení

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll, z toho jedna v rozsahu dvou oktáv a jedna v rozsahu tří oktáv, příslušné kadence v rozsahu probraného učiva

1 etuda

2 přednesové skladby sólové či komorní, různého stylového období

4. ročník

Žák:

- prokáže naučené technické prvky
- využije kvality tónu a hry s nehty na pravé ruce
- uplatní hru kytarových rejstříků a veškerých barevných dynamických odstínů
- vysvětlí použití hry s dopadem a bez dopadu
- vybere dle svého hudebního vkusu nové skladby
- obhájí svou interpretaci dané skladby
- využije své vlastní cesty ke hře a uměleckému citění

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll, z toho jedna v rozsahu dvou oktáv a jedna v rozsahu tří oktáv, příslušné kadence v rozsahu probraného učiva

2 etudy

1 přednesová skladba sólová či komorní

přednesová skladba může být nahrazena absolventským vystoupením

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- přizpůsobí souhru se spoluhráči
- prokáže aktivní hrou obohacování zvuku a výrazu interpretovaných skladeb (výraznější tón ve vedení hlasu)
- využije souhry a spolupráce i s ostatními hudebními nástroji
- rozpozná gesta dirigenta a vedoucího hráče (příslušnou dobu, nástup a uzavření skladby)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- rozliší hrou potřebu vedoucího a doprovodného hlasu
- prokáže znalost v partech s přeladěnou basovou strunou
- objasní odpovědnost za společně interpretované dílo
- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu

4. ročník

Žák:

- podřídí veškerou problematiku při souhře se spoluhráči (síla tónu, výraz, sledování rukou a úhozů u spoluhráčů v průběhu hry k docílení přesnější souhry, vyrovnaného doprovodného hlasu, střídání či přebírání melodie, potlačení doprovodu)
- ztvární náladu souborové skladby jako celku
- uplatní pocit odpovědnosti za společný výsledek

5.1.4.2 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Hra na elektrickou kytaru, souborová či komorní hra poskytují žákovi velmi pestrou a různorodou hudební zkušenost. V průběhu studia je žák seznámen s interpretací základních hudebních stylů jako je pop, blues, rock, metal, country a standardní jazz. Nezanedbatelnou součástí výuky elektrické kytary je komorní, souborová a orchestrální hra, která je realizována především v Kytarovém orchestru a v Kytarovém souboru, ale i v jiných hudebních seskupeních.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na elektr. kytaru		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na elektr. kytaru		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na elektrickou kytaru

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho využití
- určí názvy strun
- předvede správné nasazení a ukončení tónu
- použije základní hmaty power chords C, F, G
- zahraje jónský mod nebo stupnice durové v rozsahu oktávy (do 2 křížků a 2 bé)
- předvede jednoduché rytmické doprovody a melodie

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a akord dle probraného učiva

1 etuda

1 jednoduchý akordický doprovod skladby

2. ročník

Žák:

- prokáže držení nástroje s elementární hrou vsedě i ve stoje
- naladí nástroj podle ladičky
- zahraje noty s posuvkami
- zahraje jónský a dórský mod nebo durové a mollové stupnice v rozsahu oktávy (do 2 křížků a 2 bé)
- použije country akordy C, F, G dur/ a , e , d moll

- uplatní správné frázování
- rozliší hru tenuto, staccato, legato a tlumené tóny
- zahraje jednoduchý doprovod písně podle kytarových tabulek a značek

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a akord dle probraného učiva

1 etuda

1 skladba

3. ročník

Žák:

- předvede správné návyky při hře (postoj, držení nástroje a trsátka)
- použije základní melodické ozdoby
- zahraje dórský a frygický mod nebo durové, mollové, pentatonické stupnice (do 3 křížků a 3 bé)
- zařadí folk a pop doprovodné styly
- zahraje v probraných tóninách podle kytarových tabulek a značek jednoduchou píseň a melodii

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice 3 akordy dle probraného učiva

1 etuda

1 přednesová skladba nebo píseň

4. ročník

Žák:

- zahraje frygický a lydický mod nebo durové, mollové stupnice (do 4 křížků a 4 bé)
- použije složitější akordy (maj, dim)
- zařadí rock a country styly
- prokáže schopnost správně intonovat tóny při vytahování strun
- využije své znalosti ve hře trsátkem pravou rukou
- zahraje samostatně i s rytmickým doprovodem

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a 3 akordy dle probraného učiva

1 etuda technického charakteru

2 písně nebo skladby

5. ročník

Žák:

- prokáže schopnost hry na hmatníku do V. polohy

- využije základy jazzu a improvizace
- prokáže na technických cvičeních a etudách svou zručnost
- předvede hru pravou rukou v rytmických motivech
- zahraje lydický a mixolydický mod nebo stupnice ve 2 oktávách
- uplatní své znalosti v technice hry (vibrato, slide, pull-of, hammer-on)

Postupová zkouška:

- 1 mod nebo stupnice a 3 akordy dle probraného učiva
- 1 etuda technického charakteru
- 2 stylově a rytmicky kontrastní písně nebo skladby

6. ročník

Žák:

- prokáže schopnost hry na hmatníku do VII. polohy
- použije akordy (6, 7/9, sus4)
- zařadí rytmické doprovody v základních power chordech
- zahraje flažolety
- zahraje mixolydický a aiolský mod
- předvede hru z listu a z paměti

Postupová zkouška:

- 1 mod nebo stupnice a 3 rozložené akordy dle probraného učiva
- 1 etuda
- 2 stylově a rytmicky kontrastní písně nebo skladby

7. ročník

Žák:

- předvede základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), zahraje s tónovou kulturou a naladí si nástroj
- zahraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, prokáže schopnost orientace v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zahraje kadence a vytvoří vlastní doprovod
- zahraje aiolský a lokrický mod
- prokáže schopnost hry na hmatníku do XII. polohy
- zařadí styly folk, pop, rock, metal, country
- zahraje podle notace s tabulátory i dle akordických značek

Postupová zkouška:

- 1 mod nebo stupnice a 3 rozložené akordy dle probraného učiva
- 1 etuda
- 2 stylově a rytmicky kontrastní písně nebo skladby

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským koncertem.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- přečte jednoduchý zápis v tabulatuře
- použije své znalosti v sólových figurách
- využije znalosti orientace na hmatníku v plném rozsahu
- zrealizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazz, latino
- využije a rozliší barevnou škálu tónů na dostupném vybavení

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a 3 rozložené akordy dle probraného učiva

1 etuda dle probraného učiva

2 stylově a rytmicky kontrastní kompozice nebo skladby

2. ročník

Žák:

- předvede princip analogových efektů
- uplatní složitější figury a akordy ve svém repertoáru
- prokáže schopnost plynule propojit dva sousední mody nebo paralelní stupnice
- prokáže schopnost transpozice
- předvede správné návyky chování a pohybu na profesionálním pódiu

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a 3 rozložené akordy dle probraného učiva

1 etuda dle probraného učiva

2 stylově a rytmicky kontrastní kompozice nebo skladby

3. ročník

Žák:

- prokáže znalosti v digitálních multi-efektech a kytarových zesilovačích
- zařadí jazzové standardy a složitějšími rytmy
- zahraje pokročilejší bebopové stupnice a využije je ke stavbě vlastních improvizací a sóla
- zahraje a doprovodí z listu podle kytarových značek
- zařadí základy improvizace
- doprovodí svoji hru zpěvem

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a 3 rozložené akordy dle probraného učiva

1 etuda dle probraného učiva

2 stylově a rytmicky kontrastní kompozice nebo skladby

4. ročník

Žák:

- využije kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb
- vytvoří vlastní jednoduché hudební motivy a skladby
- prokáže znalosti v digitálních multi-efektech a kytarových zesilovačích
- uplatní své hráčské dovednosti a znalosti v rockové hudbě, blues, jazz, latino, country, metal
- použije hudební programy

Postupová zkouška:

1 mod nebo stupnice a 3 rozložené akordy dle probraného učiva

1 etuda dle probraného učiva

2 stylově a rytmicky kontrastní písně nebo skladby

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským koncertem.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- přizpůsobí souhru se spoluhráči
- využije souhry a spolupráce i s ostatními hudebními nástroji
- rozpozná gesta dirigenta a vedoucího hráče (příslušnou dobu, nástup a uzavření skladby)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- rozliší hrou potřebu vedoucího a doprovodného hlasu
- objasní odpovědnost za společně interpretované dílo
- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu

4. ročník

Žák:

- podřídí veškerou problematiku při souhře se spoluhráči (síla tónu, výraz, sledování rukou a úhozů u spoluhráčů v průběhu hry k docílení přesnější souhry, vyrovnaného doprovodného hlasu, střídání či přebírání melodie, potlačení doprovodu)
- ztvární náladu souborové skladby jako celku
- uplatní pocit odpovědnosti za společný výsledek

5.1.4.3 Studijní zaměření Hra na elektrickou baskytaru

Elektrická baskytara je plnohodnotný nástroj, který zejména v moderní hudbě našel své uplatnění místo klasického kontrabasů. Nejpoužívanější jsou baskytary čtyřstrunné, ale známe také pětistrunné a šestistrunné. Hra na elektrickou baskytaru poskytuje žákovi pestrou a různorodou hudební zkušenost, zejména v souborové a orchestrální hře, která je realizována především v Kytarovém orchestru, v Kytarovém souboru či v Dechovém orchestru mladých.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na el. baskytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na elektr. baskytaru		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na elektr. baskytaru		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na elektrickou baskytaru

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Žák:

- zaujme správné držení těla při hře na baskytaru
- popíše nástroj a pojmenuje jeho části
- pozná názvy strun
- zahraje jednoduchá cvičení z not
- zopakuje po učiteli krátké basové figury

Postupová zkouška:

1 stupnice

1 rytmické cvičení

1 jednoduchý basový doprovod

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže základní návyky a dovednosti /správné držení těla, držení nástroje/
- popíše nástroj a jeho využití
- nasadí a správně ukončí tón
- prokáže orientaci v základních rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje jednoduché rytmické doprovody a melodie

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dle probraného učiva
- 1 rytmické cvičení
- 1 jednoduchý basový doprovod

2. ročník

Žák:

- naladí nástroj dle ladičky
- předvede správné frázování
- rozliší hru tenuto, staccato, legato
- zahraje durové a mollové stupnice v rozsahu oktávy

Postupová zkouška:

- 1 stupnice a akord dle probraného učiva
- 1 etuda nebo skladba technického charakteru
- 1 píseň, nebo skladba přednesového charakteru

3. ročník

Žák:

- uplatní smysl pro členění hudebních frází
- prokáže orientaci v intervalech
- předvede hru pravou rukou v rytmických motivech
- využije základní rytmické doprovody a improvizaci při samostatném doprovodu ve skladbách na CD

Postupová zkouška:

- 1 stupnice a akord dle probraného učiva
- 1 etuda nebo skladba technického charakteru
- 1 píseň, nebo skladba přednesového charakteru

4. ročník

Žák:

- zařadí hru prsty i trsátkem
- rozezná základní melodické ozdoby
- zahraje jednoduchou basovou linku v probíraných tóninách
- předvede durové i mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé

Postupová zkouška:

- 1 stupnice a akord dle probraného učiva
- 1 etuda nebo skladba technického charakteru
- 1 píseň, nebo skladba přednesového charakteru

5. ročník

Žák:

- prokáže orientaci na hmatníku do V. polohy
- zahraje jednoduché basové doprovody stylu pop, rock
- předvede stupnice dur i moll do 5 křížků a 5 bé

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1 stupnice moll a akord
- 1 etuda nebo skladba technického charakteru
- 2 písně nebo skladby přednesového charakteru

6. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice do 6 křížků a 6 bé
- uplatní své znalosti ve hře trsátkem i prsty pravé ruky
- zařadí základy improvizace
- použije basové doprovody stylu jazz a latino dle akordických značek

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1 stupnice moll a akord
- 1 etuda nebo skladba technického charakteru
- 2 písně nebo skladby přednesového charakteru

7. ročník

Žák:

- zařadí přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- předvede 2-3 oktávové stupnice
- prokáže pohotovou orientaci v notovém zápisu
- využije všech dosavadních zkušeností ke stavbě a nácvičku absolventské skladby

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1 stupnice moll a akord
- 1 etuda nebo skladba technického charakteru
- 2 písně nebo skladby přednesového charakteru

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským vystoupením

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije své znalosti v sólových figurách
- předvede samostatně nastavení potřebné aparatury ke hře
- využije a rozliší barevnou škálu tónů na dostupném vybavení

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1 stupnice moll a akord
- 1 etuda dle probraného učiva
- 2 stylově a rytmicky odlišné skladby

2. ročník

Žák:

- předvede hru obtížnějších skladeb
- využije princip analogových efektů
- zařadí složitější melodické a rytmické figury do svého repertoáru
- prokáže orientaci v transpozici
- předvede pohotovost při hře z listu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1stupnice moll a akord
- 1 etuda dle probraného učiva
- 2 stylově a rytmicky odlišné skladby

3. ročník

Žák:

- použije výrazových prostředků při vyjádření nálady skladby
- uplatní improvizaci k samostatnému doprovodu skladeb různých žánrů
- zahraje v probraných tóninách skladbu dle kytarových značek

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1stupnice moll a akord
- 1 etuda dle probraného učiva
- 2 stylově a rytmicky odlišné skladby

4. ročník

Žák:

- zařadí hru vlastních jednoduchých hudebních motivů a skladeb
- zrealizuje své znalosti v hudbě různých žánrů
- uplatní jazzové standardy a složitější rytmy

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a akord
- 1stupnice moll a akord
- 1 etuda dle probraného učiva
- 2 stylově a rytmicky odlišné skladby

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

.ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní práci s agogikou

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Orchestrální hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na bicí nástroje

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Žák:

- zaujme správné držení těla při hře na malý buben, popř. bicí soupravu
- objasní správné držení paliček
- předvede úhoz vedený zápěstím obou rukou
- prokáže orientaci v jednoduchém notovém zápisu /od celých not po šestnáctinové/
- zahraje jednoduchá cvičení na malý buben /popř. bicí soupravu/ a na perkuse
- zopakuje po učiteli krátké rytmické úseky – hra na ozvěnu

Postupová zkouška:

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ nebo krátký přednes na bicí soupravu či perkuse /možno i s doprovodem CD/

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže základní návyky a dovednosti /správné držení těla, držení paliček, uvolnění rukou, posazení u bicí soupravy/
- použije správný úhoz při hře na malý buben
- rozpozná základní značky notace pro bicí soupravu /hi-hat, malý buben, velký buben, činel/
- popíše bicí nástroje
- zahraje jednoduchá cvičení na malý buben /s doplněním hry dob na velký buben bicí soupravy/ a bicí soupravu
- prokáže orientaci v základních rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

Postupová zkouška:

2 cvičení /etudy/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 jednodušší přednes na bicí soupravu /možno i s doprovodem např. na CD/

2. ročník

Žák:

- prokáže základní dovednosti ve hře na malý buben, bicí soupravu, tympány a perkuse
- předvede hru na rytmickou ozvěnu v základních taktech 2/4, 3/4 a 4/4
- objasní zásady domácího cvičení
- zahraje základní rytmické doprovody s využitím improvizace a breaků
- uplatní informativní přehled o dalších druzích bicích nástrojů /perkuse, tympány, melodické bicí nástroje, orchestrální nástroje/
- popíše části bicí soupravy
- předvede vybrané etudy na bicí soupravu za správného užití techniky nohou /zejména pravé nohy na velký buben/

Postupová zkouška:

jednoduchá rytmická stupnice

2 cvičení /etudy/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 přednes na bicí soupravu nebo na tympány /možno i s doprovodem např. na CD/

3. ročník

Žák:

- uplatní smysl pro členění hudebních frází
- předvede náročnější formu hry na malý buben za správného využití technik prstů a úhozu
- využije základní rytmické doprovody a improvizaci při samostatném doprovodu ve skladbách na CD
- dokáže při hře na bicí soupravu nezávislého ovládnutí rukou a nohou
- prokáže orientaci v základní technice hry na melodické a perkusní nástroje

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 přednes na bicí soupravu /možno i s doprovodem např. na CD/

4. ročník

Žák:

- předvede interpretaci jednoduchých sól na malý buben či perkuse
- prokáže hru v osminových taktech /dělení dob na tři osminy/
- zahraje doprovodné rytmy na soupravu s využitím breaků a čtením notace bicí soupravy
- uplatní hru z listu
- předvede víření na malý buben a tympány s dynamickým odstíněním hry
- využije znalosti hry v základních rytmech /polka, valčík, waltz, tango, beat, slowrock, rock, disco/
- prokáže orientaci ve hře na orchestrální nástroje /tympány, tamburinu, claves, velký buben, koncertní činely/ a na melodické bicí nástroje

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 přednesová skladba s využitím improvizace na bicí soupravu /možno i s doprovodem např. na CD/

5. ročník

Žák:

- použije složitější techniky hry na malý buben a na bicí soupravu s důrazem na koordinaci končetin
- objasní systém uspořádání tónů na melodických nástrojích
- zahraje na melodické nástroje jednoduchou skladbu dvěma paličkami
- prokáže hru přiměřeně obtížných skladeb z listu a improvizaci v samostatném doprovodu skladeb na CD
- uplatní hru akcentů

- předvede techniku víření

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 etuda nebo přednesová skladba na melodický nástroj či tympány dle probraného učiva

1 přednesová skladba s využitím improvizace na bicí soupravu /možno

i s doprovodem např. na CD/

6. ročník

Žák:

- vysvětlí hru složitějších rytmických útvarů
- předvede improvizaci při hře na bicí soupravu
- naladí a seřídí nástroj
- zahraje doprovody skladeb různých stylů a temp
- prokáže orientaci v jednoduchých nepravidelných taktech
- využije dynamiku při hře na bicí nástroje
- předvede víření na malý buben a tympány

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 etuda nebo přednesová skladba na melodický nástroj či tympány dle probraného učiva

1 přednesová skladba s využitím improvizace na bicí soupravu /možno

i s doprovodem např. na CD

7. ročník

Žák:

- předvede základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje
- zahraje na bicí soupravu rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích na základě poslechu hudebních nahrávek
- uplatní hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- objasní vývoj bicích nástrojů a jejich základní přehled
- využije všech dosavadních zkušeností ke stavbě a nácvičku absolventské skladby
- prokáže pohotovou orientaci v notovém zápisu

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

přednesová skladba na bicí soupravu nebo malý buben či melodický nástroj

s doprovodem jiného nástroje nebo souboru či např. CD

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským vystoupením

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede složitější typy úderů a úhozů na blanozvučné i samozvučné perkuse
- naladí malý buben pod dohledem učitele
- využije zvukových a technických možností perkusních nástrojů pro obohacení skladeb různých žánrů a stylů

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 etuda nebo přednesová skladba na melodický nástroj či tympány

1 přednesová skladba s využitím improvizace na bicí soupravu /možno i s doprovodem např. na CD/

2. ročník

Žák:

- předvede hru obtížnějších skladeb na blanozvučné i samozvučné bicí nástroje
- uplatní jednoduché breaky v příslušném taktu a „feelingu“
- zahraje tzv. „rim shot“ a využije jej do již zvládnutých doprovodných rytmů i breaků
- prokáže pohotovost při hře z listu
- zhodnotí získané zkušenosti při návštěvách školních vystoupení

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 etuda nebo přednesová skladba na melodický nástroj či tympány

1 přednesová skladba s využitím improvizace na bicí soupravu /možno i s doprovodem např. na CD/

3. ročník

Žák:

- zahraje na dostupné nástroje ve svém oboru
- prokáže přehled o nejpoužívanějších prvcích hry na malý buben
- zahraje sólově i s doprovodem náročnější skladbu na melodické nástroje a perkuse
- uplatní improvizaci k samostatnému doprovodu skladeb různých žánrů
- prokáže orientaci v technikách hry
- použije výrazových prostředků při vyjádření nálady skladby

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

1 etuda nebo přednesová skladba na melodický nástroj či tympány

1 přednesová skladba s využitím improvizace na bicí soupravu /možno i s doprovodem např. na CD/

4. ročník

Žák:

- vyřeší samostatně problematiku zvolené nástrojové techniky
- prokáže orientaci v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- předvede čtení partitury bicích nástrojů

Postupová zkouška:

rytmická stupnice

1 cvičení /etuda/ na malý buben

1 cvičení /etuda/ na bicí soupravu

přednesová skladba na bicí soupravu nebo malý buben či melodický nástroj s doprovodem jiného nástroje nebo souboru či např. CD

Přednesová skladba může být nahrazena absolventským vystoupením.

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže schopnost spolupráce v kolektivu
- zareaguje na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- předvede spolehlivou interpretaci svého partu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- využije působení v souborech různého obsazení a žánrového zaměření
- popíše své povinnosti vůči spoluhráčům v souboru či orchestru
- uplatní souborovou práci s agogikou

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter v souboru
- uplatní při studiu a provedení souborových skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.6 Vzdělávací zaměření Sólový zpěv

5.1.6.1 Studijní zaměření Sólový zpěv

Již v historii se zpěv stal nejrozšířenějším způsobem komunikace a předáváním příběhů, mýtů a bájí za pomoci lidové slovesnosti. V dnešní době, tak jako v minulosti, zpěv zasahuje do všech oblastí hudby a ovlivňuje všechny generace na celém světě.

Cílem výuky sólového zpěvu na naší škole je vtáhnout žáka do tajů pěvecké techniky a provést ho světem písní všech žánrů a slohových období. Vedeme žáka k samostatnosti ve světě zpěvu a připravujeme ho na případnou profesionální dráhu pěvce, dokonce i učitele.

Smyslem výuky je:

- ❖ soustavné zdokonalování pěveckých návyků a dovedností
- ❖ správné a důsledné dodržování hlasové hygieny
- ❖ výuka klasického a populárního zpěvu
- ❖ zpěv v komorních seskupeních a sborech
- ❖ zkvalitnění celkové úrovně žáků a úrovně absolventů
- ❖ vzbuzení zájmu žáků o mimoškolní akce (veřejné akce, soustředění ve volném čase, koncerty – veřejné, školní)

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Sólový zpěv	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní zpěv Sborový zpěv Souborová hra Orchestrální hra				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Sólový zpěv		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní zpěv Sborový zpěv Souborová hra Orchestrální hra	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sólový zpěv

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ (PS)

Žák:

- zaujme správné držení těla
- nasadí měkce tóny
- uplatní klidné a uvolněné dýchání při zpěvu
- zazpívá písně s doprovodem klavíru
- zrytmizuje slova
- zazpívá v rozsahu 3 až 5 tónů

Postupová zkouška:

1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva

1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije klidné a hluboké dýchání na bráni
- vyrovná vokál na tónu
- uplatní uvolněnou bradu
- zrytmizuje dle jeho představivosti (hra na ozvěnu, otázky a odpovědi)

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- zazpívá ve střední poloze
- odliší dynamiku (p, mf)
- uplatní přirozené ovládání mluvidel (poloha jazyka)
- použije kantilénový zpěv
- zazpívá s doprovodem lidové a umělé písně
- předvede rytmiku a melodiku s jejich představivostí (říkadla a rozpočítadla)

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- uplatní správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání a nasazení tónu, čistou intonaci a správnou artikulaci
- použije hlas v celém svém rozsahu, zachová jeho přirozenost
- rozliší základní dynamiku, agogiku a legatový zpěv
- zazpívá lidové a umělé písně s doprovodem i bez
- použije žeberně-brániční dýchání

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá píseň

4. ročník

Žák:

- využije zásady správné artikulace a hlasové kultury (jazykolamy)
- uplatní odsazení na jednom dechu

- použije základní dynamiku v melodii (mf, p, crescendo decrescendo)
- zazpívá dvojhlasé písně v tercii

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá píseň v rozsahu probraného učiva

5. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v dynamice a agogice, crescendo a decrescendu
- spojí hlavovou a hrudní rezonanci s tóny v malé oktávě
- zkombinuje hlasová cvičení v rozsahu kvinty (dur, moll)
- zazpívá dvojhlasé písně v tercii i jiných intervalech

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá píseň v rozsahu probraného učiva

6. ročník

Žák:

- využije větší rozsah dynamiky a agogiky (ritardando, diminuendo)
- použije hlasová cvičení v rozsahu do oktávy (dur, moll)
- zazpívá z listu v dur
- použije uvědomělé spojování hlavové a hrudní rezonance

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá píseň v rozsahu probraného učiva

7. ročník

Žák:

- využije základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu
- uplatní rozšířený hlasový rozsah s vyrovnanými hlasovými rejstříky
- předvede kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- zazpívá skladby různých stylů a žánrů
- uplatní zásady hlasové hygieny
- použije kombinovaná hlasová cvičení

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá píseň v rozsahu probraného učiva

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zazpívá písně vybraných slohových období (baroko, klasicismus, romantismus, 20. století)
- využije správnou dechovou techniku
- zazpívá kombinované hlasové cvičení
- uplatní plynulou kantilénu
- zazpívá náročnější dvojhlasé úpravy písní
- použije crescendo a decrescendo na tónu
- zazpívá z listu v stupnicové řadě i v moll

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 vokaliza nebo solfeggio
- 1 umělá píseň dle probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo vícehlasá píseň

2. ročník

Žák:

- použije vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- uplatní prodloužený výdech
- odliší intonaci základních intervalů a jejich nápěvků
- použije základní melodické ozdoby

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 vokaliza nebo solfeggio
- 1 umělá píseň dle probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo vícehlasá píseň v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- zazpívá písně všech slohových období
- použije čisté a velké intervaly v melodii
- zazpívá kombinovaná hlasová cvičení až do oktávy

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 vokaliza nebo solfeggio
- 1 umělá píseň dle probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo vícehlasá píseň v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- použije správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- využije zpěv plynulé kantilény a dodržování frází
- prokáže orientaci v hudebním zápise i textu
- zazpívá písně různých slohových období a žánrů
- použije dynamickou škálu i agogické výrazové prostředky při interpretaci písní
- prokáže samostatnost při korepetici
- zazpívá kombinovaná hlasová cvičení

Postupová zkouška:

- 1 lidová píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 vokaliza nebo solfeggio
- 1 umělá píseň dle probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo vícehlasá píseň v rozsahu probraného učiva

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka. Splnění požadavku na veřejné vystoupení záleží na domluvě a zvážení vyučujícího s přihlédnutím na požadavky a schopnosti žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní zpěv a Sborový zpěv

Výuka komorního a sborového zpěvu napomáhá výuce sólového zpěvu k plynulému pochopení správné hlasové techniky. Sborový zpěv usměrňuje správné použití hlasu a ovlivňuje optimální cestu pěvecké dráhy.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- předvede svůj part ve vícehlase nebo s instrumentálním doprovodem
- zareaguje na dirigentská gesta

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- zazpívá svůj part ve dvojhlasých písních v rozsahu oktávy
- použije rozšířenou dynamiku a agogiku ve sborových skladbách

4. ročník

Žák:

- uplatní kultivovaný sborový projev (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)
- zazpívá z listu jednodušší sborové skladby

5.1.7 Vzdělávací zaměření Sborový zpěv

5.1.7.1 Studijní zaměření Sborový zpěv

Sborový zpěv má všechny přednosti kolektivní činnosti. Učí žáky soudržnosti, úctě, dobrým společenským vztahům a v neposlední řadě i sebeovládání. Nabízí obrovskou škálu poznání po stránce pěvecké i po stránce zážitkové, a to s ohledem na časté koncertování u nás i v zahraničí. Žák sborového zpěvu získá přehled o velkém množství hudebních žánrů a stylů a je připravován na možnost studia a sbormistrovství.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Sborový zpěv	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Sborový zpěv	2	2	2	2

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sborový zpěv

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Žák:

- zareaguje na dirigentská gesta
- zrytmizuje a zmelodizuje slova
- zaintonuje do tercie

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- využije klidné a přirozené dýchání
- použije správné a uvolněné držení těla
- uplatní volnou bradu

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- použije brániční dýchání
- využije základní dynamiku (p, mf)
- zrytmizuje a zmelodizuje slova a celé věty
- udrží svůj hlas ve vícehlasých skladbách

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- využije správné držení těla a klidné dýchání a správné nasazení tónů, čistou intonaci a správnou artikulaci

- použije základní dynamiku a agogiku
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasě

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- použije základy dechové techniky (žeberně-brániční dech)
- zrytmizuje a zmelodizuje říkadla, rozpočítadla nebo texty a rozvíjí tak hudební paměť
- zazpívá ve dvojhlasých písních
- zadiriguje ve 2/4 taktu danou píseň
- zaintonuje do kvarty v durové řadě

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva

5. ročník

Žák:

- zazpívá svůj part ve dvojhlasých písních s doprovodem i a capella
- použije základní dynamiku (pp, p, mf)
- zaintonuje do kvinty ve stupnicové řadě
- zadiriguje ve 3/4 taktu

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň

1 jednoduchá dvojhlasá píseň

6. ročník

Žák:

- použije prodloužený žeberně-brániční dech
- zaintonuje do sexty ve stupnicové řadě
- využije dynamiku, crescendo a decrescendo v melodii
- zaintonuje svůj part ve dvojhlasých písních (kvarta a kvinta)
- zadiriguje ve 4/4 taktu v dané písni

Postupová zkouška:

1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva

1 dvojhlasá píseň v rozsahu probraného učiva

7. ročník

Žák:

- využije základy dechové techniky, měkkého nasazení tónu, správné artikulace
- předvede kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu

- zazpívá svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- prokáže orientaci ve struktuře sborové partitury
- zareaguje s jistotou na složitější dirigentská gesta

Postupová zkouška:

- 1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo komorní píseň v rozsahu probraného učiva

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zazpívá do kvinty až oktávy ve stupnicové řadě
- zvládne zpěv svého partu ve dvojhlasých písních v rozsahu sexty a septimy
- zaintonuje základní intervaly čisté a velké
- zadiriguje v 3/8 taktu v dané písni

Postupová zkouška:

- 1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo komorní píseň v rozsahu probraného učiva

2. ročník

Žák:

- zaintonuje svůj part ve dvojhlasých písních v rozsahu oktávy
- použije rozšířenou dynamiku a agogiku
- zadiriguje v 6/8 taktu

Postupová zkouška:

- 1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo komorní píseň v rozsahu probraného učiva

3. ročník

Žák:

- zaintonuje svůj part ve trojhlasé písni
- využije crescendo a decrescendo na tónu
- zaintonuje v moll ve stupnicové řadě
- zazpívá z listu jednoduchý dvojhlas

- zaintonuje odvozené intervaly ve stupnicové řadě

Postupová zkouška:

- 1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo komorní píseň v rozsahu probraného učiva

4. ročník

Žák:

- využije větší rozsah dynamiky
- použije čistý zpěv svého partu v písních a capella i s instrumentálním doprovodem
- zazpívá z listu písně s lehčí melodikou
- předvede vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu

Postupová zkouška:

- 1 lidová nebo umělá píseň v rozsahu probraného učiva
- 1 dvojhlasá nebo komorní píseň v rozsahu probraného učiva

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka. Splnění požadavku na veřejné vystoupení záleží na domluvě a zvážení vyučujícího s přihlédnutím na požadavky a schopnosti žáka.

5.1.8 Vzdělávací zaměření Hra na lidové nástroje

5.1.8.1 Studijní zaměření Hra na cimbál

Cimbál je především hudební nástroj využívaný zejména v lidové hudbě. Na základě předchozích historických typů lidových nástrojů vytvořil v r. 1872 Václav Josef Schunda deskový úderný hudební nástroj – cimbál. Jeho konkurent a následovník Lajos Bohák nástroj vylepšil do dnešní podoby. Liší se velikostí, laděním a rozsahem strun. Může a nemusí být opatřen pedálem. Nabízí získání dovedností a znalostí potřebných k úspěšné sólové a doprovodné hře, zvláště pak v cimbálové muzice. Výuka klade důraz na melodickou a rytmickou složku hudby i na složku výrazovou. Technická a umělecká náročnost je adekvátně stupňována s věkem a schopnostmi žáka. Vede ke správným pracovním návykům, ke koncentraci, k logické, mechanické a sluchové paměti, k jemné prstové motorice a ke kultivaci úhozové techniky. Kromě folklorní hudby lze ve hře na cimbál uplatnit všechny hudební styly. Nezanedbatelnou součástí výuky hry na cimbál je komorní a souborová hra, která je realizována především v souboru Folklorek, ale může být uplatněna i v jiných hudebních seskupeních.

Studijní zaměření Hra na cimbál umožňuje žákovi osvojit si hru na cimbál: z not, z akordických značek, paličkami a pizzicato, v melodickém sólu, v doprovodu a v improvizaci doprovodu

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na cimbál		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelný předmět	Souborová hra Folklorek			1	1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na housle		1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Souborová hra Folklorek	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- výuka přípravného studia může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut).
- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na cimbál

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- pojmenuje základní části nástroje
- předvede noty a pomlky: celou, půlovou, čtvrt'ovou
- zvládne správné uvolněné sezení u nástroje (nohy, lokty, zápěstí)
- ovládne správné držení paliček
- vyhledá základní tónovou řadu minimálně jedné oktávy
- je schopen hrát paličkami základní měkký úhoz
- zahraje základní tóny durových akordů dle akordických značek: CGDAEF
- ovládá hru levou a pravou rukou zvlášť
- orientuje se v notovém zápisu jednoduché lidové písně

Postupová zkouška:

1 durová stupnice jednooktávová s příslušným akordem

1 jednoduchá lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou jednooktávovou durovou stupnici a příslušný akord
- je schopen základní koordinace levé a pravé ruky ve volném tempu v souběžném dvojhlasu
- předvede měkký a ostrý tón a typy úhozů: pevný, uvolněný a dubl
- použije přesnější hru poblíž kobyly
- sluchem rozpozná durovou a mollovou tóninu
- při hře ze značek použije tercii daného durového akordu

- použije při hře notu osminovou, šestnáctinovou a jejich vzájemné vztahy
- zahraje v pomalém tempu hru na LR+PR současně
- orientuje se v chromatické tónové řadě
- orientuje se v notovém zápisu jednoduché skladby

Postupová zkouška:

1 durová stupnice jednooktávová s příslušným akordem (LP)

1 jednoduchá lidová píseň z paměti sólo a doprovod

3. ročník

Žák:

- objasní pojmy křížek, béčko, odrážka a důsledky jejich uplatnění v praktické hře
- rozliší základní dynamické rozdíly (f, p, mf)
- použije malou a jednočárkovanou oktávu
- zahraje LR+PR dohromady
- při hře ze značek použije tercii a kvintu durového akordu
- zahraje durovou a mollovou jednooktávovou stupnici s příslušnými rozloženými akordy
- předvede paličkami legato, staccato a jednoduché tremolo
- ovládne základy pedalizace (pokud je nástroj pedály opatřen)
- je schopen hrát s jiným spoluhráčem nebo zpěvákem

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice (1-2 oktávové) s příslušnými akordy

Lidová píseň sólo a akordický doprovod

4. ročník

Žák:

- zahraje durovou dvouoktávovou stupnici s příslušnými rozloženými akordy
- zahraje z paměti jednoduché skladby
- rytmizuje synkopu a triolu
- vyjádří jednoduchými hudebními prvky náladu skladby
- předvede doprovod hry lidových písní
- vytvoří tercie v mollových stupnicích
- ovládne hru v basových tónech dle možností nástroje
- orientuje se v malé, jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- zvládne jednoduchá třítónová arpeggia
- ovládne jednoduchou pedalizaci (pokud je nástroj pedály opatřen)

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice (2 oktávové) s příslušnými akordy

Lidová píseň sólo a akordický doprovod s využitím tremola

5. ročník

Žák:

- zahraje dvouoktávovou mollovou stupnici s příslušnými akordy
- vytvoří tercie a kvinty v moll stupnicích
- je schopen vytvořit vlastní paličkoklad v TSD
- předvede uvolněnou hru v sólu i doprovodu
- využije v úhozu crescendo a decrescendo
- doprovodí lidové písně podle značek
- vytvoří dvojhlas opbousměrný
- předvede 2 střídavé údery (PL/LP) a dva údery stejnou rukou - dvojitý úder (PP/LL) na začátku rozloženého akordu

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice (2 oktávové) s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a akordický doprovod s využitím PL/LP, PP/LL

6. ročník

Žák:

- rozpozná rozladěný nástroj a podílí se na jeho naladění
- vytvoří čtyřtónová arpeggia
- ovládne složitější pedalizaci (pokud je nástroj pedály opatřen)
- vytvoří si vlastní paličkoklad včetně využití tremola
- použije kombinaci hry paličkami a pizzicata
- ovládne hru ve velké (podle druhu nástroje), malé, jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- zvládne jednodušší hru z listu
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z paměti

Postupová zkouška:

1 durová tříoktávová a 1 mollová stupnice dvouoktávová s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a akordický doprovod s využitím arpeggia

7. ročník

Žák:

- ovládne hru ve všech oktávách nástroje
- zahraje dvojitý a trojitý úhoz
- vytvoří samostatně dynamiku a frázování skladby
- improvizuje lidovou píseň a její doprovod
- transponuje harmonický doprovod jednoduchých tónin
- použije akordy zmenšené
- rozezná druhy rytmických doprovodů lidových písní
- prokáže rytmické cítění a smysl pro určení tempa podle charakteru skladby
- propojí veškeré dovednosti nabyté v první stupni studia

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová tříoktávová stupnice s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a akordický doprovod s využitím dvojitého nebo trojitého úhozu

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže na základní úrovni hru synkopového rytmu
- uplatní nepravidelné rytmy
- odliší dynamické odstíny a ostřejší akcenty
- rozezná tóninové vztahy a stavbu melodie
- uplatní znalosti v cimbálové muzice
- použije hru z listu v doprovodu písní
- nastuduje skladby různých stylových období a žánrů
- spolupracuje při výběru a provedení repertoáru

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová tříoktávová stupnice s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a akordický doprovod dle studovaného období a žánru

2. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj dle svých individuálních schopností
- rozliší základní druhy melodických ozdob (trylek, příraz, nátryl, obal)
- použije hru z listu v doprovodu písní
- realizuje přejaté cifry
- prokáže vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a přenesse je do vlastní hry a tvorby
- zvládne techniku hry rychlejších skladeb

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová tříoktávová stupnice s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a doprovod s použitím cifry dle studovaného období a žánru

3. ročník

Žák:

- zahraje vyrovnaně tremolo ve dvojhlase
- věnuje úsilí obtížnějším přednesovým skladbám
- použije hru z listu v doprovodu písní
- je schopen hrát v různých seskupeních
- samostatně řeší technické a výrazové prostředky (tempo, dynamika, tremolo, arpeggia)
- aplikuje do své tvorby použití nahrávek vynikajících interpretů

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová tříoktávová stupnice s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a doprovod s použitím dvojhlasného tremola dle studovaného období a žánru

4. ročník

Žák:

- využívá široké spektrum různých druhů úhozů
- aplikuje všestranný rozvoj technické stránky hry
- řeší dostatečnou pohyblivost levé i pravé ruky ve všech oktávách cimbálu
- použije hru z listu v doprovodu písní
- pracuje samostatně s kvalitou a barvou tónu
- předvede vlastní originální interpretaci
- upevňuje smysl pro souhru a kvalitu zvuku

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová tříoktávová stupnice s příslušnými akordy

Přednes nebo lidová píseň sólo a doprovod dle studovaného období a žánru

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Souborová hra Folklorek

Hra v souborové hře „Folklorek“ nabízí tvořivou činnost v rámci spolupráce s dalšími hráči se zájmem o lidové písně a melodie zejména moravské, slovenské, české, ale také folklor mezinárodní. Tato výuka zkvalitňuje rytmické a melodické cítění lidových písní, ale vede také k samostatnosti v tvorbě a zejména k zachování tradic folkloru.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve významu základních gest primáše
- rozvine intonační cítění a intonační přizpůsobivost vzhledem k ostatním hlasům
- podpoří rytmickou přesnost hry zahájením úderu paliček nebo jiných zvukových efektů
- posílí tónovou kulturu využíváním vhodných úderů paliček podle potřeb skladby a ve shodě s ostatními členy skupiny

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- rozliší a dynamicky vyjádří ve svém partu doprovod a melodii
- posílí tónovou kulturu využíváním vhodných úderů paliček podle potřeb skladby a ve shodě s ostatními členy skupiny
- využije přesnost hry při doprovodu jiného nástroje na úrovni dynamiky, agogiky
- porozumí zákonitostem kolektivní reprodukce lidových písní a vytvoří předpoklady pro pozdější uvědomělé chápání náročnějších úprav i pro nezbytnou improvizaci

4. ročník

Žák:

- využije v souhře odlišný způsob interpretace skladeb různých epoch a žánrů
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry
- rozliší písně různého charakteru a stylu z různých etnografických regionů Moravy, Čech, Slovenska a mezinárodního folkloru
- umí vyjádřit vlastní názor při hodnocení výkonu souboru

5.1.9 Vzdělávací zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

5.1.9.1 Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

5.1.9.1.1 Modul A Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Elektronické klávesové nástroje rozšiřují skupinu klávesových nástrojů. Neustále se vyvíjejí a zdokonalují. Technikou hry jsou velmi podobné klavíru, cembalu nebo varhanám a pro své bohaté zvukové možnosti a malé rozměry jsou často využívány tam, kde tyto klasické nástroje chybí. Jsou vhodné také pro koncertní účely jak při hraní v souboru či orchestru, tak i pro sólové hráče a mají velmi široké využití v moderní hudbě.

V souborové hře se setkávají žáci, kteří mohou společně interpretovat skladby různých žánrů. Souborová hra rozvíjí osobnost žáka nejen po stránce hudební, ale třebí i jeho morálně volní vlastnosti (chování a vztahy žáků v kolektivu) a rozšiřuje spektrum jeho hudebního vnímání.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na EKN	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na EKN		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na EKN		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ (PS)

Žák:

- objasní základní pravidla péče o nástroj a bezpečnostní zásady při používání EKN
- prokáže správné sezení nebo postoj u nástroje
- zahraje podle sluchu jednoduchou píseň v pětiprstové poloze
- upevní správné postavení rukou a úhoz portamento
- použije dynamickou klávesnici a zahraje silný a slabý tón
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem bicích nástrojů nebo dudácké kvinty
- rozezná rychlé nebo pomalé tempo skladby

Postupová zkouška:

2 – 3 písně odlišného charakteru

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- prokáže správné návyky při hře (sezení u nástroje a postavení rukou)
- zahraje stupnici C dur každou rukou zvlášť přes jednu oktávu a tónický kvintakord s obraty k hraným stupnicím
- předvede hru legato, podkládání palce a opakovaný tón
- zahraje pravou a levou rukou současně
- pozná podle sluchu některé melodické a nemelodické nástroje
- použije základní funkce nástroje (rytmy, rejstřík voice a jiné)
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu nebo z not s doprovodem akordů

Postupová zkouška:

1 durová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

2 skladbičky oběma rukama současně

2. ročník

Žák:

- zahraje durovou stupnici každou rukou zvlášť nebo v protipohybu oběma rukama současně přes 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty k hrané stupnici a kadenci T, S, D
- rozliší sluchem durové stupnice od mollových
- pojmenuje oktávy nástroje a v nich správně nalezne různé tóny
- zahraje dvojmaty tercií v legatu
- rozezná skladby ve dvoudobém a třídobém metru a navolí je v nabídce Style
- určí noty v basovém klíči od f – d1 a tuto znalost uplatní při hře
- prokáže hru písní s doprovodem akordů T, D

Postupová zkouška:

1 durová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda odpovídající obtížnosti látky probrané v posledním čtvrtletí

1 skladba přednesová

3. ročník

Žák

- zahraje durové stupnice do 2 # a 2 b v protipohybu a mollové stupnice do 1 # a 1 b každou rukou zvlášť přes 2 oktávy s obraty tonického akordu k hraným stupnicím a s kadencí T, S, D
- uplatní dominantní septakord v doprovodném hlase
- použije jednoduchý tečkovaný rytmus při hře etud

- předvede základy tanečních rytmů: valčík, menuet, polka a dokáže k nim přiřadit vhodné nástroje z nabídky Voice nebo OTS
- využije větší škálu automatického doprovodu a zahraje skladbu podle metronomu
- zvolí funkce Intro, Ending, Transpose.
- sloučí a předvede podle své představy dvě zvukové barvy pomocí funkce Layer nebo Dual

Postupová zkouška:

1 durová nebo 1 mollová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda odpovídající obtížnosti látky probrané v posledním čtvrtletí

2 přednesové skladby

4. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice od bílých kláves oběma rukama současně, ostatní durové stupnice a mollové od bílých kláves každou rukou zvlášť, tonické akordy s obraty a s kadencí T, S, D
- použije základní akordové značky v notovém zápisu
- zařadí hru jednoduchých melodických ozdob (nátryl, příraz)
- nastaví pod dohledem učitele zvukové a rytmické parametry nástroje pro danou skladbu a uloží je do registrační paměti nástroje
- použije kadence k doprovodu jednoduchých písní

Postupová zkouška:

1 stupnice dur nebo moll s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda, 1 moderní skladba, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu

5. ročník

Žák:

- zahraje durové a mollové stupnice od bílých kláves
- předvede čtyřhlasé akordy a dominantní septakordy každou rukou zvlášť ve volném tempu nebo v rytmických variantách
- použije kadenci T, S, D7
- zvolí funkce voice, harmony, transpose, fade out, fill in v průběhu hry
- prokáže uložení skladby do nástroje pomocí funkce Rec

Postupová zkouška:

1 durová, 1 mollová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda, 1 romantická nebo 1 moderní skladba

1 skladba z období baroka nebo klasicismu

6. ročník

Žák:

- zahraje dur a moll stupnice do 4# a 4b v rovném pohybu nebo v protipohybu s obraty tonických čtyřzvuků a dominantních septakordů každou rukou zvlášť
- uplatní náročnější pasážovou techniku v rozsahu celého nástroje
- použije sustain pedál na základě vlastní sluchové kontroly
- rozpozná více žánrových kategorií populární hudby a přiřadí k nim vhodné zvuky
- zahraje z listu snadnější skladby
- zařadí hru z paměti

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, 1 moll s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda, 1 romantická nebo 1 moderní skladba

1 skladba z období baroka nebo klasicismu

7. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové a mollové stupnice s obraty tonických a dominantních čtyřzvuků zvlášť, velký rozklad každou rukou zvlášť v rozsahu probraných stupnic
- předvede samostatně nastudovanou skladbu
- využije získaných technických dovedností k interpretaci přiměřeně obtížných skladeb různých stylů a žánrů
- předvede pokročilejší funkce nástroje a využije jeho zvukové a technologické možnosti

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll rovným nebo kombinovaným způsobem s obraty akordů T5 nebo D7 nebo velkého rozkladu v rozsahu probraného učiva

1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 přednesová skladba-může být nahrazena absolventským vystoupením

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje durové a mollové stupnice obouručně v různých rytmických variantách, čtyřhlasé akordy tonické nebo dominantní nebo zmenšené a velký rozklad každou rukou zvlášť
- použije dosažených znalostí a hráčských dovedností při studiu náročnějších skladeb nebo při studiu skladeb jiných moderních žánrů
- vyhledá samostatně skladby pod vedením učitele

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda odpovídající obtížnosti, 1 skladba z období baroka/klasicismu nebo skladba hraná klasickým způsobem, 1 moderní skladba.

2. ročník

Žák:

- zahraje durové a mollové stupnice obouručně s obraty čtyřhlasých akordů T5, velkého rozkladu nebo zmenšených každou rukou zvlášť
- předvede samostatně nacvičenou jednoduchou barokní, klasicistní nebo moderní skladbu a při hře využije sluchovou sebekontrolu
- vytvoří prstoklad k některým probíraným skladbám
- prokáže přesnou interpretaci a správný výběr zvukových rejstříků při hře různých stylů a žánrů
- zařadí hru zpaměti

Postupová zkouška:

1 durová a mollová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda odpovídající obtížnosti, 1 skladba z období baroka/klasicismu nebo skladba hraná klasickým způsobem, 1 moderní skladba.

3. ročník

Žák:

- zahraje durové a mollové stupnice obouručně kombinovaně nebo způsobem 2 : 3 s obraty akordů velkého rozkladu každou rukou zvlášť
- předvede skladby na klavírní, cembalový nebo varhanní rejstřík
- využije další možné funkce nástroje (split point, master tune, scale tune)
- předvede základy ozvučení a nastavení nástrojů při sólové hře

Postupová zkouška:

1 durová nebo mollová stupnice s obraty akordů v rozsahu probraného učiva

1 etuda odpovídající obtížnosti, 1 skladba z období baroka/klasicismu nebo skladba hraná klasickým způsobem, 1 moderní skladba.

4. ročník

Žák:

- zahraje durové a mollové stupnice obouručně kombinovaně nebo v rytmických variantách nebo způsobem 2 : 3 s obraty akordů T5 nebo D7 nebo zmenšených nebo zvětšených
- využije získaných dovedností k interpretaci skladeb dle svých představ

Postupová zkouška:

Postupová zkouška je nahrazena veřejným absolventských vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra a Souborová hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- předvede přesnou interpretaci svého partu
- prokáže schopnost orientace v partituře
- rozezná gesta učitele nebo vedoucího hráče

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- vysvětlí mladším spoluhráčům důležitost domácí přípravy
- předvede práci s výrazem skladby, vystihne její charakter

4. ročník

Žák:

- přizpůsobí se spoluhráči v technickém projevu, intonaci i rytmu
- uplatní při studiu a provedení skladeb tvůrčí způsob hry

5.1.9.1.2 Modul B: Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku (TZZRZ)

Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku reaguje na neustálý vývoj hudebního software jak pro záznam, tak i pro zápis a tvorbu hudby. Osvojení notačních programů a následná tvorba hudby na PC rozvíjí další oblast vnímání hudebních děl. Využití HW a SW prostředků umožňuje vytvářet a rozvíjet hudební myšlenky v novém, modernějším stylu. Hlavními přednostmi jsou: grafická přehlednost, okamžitá kontrola, reálné přehrávání audio složky a ukládání dat ve vhodných formátech. Vývoj notačních programů a hudebního SW i HW jde neustále kupředu a nabízí tak stále novější a uživatelsky přijatelnější možnosti ovládání.

Učební plán:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
TZZRZ	1	1	1	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
TZZRZ	2	2	2	2

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku (TZZRZ)

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- pojmenuje základní typy audio konektorů
- spustí a nastaví zvukový editor
- vysvětlí účel používání notačního programu
- rozezná akustiku různých prostor

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

2. ročník

Žák:

- vysvětlí rozdíl mezi symetrickými a nesymetrickými kabely
- použije ve zvukovém editoru stříhání a úpravy začátků a konců skladeb
- nastaví v notačním programu notovou osnovu pro zápis hudby
- používá své znalosti z oblasti HW a SW

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

3. ročník

Žák:

- rozezná různé typy mikrofonů
- použije ve zvukovém editoru různé druhy ekvalizace
- nastaví v notačním editoru různé druhy taktů
- předvede svoje znalosti z oblasti využití ICT pro zpracování hudby

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

4. ročník

Žák:

- rozliší různé výše zvukového spektra
- použije ve zvukovém editoru efektové zvukové procesory
- uplatní v notačním programu různé hodnoty not
- vysvětlí způsob propojení jednotlivých audio komponent

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

5. ročník

Žák:

- vysvětlí impedanční zákonitosti různých audiozařízení
- použije ve zvukovém editoru úpravy tempa a ladění
- přepíše jednoduchou melodii do notačního programu
- použije různé druhy formátů pro ukládání audiodat

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

6. ročník

Žák:

- opraví a vyrobí různé druhy kabeláže k audiokomponentám
- použije ve zvukovém editoru dynamické procesory
- zapíše v notačním programu jednoduchou melodii
- použije dostupný HW a SW

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

7. ročník

Žák:

- vysvětlí tvoření zvuku a jeho šíření
- pořídí pomocí mikrofону nebo snímače zvukový záznam
- zapíše v notačním programu jednoduchou melodii
- použije editační prostředky ve vícecestném editoru
- uplatní své znalosti při jednodušších opravách audiokomponent
- prokáže orientaci v obsluze dostupného audiozařízení a PC programů
- využije různé zvukové formáty pro ukládání dat
- popíše rozdíl mezi analogovým a digitálním záznamem
- použije v praxi dostupnou techniku a vhodné periferie
- předvede propojení nahrávacích komponent (zvukové, dynamické a efektové procesory)

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

Absolventská práce:

Žák předvede a vysvětlí mastering osobně pořízené nahrávky

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- vysvětlí základní funkce efektových procesorů
- použije jednoduchý analogový mixážní pult pro záznam hudby
- uplatní různé techniky mikrofonního záznamu
- prokáže orientaci ve vícecestném zvukovém editoru

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

2. ročník

Žák:

- vysvětlí funkci zvukových procesorů
- použije profesionální mixážní pult pro studiové nahrávání
- prokáže jednoduchá propojení zvukového řetězce
- vysvětlí vliv akustiky na zvukový záznam

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

3. ročník

Žák:

- rozliší psychoakustické procesory
- popíše architekturu jednoduchého digitálního mixážního pultu
- použije nové trendy audiotechniky
- popíše v nahrávací praxi vrstvení nástrojů

Postupová zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

4. ročník

Žák:

- ozvučí menší školní akci (koncert nebo divadelní představení)
- zvolí a použije správné komponenty při nahrávání a ozvučování
- pořídí digitální i analogové záznamy zvuku
- prokáže orientaci při používání editačních prostředků při masteringu
- předvede v různých vhodných formátech a na různých audiomédiích upravené nahrávky
- prokáže orientaci v novinkách audio a video techniky
- popíše rozdíl mezi různými hudebními tělesy
- objasní specifika různých nástrojů
- zvolí správnou techniku pro ozvučení a pořízení zvukového záznamu

Závěrečná zkouška:

Žák zodpoví otázky a na PC provede úkoly z probraného učiva

Absolventská práce:

Žák ozvučí, pořídí a upraví záznam některé ze školních akcí

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

5.1.10 Vzdělávací zaměření Hra na akordeon

5.1.10.1 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon je chromatický hudební nástroj, u kterého výška tónu nezávisí na směru pohybu měchu a na kterém lze zahrát úplnou chromatickou stupnici. Tón vzniká kmitáním průrazných jazýčků v proudy vzduchu čerpaného roztahováním nebo stlačováním měchu. Na akordeonu rozlišujeme melodickou a basovou část, která je spojená měchem. Melodická část se ovládá pravou rukou a část basová se ovládá rukou levou. Součástí melodické i basové části jsou rejstříky, které mění barvu tónů. Akordeon patří mezi přenosné, vícehlasé nástroje, který plní nejen funkci samostatného sólového nástroje, ale také funkci doprovodného a souborového nástroje. Akordeon je pro svou barevnost vhodný k interpretaci skladeb všech období a stylů.

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na akordeon	1	1
Hudební nauka	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1		
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hra na akordeon		1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Komorní hra Souborová hra Sborový zpěv	1	1	1	1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do některého z povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu
- lekce individuální výuky (45 minut) může být rozdělena na dvě části (25 a 20 minut)
- výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině 2 žáků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na akordeon

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Žák:

- předvede správné sezení a dbá na správné držení nástroje, postavení pravé i levé ruky
- zahraje notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou
- rozliší hru vzestupné a sestupné melodie
- rozpozná tempo rychlé a pomalé
- předvede orientaci pravé ruky v 5-ti prstové poloze
- zahraje v basech v základní řadě C
- rozezná a zahraje takt 2/4, 3/4
- použije základní vedení měchu podle měchových značek

Postupová zkouška:

1 lidová píseň pravou rukou

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zahraje notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou; čtvrtovou a půlovou s tečkou
- použije podkládání a překládání prstů v pravé ruce - rozšíření 5-ti prstové polohy
- zahraje v basech v základní řadě C, G, D s příslušnými durovými akordy
- předvede akordický doprovod staccato
- zahraje oběma rukama dohromady
- zahraje stupnici každou rukou zvlášť

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice a příslušný kvintakord každou rukou zvlášť v rozsahu probraného učiva
- 1 cvičení nebo etuda
- 1 krátká přednesová skladba nebo lidová píseň

2. ročník

Žák:

- předvede orientaci na klaviatuře v probraném rozsahu
- použije hru v basech v základní a pomocné řadě s příslušnými durovými a septimovými akordy
- zahraje v basech kvintový tón a durový akord
- využije prstoklad v pravé a levé ruce
- zahraje legato, staccato
- použije hry dvojhmatů v pravé ruce – tercie
- zahraje v 3/8 nebo 6/8 taktu

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice v rovném pohybu a příslušný kvintakord v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda nebo cvičení
- 1 přednesová skladbička

3. ročník

Žák:

- prokáže správné postavení obou rukou a jejich vzájemnou koordinaci
- zahraje dvojhmaty pravou rukou v různých intervalech
- předvede základní typy artikulace - tenuto
- předvede hru mollových stupnic harmonických a příslušného kvintakordu zvlášť

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice v rovném pohybu a příslušný kvintakord v rozsahu probraného učiva,
- 1 krátká etuda
- 2 krátké přednesové skladby, z nichž jedna může být píseň

4. ročník

Žák:

- využije orientaci po celé klaviatuře
- použije prstovou a měchovou artikulaci – správně nasadí a ukončí tón
- prokáže orientaci v basech
- využije vícehlasé hry – různé intervaly, skoky v pravé ruce
- zařadí u durových stupnic i protipohyb
- předvede hru mollových stupnic melodických každou rukou zvlášť

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur v rovném pohybu i protipohybu v rozsahu probraného učiva, příslušný kvintakord s obraty harmonicky a melodicky dohromady, 1 mollová stupnice harmonická a melodická v rozsahu jedné oktávy, příslušný kvintakord a jeho obraty každou rukou zvlášť
- 1 etuda
- 2 skladby odlišného charakteru

5. ročník

Žák:

- zahraje skladby s využitím dosud získaných technických a výrazových dovedností
- využije vhodně barevné možnosti akordeonu - základy techniky rejstříkování v pravé ruce

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur, příslušný kvintakord a jeho obraty dohromady oběma rukama v rozsahu probraného učiva, 1 mollová stupnice, příslušný kvintakord a jeho obraty v rozsahu probraného učiva
- 1 etuda nebo 2 kratší etudy
- 2 přednesové skladby odlišného charakteru

6. ročník

Žák:

- zahraje složitější rytmické útvary – synkopu, triolu
- prokáže orientaci v melodických ozdobách – příraz
- použije v levé ruce všechny druhy akordů v rozsahu probraného učiva

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur, příslušný kvintakord a jeho obraty dohromady v rozsahu probraného učiva

1 mollová stupnice dohromady, kvintakord a jeho obraty dohromady v rozsahu probraného učiva

1 delší etuda nebo 2 kratší etudy

1 přednesová skladba polyfonní, 1 sonatina nebo soudobá skladba

7. ročník

Žák:

- předvede manuální používání rejstříků pravé ruky
- zahraje durové stupnice kombinovaným způsobem
- rozliší základní dynamiku a tempo
- zahraje složitější rytmické útvary – tečkovaný rytmus
- prokáže orientaci v melodických ozdobách – skupinka

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy probraným způsobem

1 delší etuda nebo 2 kratší etudy

2 skladby odlišného charakteru, z toho 1 přednesová skladba může být nahrazena absolventským koncertem

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije pro udržení si technické úrovně vytvořená technická cvičení z obtížných úseků přednesových skladeb
- zařadí skladby i dle vlastního výběru
- vytvoří si samostatně prstoklady

Postupová zkouška:

1 stupnice dur v rozsahu dvou oktáv, příslušný malý nebo velký rozklad akordu v rámci probraného učiva, 1 mollová stupnice, příslušný kvintakord a jeho obraty v rozsahu probraného učiva

1 delší etuda nebo 2 kratší etudy

2 přednesové skladby odlišného charakteru (např. musetty nebo sonatina nebo polyfonní skladba)

2. ročník

Žák:

- určí měchové obraty s ohledem na frázi
- prokáže dobrou úroveň pohyblivosti prstů
- zahraje obtížnější skladby s využitím dosud získaných technických a výrazových dovedností

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 delší etuda nebo 2 kratší etudy

2 skladby odlišného charakteru (např. z romantismu nebo 20. století nebo polyfonní skladba)

3. ročník

Žák:

- zahraje uvolněně a s tónovou kulturou
- prokáže zvládnutí měchové techniku

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 delší etuda

1 skladba z období baroka, 1 skladba současná popřípadě populární

4. ročník

Žák:

- zahraje skladby různých stylů a žánrů
- použije vlastní názorové vyjádření při hře přednesových skladeb

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy v rozsahu probraného učiva

1 delší etuda nebo 2 kratší etudy

2 skladby odlišného charakteru, z toho 1 přednesová skladba může být nahrazena programem na absolventský koncert

Postupová zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra a Souborová hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- využije technické, měchové a výrazové prostředky v souborové hře
- reaguje na gesta spoluhráčů a udá gestem začátek hry
- rozliší pomocí dynamiky melodií a doprovod ve skladbě

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

2. ročník

Žák:

- předvede souhru s ostatními hráči v různých tempech
- uplatní smysl pro odpovědnost a ukázněnost při hře v souboru
- zrealizuje co nejpřesnější souhru po stránce intonační, dynamické s ostatními spoluhráči
- prokáže schopnost spolupráce a pocit odpovědnosti za společně interpretované dílo

4. ročník

Žák:

- využije při souhře s ostatními spoluhráči vhodně barevných možností nástroje
- uplatní odpovědnost za výsledek společné práce

5.1.11 Vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby

5.1.11.1 Vyučovací předmět Hudební nauka

Vyučovací předmět **Hudební nauka** umožňuje žákovi orientovat se ve světě hudby, využívat a přenášet zkušenosti, dovednosti a vědomosti získané z teoretické oblasti i praktických činností do vnímání hudby. Prostřednictvím aktivního poslechu je žák připraven poučeně vnímat hudební dílo a hodnotit je. Vzdělávací proces je v tomto předmětu neodmyslitelně svázán s tzv. „činnostním pojmáním hudebně výchovné práce“, stále však s vazbou na vytváření morálního profilu žáka a jeho vnímání hudby jako celoživotní radosti a potřeby /v případě amatérského hudebníka/ či základu pro další vzdělávání /v případě volby profese výkonného hudebníka/.

Svorníkem všech postupů a nápadů je snaha přivést žáka k hudbě jako disciplíně, které stojí za to věnovat svůj zájem, mysl i srdce.

Přípravné studium vyučovacího předmětu Hudební nauka je rozděleno do dvou ročníků. V tomto přípravném studiu je žák postupně uveden do elementárního stupně vědomostí a dovedností potřebných pro základní komunikaci v oblasti hudební teorie a počátků hry na zvolený nástroj či výuky zpěvu. Výuka důsledně respektuje potřebu hravosti a mentální vyspělosti dětí a odehrává se pomocí her, rytmizace říkadel a jednoduchých lidových i umělých písní. Cílem výuky v přípravném studiu je přivést žáka nenásilnou formou k hudbě a rozvíjet jeho rytmické a intonační dovednosti.

Vyučovací předmět Hudební nauka 1. – 5. ročník

V průběhu pětileté docházky do vyučovacího předmětu Hudební nauka je žák postupně seznámen se základními teoretickými znalostmi, které stále propojuje s rozvojem rytmicko - intonačních dovedností a poslechových aktivit. Snahou vyučujícího je nalézt optimální propojení mezi individuální instrumentální a hudebně teoretickou výukou, která podporuje tvořivost žáka a respektuje jeho mentální zralost.

Poznámky k UP

- V rámci vyučovacího předmětu Hudební nauka probíhá rovněž příprava k přijímacím zkouškám na střední a vysoké školy s hudebním zaměřením s výstupy dle kritérií daných škol, počet žáků v ročníku určuje vedení školy podle aktuálního stavu zájemců v daném školním roce.
- Žáci hrající na nástroje v basovém klíči plní hudebně teoretické úkoly v basovém klíči

Přípravné studium

Žák:

- rozliší nejzákladnější hudební pojmy /zvuk, tón, mluvní a zpěvní hlas/
- pomocí rytmizace a melodizace říkadel sluchově rozezná základní rytmické hodnoty /nota půlová, čtvrtěová, osminová/ a určí je v notovém zápisu
- uvedené rytmické hodnoty rozpočítá slovně či na rytmické slabiky

- určí základní dynamická /silně, slabě, středně silně/ a tempová označení /pomalu, rychle, středně rychle/ a rozezná je sluchem
- definuje pojem nota, notová osnova, houslový klíč, doba, pomocná linka
- rozliší a pojmenuje noty v rámci probraného učiva, aktivně s nimi pracuje

1. ročník

Žák:

- pojmenuje 2/4, 3/4 a celý takt a určí rytmické hodnoty – notu osminovou, čtvrtovou, půlovou a celou včetně příslušných pomlk
- rozpočítá uvedené rytmické hodnoty slovně či na rytmické slabiky
- rozliší houslový a basový klíč a graficky je znázorní
- pojmenuje základní posuvky /křížek, béčko, odrážka/ a jejich zápis
- objasní pojem stupnice a chápe systém tvorby stupnice durové
- prokáže orientaci ve stupnicích dur do dvou křížků a jednoho bé
- určí a rozliší základní tempa /rychlé, pomalé a střední/
- rozezná a použije základní dynamická znaménka /p, mf, f/
- rozliší v notovém zápisu základní hudební a dynamické značky /legato, staccato, ligatura, repetice/
- rozliší vyšší a nižší lidské hlasy, sólo a doprovod
- rozliší a pojmenuje noty v rámci probraného učiva, aktivně s nimi pracuje

2. ročník

Žák:

- prokáže orientaci not v houslovém klíči od c1 po a2
- prakticky použije všechny základní posuvky /křížek, béčko, odrážku/
- tvoří durové stupnice do tří křížků a tří bé s kvintakordem
- Sluchově rozliší durovou a mollovou tóninu
- rejstřík poznaných rytmických hodnot obohatí o notu a pomlku šestnáctinovou, rozpočítá je
- na základě dosud získaných dovedností zahraje krátké rytmické útvary v základních taktech a cítí jejich metrum
- rozezná a rozpočítá v notovém zápisu noty s tečkou, uplatní znalost pojmu 3/8 a 6/8 takt
- ovládá základní tempová a dynamická označení /p, mf, f, cresc., decresc./
- rozliší základní hudební nástroje /klavír, housle, flétna, trubka, kytara, buben/

3. ročník

Žák:

- určí rozdělení oktáv, v houslovém klíči čte noty od g po c3, v basovém klíči od c po c1
- pojmenuje základní značky v notovém zápisu /repetice, koruna, staccato, legato, prima a sekunda volta, da capo al fine, da capo al segno/

- zná stupnice dur do čtyř křížků a čtyř bé, moll stupnice do dvou křížků a dvou bé
- objasní tvoření mollových stupnic /aiolská, harmonická, melodická/ a chápe systém jejich odvozování
- sluchově určí rozložený kvintakord dur a moll
- utvoří T5 a jeho obraty k dosud probraným stupnicím
- utvoří základní intervaly /čisté a velké/
- rozezná triolu a synkopu a rozpočítá je
- dle dosud získaných poznatků reprodukuje jednodušší rytmické útvary
- pojmenuje základní rozdíl mezi lidovou a umělou písní
- určí základní hudební nástroje a zařadí je do skupin /smyčce, dechy, bicí/
- vyjmenuje nejznámější české skladatele /Smetana, Dvořák, Janáček/
- rozliší druhy pěveckých hlasů a sborů

4. ročník

Žák:

- popíše kvintový a kvartový kruh, stupnice paralelní, stejnojmenná
- pojmenuje stupnice dur do sedmi křížků a sedmi bé a moll stupnice do čtyř křížků a čtyř bé a utvoří k nim kvintakordy a jejich obraty
- rozliší základní intervaly a objasní tvorbu intervalů odvozených
- objasní pojem transpozice, enharmonická záměna a dvojitá posuvka a pracuje s nimi
- pojmenuje základní melodické ozdoby /příráz, nátryl, trylek/ a zná jejich grafické znázornění
- určí základní harmonické funkce /T, S, D/ v probraných stupnicích
- rozezná rozdíl mezi základními a střídavými takty a reprodukuje je
- objasní základní prvky hudební skladby /motiv, téma/ a ví, co je malá písňová forma, kánon a rondo
- rozliší základní komorní soubory /smyčcový kvartet, klavírní trio, žesťové kvinteto/
- popíše různé typy orchestrů /komorní, dechový, symfonický/ a pěveckých sborů /mužský, ženský, smíšený, dětský/
- rozezná nástroje symfonického orchestru a zařadí je do odpovídajících skupin
- poslouchá kratší hudební celky z oblasti vážné i populární hudby

5. ročník

Žák:

- rozliší nejdůležitější znaky v grafickém záznamu hudebního díla
- vytvoří stupnice a akordy dur i moll s kvintakordem a jeho obraty
- využije získané vědomosti a dovednosti pro správnou rytmickou a intonační reprodukci jednoduchého notového zápisu, vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- rozliší nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví

- vytvoří jednoduchý doprovod pomocí základních harmonických funkcí a dokáže je transponovat do zvolené tóniny
- postaví dominantní septakord v určené tónině
- rozezná noty v houslovém i basovém klíči
- určí základní melodické ozdoby v notovém zápisu a sluchově je rozliší
- určí intervaly základní i odvozené
- při poslechu hudebního díla postihne dominantní hudebně výrazové prostředky a zařadí je do stylu, žánru a období
- vyjmenuje jednoduché hudební formy a rozliší je v poslechových aktivitách

5.2 VÝTVARNÝ OBOR

Výtvarný obor umožňuje žákům výtvarné vzdělávání rozvojem dispozic žáka, jimiž jsou: výtvarné vnímání, myšlení, vyjadřování, estetické cítění, tvořivost a kreativita. Systematicky vzniká schopnost zacházet s výtvarným jazykem, materiály a nástroji. Žák si vytváří aktivní vztah ke světu, smyslovou a výtvarnou citlivost, výtvarné myšlení a kultivuje svůj výtvarný projev. Osvojení znalostí a dovedností směřuje k výslednému cíli, jímž je schopnost samostatně tvořit.

VZDĚLÁVACÍ ZAMĚŘENÍ - VÝTVARNÁ TVORBA

Žák reaguje na podněty smysly i výtvarně, naslouchá a rozumí slyšenému, nepřipodobňuje se ostatním, samostatně řeší zadání, respektuje pravidla práce v týmu, komunikuje, je schopen se soustředit na činnost, vyjadřuje své pocity, představy a zážitky, vystihne kompoziční rozvržení pro daný formát, spontánně si hraje s barvami a štětci, modeluje a hravými formami se seznamuje s hlinou.

RECEPCE A REFLEXE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Žák se aktivně seznamuje s historií a současností výtvarného umění, orientuje se v uměleckých slozích a směrech, respektuje odlišné výtvarné názory, rozezná základní pojmy umění, umělec, umělecké dílo a individuálně si vybírá podněty z různých oblastí světové kultury.

Do výtvarného oboru jsou zařazováni žáci podle prokázaných předpokladů /viz - vyhláška MŠMT 71/2005, § 2, odst.4/

5.2.1 Výtvarný obor

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Plošná tvorba	2	2
Prostorová tvorba	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	2	2	2	1,5
Prostorová tvorba	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Volná tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	-	-	-	-	-	-	0,5

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Volná tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- lekce výtvarného oboru jsou 3-hodinové, jedenkrát týdně, přičemž jedna vyučovací hodina trvá 45 minut
- žák vykoná postupovou zkoušku formou závěrečné ročníkové práce

Vzdělávací zaměření je rozděleno do předmětů:

Plošná tvorba:

Prostřednictvím kreslířských, malířských a grafických postupů žák reaguje na podněty okolního světa. Grafické prvky, barva a tvar jsou nosnými prostředky pro přepis reality. Experimentace s materiály a hledání nových výrazových možností vyúsťují v užité i volné tvorbě.

Prostorová tvorba:

Zahrnuje prostorové uplatňování linií, barev a tvarů, světla a stínu, objemu a kontrastu. Ve studijní i volné tvorbě jsou uplatňovány postupy modelování, tvarování, konstruování s použitím tradičních i netradičních materiálů. Užitá tvorba uplatněním dekorativního pojetí se realizuje v keramice.

Volná tvorba:

Vychází z intenzivního prožívání světa a jeho odrazu v nové skutečnosti. Řeč materiálů, asociace, dramatické akce, prolínání různých druhů umění (hudba, pohyb, dramatika) posiluje smyslovou a emoční citlivost vůči sobě samému i ostatním.

Výtvarná kultura:

Prolíná všemi předměty, student má přehled o výtvarném kánonu, o vývoji a smyslu námětů z historického hlediska, orientuje se v základech architektury a jejich proměn.

Vyučovací předměty: Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Volná tvorba, Výtvarná kultura

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM (PS)

Plošná tvorba:

Žák:

- vyjmenuje pomůcky, materiály a základní techniky
- rozliší úroveň prací hodnocením
- rozezná v přípravných grafických technikách rozdíl v tisku podle různých matric
- použije spontánně barvy pro vyjádření tématu
- uplatní vlastní zkušenosti při použití plošných výrazových prostředků pro kresbu, malbu a grafiku

Prostorová tvorba:

Žák:

- předvede jednoduché řemeslné dovednosti
- vyjádří se prostřednictvím vhodných materiálů trojrozměrně

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Plošná tvorba

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- uplatní vlastnosti kresebného a malířského materiálu
- zapojí aktivně základní grafické prvky (bod, linie, bílá a černá plocha)

2. ročník

Žák:

- použije záměrně kreslířský a malířský materiál
- zvolí vlastní barevné odstíny, cílené užití valérů
- využije rozdílnost v grafických technikách pro zvolené téma

3. ročník

Žák:

- vyjádří zajímavý dějový prvek v tematické práci s využitím různých kreslířských, malířských či grafických postupů

- uspořádá grafické barevné a tvarové prvky
- uplatní k lineárnímu ztvárnění skutečnosti postupně světlo a stín

4. ročník

Žák:

- zachytí tvar, proporce, základní světelné vztahy
- prokáže přechod od celku k detailu
- použije schopnosti analýzy a syntézy
- užije citlivě intenzity barevného tónu a šíří barevné škály
- předvede aktivně stupňování náročnosti technického a kompozičního vyjádření v kresbě, malbě a grafice

5. ročník

Žák:

- vyjádří objemy
- použije polotóny ve studijních i návrhových pracích
- použije citlivě a zasvěceněji vlastnosti barev

6. ročník

Žák:

- prokáže nové studijní postupy
- předvede základními principy kresby figury a portrétu
- použije záměrně odlišností v tématickém a návrhovém vyjadřování

7. ročník

Žák:

- použije obrazotvorné prvky, bod, linii, tvar, plochu, prostor, světlo
- vyjádří slovně účinky, jejich užití v různých kompozičních vztazích a intuitivně jich využije
- předvede základní techniky kresby, malby a grafiky

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- použije aktivně a vědomě prvky studijní kresby, malby a grafiky v souvislosti se zátiším a portrétem
- vyjádří osobitě vlastní záměry v tematické práci

2. ročník

Žák:

- uplatní získané dovednosti v modelaci světlem a stínem
- prokáže zvládnutí výtvarných postupů

3. ročník

Žák:

- předvede zpracování věcné studie (přírodniny a věci)
- ztvární kresebně i malířsky figurální studie

4. ročník

Žák:

- zvolí vhodně výrazové prostředky ze škály možností (figurace, abstrakce, iluzivnost, deformace, stylizace, znak, metafora aj.)
- využije pro vyjádření vlastního záměru nabytých poznatků

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Prostorová tvorba

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- vyhledá vhodné materiály
- vyjádří dané téma trojrozměrně

2. ročník

Žák:

- zachytí různé tvary
- vyjádří pohyb

3. ročník

Žák:

- ztvární statiku objektů a funkčnost předmětů
- zkonstruuje objekt s ohledem na vícehledovost

4. ročník

Žák:

- vybuduje celistvý tvar
- odliší dekorativní a sochařské pojetí u keramiky

5. ročník

Žák:

- uplatní pojetí trojrozměrného zobrazování v jednodušších úkolech
- zařadí základy abstraktní práce (redukce tvaru, zvětšování detailu)

6. ročník

Žák:

- užije citlivě použitých materiálů
- prokáže souvislosti mezi objemy a strukturami
- zdokonalí řemeslné dovednosti

7. ročník

Žák:

- použije bezpečně nástroje a účinné materiály
- zachytí tvary odrážející realitu
- zkomponuje samostatně trojrozměrné prvky v prostoru
- vyhledá vlastní způsoby vyjádření v daném materiálu

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zkonstruuje samostatně objekt

- využije účelně charakteristických prvků volné a užití prostorové tvorby

2. ročník

Žák:

- vyjádří zvolené téma v trojrozměrné konstrukci
- přepíše svobodně skutečnost

3. ročník

Žák:

- převede prvky návrhových činností do trojrozměrné podoby
- užije záměrně zkratku a nadsázku
- ztvární objektivně zvolenou skutečnost

4. ročník

Žák:

- zpracuje plně v souladu se současnými tendencemi v práci tematické nebo studijní harmonicky strukturovaný celek
- zařadí vhodně prostředky některého ze zvolených postupů v prostorové nebo multimediální tvorbě

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Volná tvorba

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zapojí své pocity do hry
- využije prvků dramatiky pro výtvarné vyjádření

2. ročník

Žák:

- vyjádří se slovně a pohybově o výtvarném přepisu okolního světa
- ztvární vztahy mezi věcmi a lidmi

3. ročník

Žák:

- využije asociačních úvah k „novým“ významům nalezených předmětů (sbírky)

- uplatní poznatky v dramatické hře
- znázorní sám sebe (mimika, gesto, postoj, pohyb, prožívání prostoru)

4. ročník

Žák:

- vyjádří vlastní pocity výtvarnými prostředky (emoce)
- porovná společné a rozdílné souvislosti mezi linií, barvou, zvukem, rytmem, pohybem

5. ročník

Žák:

- vyhledá aktivně náměty pro výtvarnou akci
- zaznamená vlastní tvorbu prostřednictvím multimediálních pomůcek

6. ročník

Žák:

- využije cílevědomě zkratku a nadsázku
- uplatní rozmanitost řešení
- prokáže postupy jak vytvořit akci a intermediálně ji zpracovat

7. ročník

Žák:

- spojí tvořivě viděné nebo zadané s výtvarným a kompozičním problémem
- zpropaguje své i cizí práce na veřejnosti, nainstaluje je, zformuje vlastní portfolio

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede vlastní téma a netradiční prostředky zpracování námětu
- zdokumentuje své práce pomocí fotografií

2. ročník

Žák:

- vyjádří získané dovednosti v modelaci světlem a stínem

- užije cíleně výtvarné postupy

3. ročník

Žák:

- ztvární osobitým způsobem vlastní tvorbu na zvolené téma
- prokáže samostatnost při realizaci instalace výstavy

4. ročník

Žák:

- propojí názorové souvislosti s výtvarnou kulturou a vlastní tvorbou
- ztvární závěrečný cyklus nebo výtvarnou řadu

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Výtvarná kultura

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

7. ročník

Žák:

- rozezná základní historické slohy
- prokáže svůj vztah k výtvarnému umění

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- přiřadí k sobě významné složky výtvarného jazyka
- rozliší popisnost a imaginaci v malířském umění

2. ročník

Žák:

- zanalyzuje roli výtvarného jazyka pro sdělitelnost uměleckého díla
- pojmenuje základní směry moderního umění

3. ročník

Žák:

- ztvární charakteristiku výtvarných směrů 20. století
- zformuluje svá hodnotící hlediska

4. ročník

Žák:

- uplatní s porozuměním výtvarný jazyk kterékoli oblasti výtvarné tvorby
- uplatní vztah výtvarného umění k vlastní individualitě

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

5.2.2 Počítačová grafika

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Plošná tvorba	1,5	1,5
Prostorová tvorba	1	1
Volná tvorba	0,5	0,5

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Multimediální tvorba			2	2	2	2	2
Fotografická tvorba					1	0,5	
Výtvarná kultura						0,5	
Plošná tvorba	1,5	1,5	1	1			
Prostorová tvorba	1	1					
Volná tvorba	0,5	0,5					1

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Multimediální tvorba	2	2	2	2
Fotografická tvorba	0,5	0,5	0,5	
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	
Volná tvorba				1

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Multimediální tvorba	2	2	2	2
Fotografická tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Volná tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- lekce výtvarného oboru jsou 3-hodinové, jedenkrát týdně, přičemž jedna vyučovací hodina trvá 45 minut
- žák vykoná postupovou zkoušku formou závěrečné ročníkové práce

Vzdělávací zaměření je rozděleno do předmětů:

Multimediální tvorba:

Žák se naučí zpracovávat fantazijní náměty nebo témata reálného světa prostřednictvím výtvarného jazyka digitálních médií, zrealizuje jednoduché obrázky, bude užívat výrazové prostředky počítačové grafiky a multimédií k výtvarné tvorbě. Využití základních aplikací a technologií počítačové grafiky a multimédií.

Fotografická tvorba:

Žák se naučí poznávat vlastnosti a vztahy výtvarných prvků obrazového jazyka – prostor, perspektiva a hloubka ostrosti. Na uživatelské úrovni bude ovládat automatický, poloautomatický i manuální režim. Seznámí se s fotografickou technikou. Získané technické dovednosti vědomě využije při fotografování zadaných úkolů. Bude pracovat v programu pro úpravu fotografií Photoshop.

Plošná tvorba:

Prostřednictvím kreslířských, malířských a grafických postupů žák reaguje na podněty okolního světa. Grafické prvky, barva a tvar jsou nosnými prostředky pro přepis reality. Experimentace s materiály a hledání nových výrazových možností vyúsťují v užité i volné tvorbě.

Prostorová tvorba:

Zahrnuje prostorové uplatňování linií, barev a tvarů, světla a stínu, objemu a kontrastu. Ve studijní i volné tvorbě jsou uplatňovány postupy modelování, tvarování, konstruování s použitím tradičních i netradičních materiálů. Užitá tvorba uplatněním dekorativního pojetí se realizuje v keramice.

Volná tvorba:

Vychází z intenzivního prožívání světa a jeho odrazu v nové skutečnosti. Řeč materiálů, asociace, dramatické akce, prolínání různých druhů umění (hudba, pohyb, dramatika) posiluje smyslovou a emoční citlivost vůči sobě samému i ostatním.

Výtvarná kultura:

Prolíná všemi předměty, student má přehled o výtvarném kánonu, o vývoji a smyslu námětů z historického hlediska, orientuje se v základech architektury a jejich proměn.

Vyučovací předměty: Multimediální tvorba, Fotografická tvorba, Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Volná tvorba, Výtvarná kultura

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM (PS)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Plošná tvorba

1. přípravný

Žák:

- vyjmenuje pomůcky, materiály a základní techniky
- rozliší úroveň prací hodnocením
- rozezná v přípravných grafických technikách rozdíl v tisku podle různých matic
- použije spontánně barvy pro vyjádření tématu
- uplatní vlastní zkušenosti při použití plošných výrazových prostředků pro kresbu, malbu a grafiku

2. přípravný

Žák:

- vyjmenuje pomůcky, materiály a základní techniky
- rozliší úroveň prací hodnocením
- rozezná v přípravných grafických technikách rozdíl v tisku podle různých matic
- použije spontánně barvy pro vyjádření tématu
- uplatní vlastní zkušenosti při použití plošných výrazových prostředků pro kresbu, malbu a grafiku

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Prostorová tvorba

1. přípravný

Žák:

- předvede jednoduché řemeslné dovednosti
- vyjádří se prostřednictvím vhodných materiálů trojrozměrně

2. přípravný

Žák:

- předvede jednoduché řemeslné dovednosti
- vyjádří se prostřednictvím vhodných materiálů trojrozměrně

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Multimediální tvorba

3. ročník

žák:

- zpracovává fantazijní náměty nebo témata reálného světa prostřednictvím výtvarného jazyka digitálních médií
- realizuje jednoduché obrázky.

4. ročník

žák:

- užívá základy kompozice
- užívá výrazové prostředky počítačové grafiky a multimédií k výtvarné tvorbě
- formuje vlastní výtvarný názor.

5. ročník

žák:

- užívá obrazové prvky plošného i prostorového vyjádření tvůrčích prostředků (objem, prostor, světlo, textura atd.), jejich vlastnosti a vztahy
- na uživatelské úrovni využívá základní aplikace a technologie počítačové grafiky a multimédií.

6. ročník

žák:

- poznané výrazové prostředky nových médií (dynamika, struktura, objem, pohyb, proměna v čase atd.) vědomě využívá ve výtvarné tvorbě
- inspiruje se různými kulturními podněty.

7. ročník

žák:

- pracuje samostatně s médii, která integruje do multimediálního díla.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Fotografická tvorba

5. ročník

žák:

- poznává vlastnosti a vztahy výtvarných prvků obrazového jazyka – prostor, perspektiva a hloubka ostrosti
- na uživatelské úrovni ovládá automatické a poloautomatické režimy.

6. ročník

žák:

- sděluje své dojmy nad svými fotografiemi i fotografiemi spolužáků
- pracuje samostatně, volí odpovídající optickou i světelnou techniku včetně počítačové obrazové postprodukce a předtiskové úpravy.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Výtvarná kultura

6. ročník

žák:

- rozezná základní historické slohy
- prokáže svůj vztah k výtvarnému umění

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Plošná tvorba

1. ročník

Žák:

- uplatní vlastnosti kresebného a malířského materiálu
- zapojí aktivně základní grafické prvky (bod, linie, bílá a černá plocha)

2. ročník

Žák:

- použije záměrně kreslířský a malířský materiál
- zvolí vlastní barevné odstíny, cílené užití valérů
- využije rozdílnost v grafických technikách pro zvolené téma

3. ročník

Žák:

- vyjádří zajímavý dějový prvek v tematické práci s využitím různých kreslířských, malířských či grafických postupů
- uspořádá grafické barevné a tvarové prvky
- uplatní k lineárnímu ztvárnění skutečnosti postupně světlo a stín

4. ročník

Žák:

- zachytí tvar, proporce, základní světelné vztahy
- prokáže přechod od celku k detailu
- použije schopnosti analýzy a syntézy
- užije citlivě intenzity barevného tónu a šíří barevné škály
- předvede aktivně stupňování náročnosti technického a kompozičního vyjádření v kresbě, malbě a grafice

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Prostorová tvorba

1. ročník

Žák:

- vyhledá vhodné materiály
- vyjádří dané téma trojrozměrně

2. ročník

Žák:

- zachytí různé tvary
- vyjádří pohyb

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Volná tvorba

1. ročník

Žák:

- zapojí své pocity do hry
- využije prvků dramatiky pro výtvarné vyjádření

2. ročník

Žák:

- vyjádří se slovně a pohybově o výtvarném přepisu okolního světa
- ztvární vztahy mezi věcmi a lidmi

7. ročník

Žák:

- spojí tvořivě viděné nebo zadané s výtvarným a kompozičním problémem
- zpropaguje své i cizí práce na veřejnosti, nainstaluje je, zformuje vlastní portfolio

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Multimediální tvorba

1. ročník

žák:

- má přehled o multimédiích, umí s nimi v základní rovině pracovat
- zkoumá možnosti tvarové stylizace, získané poznatky uplatňuje
- používá prvky multimediálního výtvarného jazyka, vizuální znaky a symboly
- využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování má zkušenosti s používáním jednotlivých výtvarných technik, vhodně a citlivě je používá a experimentuje s nimi prostřednictvím multimédií.

2. ročník

žák:

- dokáže diskutovat nad vhodností užití výtvarných prostředků k dosažení výtvarného záměru
- zná základní specifika užívaných programů a ostatního technického vybavení.

3. ročník

žák:

- hledá vlastní postupy, experimentuje se získanými dovednostmi. Umí převádět realitu do znaků a symbolů a ty dále začleňuje do multimediálního díla
- samostatně řeší výtvarné problémy, je schopen dlouhodobé a soustředěné práce na daném tématu.

4. ročník

žák:

- umí se inspirovat současnými uměleckými tendencemi
- reflektuje vztahy - fantazie – realita – virtualita
- na základě zadaného nebo vlastního tématu volí odpovídající výrazové prostředky výtvarného multimediálního jazyka i technik, projekt plánuje, realizuje i prezentuje.
- převažuje samostatná práce na vlastním projektu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Fotografická tvorba

1. ročník

žák:

- je seznámen s fotografickou technikou
- získané technické dovednosti vědomě využívá při fotografování zadaných úkolů.

2. ročník

žák:

- poučeně pracuje v programu pro úpravu fotografií Photoshop.

3. ročník

žák:

- má hlubší technické znalosti
- poučeně dokáže pracovat s černobílou i barevnou kompozicí.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Výtvarná kultura

1. ročník

Žák:

- přiřadí k sobě významné složky výtvarného jazyka
- rozliší popisnost a imaginaci v malířském umění

2. ročník

Žák:

- zanalyzuje roli výtvarného jazyka pro sdělitelnost uměleckého díla
- pojmenuje základní směry moderního umění

3. ročník

Žák:

- ztvární charakteristiku výtvarných směrů 20. století
- zformuluje svá hodnotící hlediska

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Volná tvorba

4. ročník

Žák:

- propojí názorové souvislosti s výtvarnou kulturou a vlastní tvorbou
- ztvární závěrečný cyklus nebo výtvarnou řadu

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

5.3 LITERÁRNĚ – DRAMATICKÝ OBOR (LDO)

Literárně-dramatický obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím tvořivých dramatických činností (pohybových a mluvních hereckých i loutkářských, dramaturgických, hudebních, výtvarných a prací s loutkářskými prostředky) a činností slovesných (tvořivé psaní) rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Stává se tak významným nástrojem rozvoje sociability žáků (schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace), jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly.

Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění (literárního, výtvarného, hudebního) v jejich vzájemném propojení. Při respektování jejich specifických vyjadřovacích možností je využitelná pro výsledné dramatické sdělení. Rozvíjí tak žákovu schopnost vnímat, vytvářet a sdělovat v čase a prostoru lidské vztahy a jednání.

Vzdělání získané v dramatickém oboru žáci mohou využít v těch oblastech lidské činnosti, ve kterých se uplatní nezbytné specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie. Dramatický obor poskytuje spolehlivý základ i pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

Vzdělávací oblasti: Interpretace a tvorba, Recepce a reflexe dramatického umění

zahrnují komplexní tvořivou dramatickou činnost, vycházející z tvořivé improvizace. Základní oblastí výuky je tvorba ve skupině. Směřuje od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci dramatickým projevem. Zahrnuje i mluvní a pohybovou přípravu zaměřenou k rozvoji technických i výrazových mluvních a pohybových dovedností. Výuka postupuje od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu, k vytváření divadelního nebo přednesového tvaru inscenace. Základním metodickým principem se stává dramatická hra, která integruje průpravné činnosti a učí žáky tvořivě přistupovat k zadané předloze. Je realizována na tématech, která zohledňují individuální dispozice možnosti žáka. Volbou odpovídajících témat je v průběhu práce také příznivě ovlivňována schopnost žáků aktivně se podílet na vytváření vztahu vzájemné spolupráce ve skupině. Při výuce je dbáno na kulturu projevu, na vědomé a tvořivé uplatňování základních výrazových prostředků pro sdělování.

Na základě výše uvedených pokynů ve studijním zaměření Dramatická tvorba jsou žáci již v přípravných ročnících postupně uváděni do vědomé práce s hlasem, tělem, pohybem a slovem, vše s ohledem na jejich celkovou mentální i pohybovou vyspělost. Společně prožívaná estetická tvořivost výrazně pomáhá při vyvažování přílišné racionality a úzké specializace vzdělávání i lidských činností a posiluje schopnost empatie a humanitního cítění. Pomáhá též rozlišovat různé druhy umělecké tvořivosti a vzájemně je propojovat, učí objektivnímu hodnocení i sebehodnocení, harmonizuje lidskou bytost a otevírá ji sobě samotné i ostatním lidem, díky tomu má též vysokou hodnotu sociální.

Korepetice

K výuce vyučovacích předmětů LDO patří zcela neodmyslitelně spolupráce s korepeticí (hudebním doprovodem). Korepetitorem může být vyučující nebo jiný žák Základní umělecké školy Jeseník. Ke korepetici patří jednak klasický klavírní doprovod nebo jiný hudební nástroj nebo soubor více nástrojů, popř. orchestr. Korepetici může zajistit také reprodukováná hudba.

Žák korepetovaný:

- ❖ reaguje správně na tempo a další výrazové složky doprovodného hlasu
- ❖ naslouchá a vnímá doprovodnou hlasovou linku
- ❖ rozliší přede hry, mezihry, nástupy, popř. další části skladby
- ❖ uplatní zkušenosti s korepeticí na veřejných vystoupeních

Učební plán:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Základy dram. tvorby	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Dramatika a slovesnost	1	1	1	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1	1	1	1
Přednes				1	1	1	1

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Dramatická tvorba	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1
Umělecký přednes	1	1	1	1
Dějiny dram. tvorby			0,5	0,5

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelem školy hodinová dotace navýšena
- vyučovací hodina literárně-dramatického oboru trvá 45 minut
- žák vykoná postupovou zkoušku formou závěrečné ročníkové práce

Vyučovací předměty: Základy dramatické tvorby, Dramatická tvorba, Dramatika a slovesnost, Práce v souboru, Přednes, Umělecký přednes, Dějiny dramatické tvorby

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Základy dramatické tvorby

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM (PS)

Žák:

- uplatní základní návyky hlasové hygieny a kultury zpěvu řeči a využije je
- rozezná prvky navozující uvolnění i soustředěnost
- uplatní v krátkodobé paměti slovní spojení či pohyb
- rozezná lidové říkadlo a lidovou píseň od dětské poezie a písňě umělé
- rozpozná a propojí svět fantazie a reálný svět
- zúčastní se aktivně společné dramatické hry pomocí rytmických, pohybových a mluvních cvičení k vzájemnému naslouchání a respektu ve skupině

Postupová zkouška:

Interpretace jednoho jednoduchého literárního textu z oblasti poezie pro děti

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Dramatika a slovesnost

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede na elementární úrovni jevištní prostor a pohyb
- rozezná prvky navozující soustředěnost a uvolnění a použije je
- pozná techniky relaxace a prvky muzikoterapie a v případě potřeby je použije

Postupová zkouška:

Interpretace jednoho literárního textu z oblasti prózy či poezie pro děti

2. ročník

Žák:

- zkultivuje vědomě kvalitu řeči i svůj osobní projev včetně jeho specifčnosti
- vytvoří krátkou improvizaci etudu na téma jemu blízké
- použije vhodné techniky relaxace a prvky muzikoterapie

Postupová zkouška:

Interpretace jednoho literárního textu z oblasti prózy pro děti

3. ročník

Žák:

- rozliší různé druhy umělecké tvořivosti a vzájemně je propojí
- předvede vhodně přiměřený text, využije ho pro přednes a jednoduchou dramaturgii
- uplatní skupinovou kooperaci jako prostředek k osvojení správných sociálních návyků i k vlastnímu růstu
- prokáže dobrou komunikaci a spolupráci s partnery ve skupině

Postupová zkouška:

Interpretace jednoho přiměřeného literárního textu z oblasti poezie

4. ročník

Žák:

- rozliší různé druhy umělecké tvořivosti
- podrobí analýze a interpretaci vhodně přiměřený text a využije ho pro přednes i dramaturgii
- představí krátkou autorskou tvorbu a uvede ji do souvislosti s vlastní zkušeností
- provede aktivní sebehodnocení vlastního projevu, získané dovednosti uplatní při školních veřejných vystoupeních
- uplatní práci v literárně-dramatickém oboru jako prostředek k osobnímu růstu a sebepoznání

Postupová zkouška:

Interpretace dvou přiměřených literárních textů z oblasti prózy či poezie

5. ročník

Žák:

- rozliší různé druhy umělecké tvořivosti, podrobí interpretaci vztahy mezi nimi a v diskuzi obhájí svůj názor
- přednese vhodný a přiměřený text, provede jeho rozbor a osobitou formou ho využije pro přednes a dramtizaci
- představí vlastní autorskou tvorbu, uvede ji do souvislosti se zkušeností obhájí svůj individuální přístup k tvorbě
- uplatní kultivovaný řečový, pohybový i osobní projev v návaznosti na danou situaci
- zformuluje svůj názor při seznamování se s vhodnými uměleckými díly a obhájí ho

Postupová zkouška:

Interpretace jednoho přiměřeného literárního textu z oblasti prózy či poezie, herecký výstup v rámci společného představení

6. ročník

Žák:

- propojí komunikaci a spolupráci s partnery ve skupině, vytvoří si k nim respekt, přijme kritiku a zhodnotí práci ostatních
- zformuluje svůj názor při seznamování se s vhodnými uměleckými díly, především z oblasti národní i světové dramatické tvorby, obhájí ho před ostatními ve skupině
- podrobí analýze jevištní pohyb v prostoru a pohyb jako specifickou součást postavy, vyjádří pohybem charakter a činnost, pohyb podá jako součást interpretace i uvolnění a hry

Postupová zkouška:

Interpretace dvou přiměřených literárních textů z oblasti prózy či poezie, herecký výstup v rámci společného představení

7. ročník

Žák:

- využije vhodné pohybové, hudební a taneční prvky při interpretaci vybrané předlohy, ve vlastní tvorbě či improvizaci
- vytvoří vlastní námět a s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, loutka) ho realizuje
- předvede ke komunikaci dramatické jednání (verbální i neverbální) či loutkářské prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností
- uplatní základních principy tvůrčího psaní ve vlastní tvorbě, pozná pojmy související s tvůrčím psaním
- vytvoří ve spolupráci s dalšími členy skupiny krátké literární nebo dramatické tvary

- provede reflexi práce druhých, přijme kritiku vlastní práce, prokáže respekt k názorům ostatních
- zhodnotí podle svých možností a na základě získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo

Postupová zkouška může být nahrazena absolventským vystoupením:

Interpretace dvou přiměřených textů české i světové literární tvorby, herecký výstup formou skupinového představení nebo sólového dramatického výstupu

Učební osnovy vyučovaného předmětu: Práce v souboru

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- propojí složky dramatického a slovesného projevu do komplexní dramatické činnosti
- zúčastní se práce sólově i ve skupině a podřídí se daným pokynům při přípravě dramatického tvaru

2. ročník

Žák:

- zrealizuje společně dramatický tvar, rozezná charakter postav, prostředí a situace
- provede kritickou reflexi vlastní tvorby a ocení tvorbu ostatních členů ve skupině

3. ročník

Žák:

- provede analýzu jevištního pohybu v prostoru a jevištní řeči jako specifické součásti charakteru postav
- využije komunikaci a spolupráci s partnery ve skupině, prokáže jim respekt, přijme kritiku, zároveň zhodnotí vhodným způsobem práci ostatních

4. ročník

Žák:

- prokáže znalost uměleckých děl z oblasti české a světové dramatiky

- zformuluje svůj názor na společnou tvorbu a zkonfrontuje ho s poučením a názory ostatních ve skupině

5. ročník

Žák:

- zhodnotí aktivně vlastní projev při uvědomění si jeho specifčnosti, získané dovednosti uplatní ve školních vystoupeních
- zformuluje vlastní názor při seznamování se s uměleckými díly a obhájí ho
- zrealizuje společně dramatický tvar, rozliší části dramatického tvaru, provede jejich specifikaci a najde princip jejich uspořádání

6. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve vývoji dramatického umění v souvislosti s vývojem kultury a společnosti
- zformuluje vlastní názor na společnou tvorbu, zkonfrontuje ho s poučením a názory ostatních ve skupině, svůj názor věcně a poučeně obhájí
- rozliší různé druhy umělecké tvořivosti a vzájemně je porovná

7. ročník

Žák:

- využije divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, ztotožní se se svou rolí při jeho realizaci
- prokáže porozumění dramaturgickému a režijnímu plánu dramatického tvaru
- vyjádří specifickým a osobním hereckým projevem své myšlenky a emoce
- navrhne jednoduchou dramatickou výpravu v závislosti na společné tvorbě, aktivně se zapojí do specifických výtvarných úkolů souvisejících se scénickým zpracováním dramatického tvaru
- využije hudby a zvuku v návaznosti na stavbu dramatického tvaru

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zanalyzuje jevištní pohyb v prostoru a pohyb jako specifickou součást postavy, vyjádří pohybem charakter a činnost, prokáže vnímání pohybu jako součásti interpretace postavy
- navrhne výpravu a vystihne v závislosti na divadelním prostředí a textu celkové žánrové a emoční zaměření dramatického tvaru

2. ročník

Žák:

- rozliší při realizaci dramatického tvaru jeho části, provede jejich specifikaci a najde princip jejich uspořádání
- ztvární pohybově a rytmicky podněty literární, hudební i výtvarné, uplatní stylizovaný a kultivovaný řečový, pohybový a osobní projev v návaznosti na danou dramatickou situaci

3. ročník

Žák:

- využije specifické schopnosti v dramatické činnosti, prokáže individuální a originální přístup k podnětům z oblasti literatury a dramatiky
- ztvární vlastní autorský text jako svou osobní výpověď, obhájí individuální přístup k tvorbě
- vystihne ideový záměr inscenace, poučeně zhodnotí složku hereckou i inscenační a režijní prostředky, klady a zápory celkového vyznění inscenačního záměru

4. ročník

Žák:

- uplatní uvědoměle zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- využije vědomě výrazové prostředky pro sdělování situací, prostoru a žánru, vytvoří charakter postavy
- předvede jednoduchou dramatickou výpravu v závislosti na společné tvorbě, aktivně se zúčastní specifických výtvarných úkolů souvisejících se scénickým zpracováním dramatického tvaru, navrhne světlo, kompozici, tvar a barvu jako nedílnou součást dramatu
- využije hudby a zvuku v návaznosti na stavbu dramatického tvaru, navrhne jednoduchý hudební a zvukový plán inscenace

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovaného předmětu: Přednes

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

4. ročník

Žák:

- rozezná dynamiku hlasu a tónu a využije je pro vlastní interpretační a improvizaci činnost
- použije rytmické struktury a rozezná je v rytmu textu
- přednese texty vhodné z hlediska věku a individuality, rozpozná jejich smysl a svůj názor uplatní v diskusi

5. ročník

Žák:

- zkontroluje vědomě kvalitu řeči i svůj osobní projev v oblasti výslovnosti, rytmu, síly a intonace v závislosti na danou situaci a význam textu
- přednese vhodný a přiměřený literární text, provede jeho rozbor a osobitou formou ho využije pro dramaturgii či přednes

6. ročník

Žák:

- předvede vlastní autorskou tvorbu a uvede ji do souvislosti se zkušeností, obhájí svůj individuální přístup k tvorbě
- uplatní kultivovaný řečový projev v interpretaci textů

7. ročník

Žák:

- vybere sám či s pomocí učitele vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a s osobním zaujetím ji zrealizuje ve vhodném tvaru

- využije specifické formální i obsahové prostředky umělecké literatury pro pochopení a interpretaci textu
- uplatní kultivovaný mluvený i pohybový projev v návaznosti na danou situaci

Učební osnovy vyučovaného předmětu: Dramatická tvorba

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- předvede v improvizacích a etudách pravdivé a výrazné zveřejnění smyslového a citového zážitku
- rozliší dramatické žánry a různé druhy umělecké tvořivosti, vzájemně je porovná, vztahy mezi nimi podrobí interpretaci a v diskuzi obhájí svůj názor
- využije specifických schopností v dramatické činnosti

Postupová zkouška:

interpretace dvou náročnějších textů české i světové literatury, dramatický výstup v rámci společného představení

2. ročník

Žák:

- prokáže orientaci ve vývoji dramatického umění v souvislosti s vývojem kultury a společnosti se současnými vývojovými tendencemi dramatického umění
- vyhledá samostatně vhodný námět etudy pro ostatní členy kolektivu, pod vedením učitele zrealizuje ucelený dramatický tvar
- předvede dramatický dialog jako vyšší formu vyjádření vztahu s využitím divadelních výrazových prostředků

Postupová zkouška:

interpretace dvou náročnějších textů české i světové literatury, dramatický výstup v rámci společného představení, nebo individuální herecká etuda

3. ročník

Žák:

- popíše ideový záměr zhlédnuté inscenace, zhodnotí složku hereckou a inscenační prostředky, klady a zápory celkového vyznění inscenačního záměru
- přednese vlastní autorský text jako svou osobní výpověď, uvede ji do souvislosti se zkušeností daného věku a obhájí svůj individuální přístup k tvorbě při aplikaci obecných znalostí o literárním a dramatickém textu

Postupová zkouška:

interpretace dvou textů české i světové literatury, dramatický výstup v rámci společného představení, nebo monolog českého nebo světového dramatu

4. ročník

Žák:

- zvolí samostatně vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a osobitým způsobem ji zrealizuje
- vytvoří náročnější texty propracované z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použité formy, stylu a žánru
- podrobí kritické reflexi a hodnocení práci svou i druhých
- zhodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení, jeho chápání dramatické a literární tvorby má hluboké základy
- prokáže spolupráci s partnery ve skupině, respektuje je, zhodnotí vhodným způsobem práci ostatních

Postupová zkouška:

interpretace dvou textů české i světové literatury, z toho alespoň jednoho z žánru poezie, dramatický výstup v rámci společného představení, nebo monolog českého nebo světového dramatu (může být nahrazeno absolventským vystoupením)

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovaného předmětu: Umělecký přednes

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

Žák:

- zvolí samostatně nebo s pomocí učitele vhodný a přiměřený text, při jeho interpretaci uplatní kultivovaný a přiměřený řečový i pohybový projev
- rozezná žánr daného textu, rozliší literární prostředky
- vytvoří složitější literární texty s ohledem na osobní výpověď

2. ročník

Žák:

- vybere samostatně předlohu individuální práce s textem s ohledem na vlastní literární zázemí, samostatně nebo s pomocí učitele zvolí vhodné způsoby interpretace textu
- vytvoří vlastní autorský text a pojme jeho interpretaci jako svou osobní výpověď
- využije kultivovaný řečový a pohybový projev v návaznosti na daný text

3. ročník

Žák:

- zpracuje osobitým způsobem k interpretaci zadanou literární látku, skloubí mluvený i pohybový projev v originální scénické pojetí textu
- rozliší žánr a vystihne myšlenku textu, použije obvyklé i originální interpretační a literární prostředky
- vytvoří vlastní autorský text a zpracuje ho k interpretaci jako svou osobní výpověď, obhájí svůj individuální přístup k tvorbě při aplikaci obecných znalostí o literárním a dramatickém textu

4. ročník

Žák:

- zpracuje zadané nebo vybrané téma vhodnými prostředky do uceleného dramatického tvaru
- provede osobitým způsobem interpretaci vhodných literárních textů, odliší jejich žánr, styl a dějové zařazení, rozezná specifické textové prostředky umělecké literatury a dramatu a vhodně je použije
- vytvoří vlastní složitější texty literární a dramatické podrobí je složité a podrobné interpretaci

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Dějiny dramatické tvorby

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

3. ročník

Žák:

- rozliší základní typy divadla od antiky po současnost, rozpozná jejich formu a specifické výrazové prostředky
- zformuluje svůj názor při seznamování se s vhodnými uměleckými díly, především z oblasti národní i světové dramatické tvorby, rozliší žánr a typ dramatického díla a obhájí ho v diskuzi

4. ročník

Žák:

- uvede vybrané dílo do sociokulturních souvislostí
- prokáže orientaci ve vývoji dramatického umění v souvislosti s vývojem kultury a společnosti, obeznámí se se současnými vývojovými tendencemi dramatického umění

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Umělecké vzdělávání velmi významně postihuje také oblast drobných i závažnějších zdravotních postižení. Učitelé ZUŠ Jeseník pomocí výuky uměleckých předmětů pracují ve smyslu kreativity, která má svůj pozitivní a významný terapeutický dopad.

Vlastní duchovní síla, kterou bezesporu umělecké vzdělávání člověku dává, je tím, co pomáhá překonávat případné nesnáze a nepřízně života.

ZUŠ Jeseník je připravena v široké míře zabezpečit možnost uměleckého vzdělávání dle zákona 561/2004 Sb. a příslušných ustanovení vyhlášky č. 73/2005 Sb. v platném znění o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola uplatňuje v souladu s touto legislativou kombinaci speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace.

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni:

- a) **žáci se zdravotním postižením**
(tělesným, mentálním, artismem, zrakovým, sluchovým, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování)
- b) **žáci se zdravotním znevýhodněním**
(zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení nebo chování)
- c) **žáci se sociálním znevýhodněním**
(z rodinného prostředí s nízkým sociálně-kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu)

Vyučující reagují na odlišná rodinná zázemí a prostředí, potřeby dětí a požadavky zákonných zástupců. Kvalitní vyučující si poradí se skutečností, že má ve své třídě děti, které mají podmínky k výuce skvěle připravené, ale i děti z rodin s velmi složitým zázemím. Vzhledem ke skutečnosti, že škola přebírá část vzdělávací a výchovné úlohy rodiny, je pro učitele nezbytné poznávání podmínek rodiny. Podporou dítěte a chápáním jeho potřeb může učitel usnadnit vyrovnání se s domácími problémy. Silné vazby s rodiči podporují školní úspěch a v návaznosti začlenění se do dalšího života. Problémy ve výuce mají většinou děti z rodin se záporným emočním vztahem rodičů k dítěti a extrémními formami řízení. Každopádně je role rodiny školou nezastupitelná.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími prostředky se zohledňuje na základě:

- a) posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra
- b) žádosti zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka

Individuální vzdělávací plán není součástí ŠVP, nýbrž svébytným dokumentem, který je vytvářen zpravidla na jeden školní rok v souvislosti s podmínkami a možnostmi žáka.

Učitelé při výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami kladou důraz na:

- a) úzkou spolupráci se zákonnými zástupci
- b) přiměřený a rovnoměrný rozvoj klíčových kompetencí

Výuka zahrnující speciální pedagogickou péči probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání.

Škola uplatňuje i speciální přístup k handicapovaným žákům, kteří nejsou oficiálně diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem. V takovém případě však není možný individuální vzdělávací plán.

Integrace v oblasti uměleckého vzdělávání je limitována zdravotním postižením a individuálními možnostmi postiženého žáka.

Ve vzdělávání žáků se zdravotním postižením představuje výraznou tendenci jejich integrace do hlavního proudu vzdělávání.

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci s výrazně nadprůměrnými studijními výsledky jsou oficiálně diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálním pedagogickým centrem podle pravidel zákona 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 73/2005 Sb. v platném znění o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Škola uplatňuje v souladu s touto legislativou kombinaci speciálně pedagogických postupů **směřujících k maximálním výkonům žáků**, úměrných s jejich vývojem jiných vzdělávacích oblastí. Tento typ vzdělávání vyžaduje od učitelů školy náročnější přípravu na vyučování, jež plnohodnotně podporuje osobitý umělecký růst mimořádně nadaných žáků.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími prostředky se zohledňuje na základě:

- a) posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra
- b) žádosti zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka

Individuální vzdělávací plán žáků mimořádně nadaných není součástí ŠVP, nýbrž svébytným dokumentem, který je vytvářen zpravidla na jeden školní rok.

Žákům, kteří se cíleně připravují na studium na středních nebo na vysokých školách uměleckého směru nebo pedagogického směru se zaměřením na studium uměleckého směru a kteří nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, nevytváříme individuální vzdělávací plán. Těmto

žákům může ředitelka školy **na základě doporučení třídního učitele a na základě žádosti zákonného zástupce** navýšit hodinovou dotaci.

Podmínkou pro studium s navýšeným počtem vyučovacích hodin jsou prokázané nadprůměrné studijní výsledky žáka.

Navýšení hodinové dotace je platné maximálně na jeden školní rok. Pokud v době navýšené hodinové dotace dojde ke změně záměru zákonného zástupce ve věci přípravy žáka na výše jmenované studium, je třeba bezodkladně tuto skutečnost písemně oznámit ředitelce školy.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ZUŠ Jeseník se řídí vyhláškou č.71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání v platném znění, tzn. známkami 1 (výborný) až 4 (neuspokojivý).

Učitelé hodnotí práci žáků:

- a) ve všech oborech **průběžně** po celou dobu vyučovacího školního roku **ústním hodnocením** (zaměřeném na pochvalu nebo na způsob nápravy zjištěných nedostatků)
- b) v hudebním oboru po celou dobu vyučovacího školního roku **písemným hodnocením v žákovské knížce** (posouzením výsledků ve vztahu k žákově vývoji, ohodnocením píle a jeho přístupu k výuce, vyjádřením souvislosti s dalším vývojem práce žáka)
- c) na konci prvního pololetí **výpisem vysvědčení**, při ukončení studia v prvním pololetí a na konci školního roku **vydáním vysvědčení**
- d) na konci prvního pololetí **vydáním vysvědčení** po vykonání rozdílové zkoušky do vyššího ročníku
- e) na konci cyklu (I., II., SPD) **závěrečným vysvědčením**

Hodnocení probíhá:

- a) formou **zpětné vazby žákovi**
- b) působením **motivace žáka** k vyšším výkonům
- c) srovnáním úrovně **z akcí veřejné interpretace nebo prezentace**
- d) podáním **informací zákonným zástupcům** žáka nebo **zletilému žákovi**

Žák je učitelem při probírání učební látky seznamován s požadavky a cíli hodnocení.

Kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- schopnost zvládnout činnost smysluplně a tvůrčím způsobem
- chyba je chápána jako negativní prostředek k pozitivnímu dosažení vyšší kvality výkonu

Klasifikace

- **1 - výborný**
zvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku, pohotové vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností, kreativní přístup ke studiu, vlastní invence, originalita, samostatný přístup, pečlivost
- **2 - chvalitebný**
zvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku s mírnými občasnými nedostatky, menší soustředěnost
- **3 - dobrý**
nedostatečné zvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku, časté nedostatky při vykonávání činností, nesoustředěnost při práci, nesplnění úkolu
- **4 - nedostatečný**
nezvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku, neochota ke spolupráci, nesamostatnost, neplnění úkolů, práce není předpokladem pro postup do vyššího ročníku

Klasifikace na konci pololetí

- **prospěl(a) s vyznamenáním**
- **prospěl(a)**
- **neprospěl(a)**

Klasifikací se nehodnotí osoba žáka, hodnotí se individuální pokrok žáka a výsledek jeho práce, dosažené vědomosti, dovednosti, postup práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivý přístup k ověřovanému probíranému problému.

Hodnocení je podpurným motivačním prvkem výuky, nesmí demotivovat žáka k pocitu bezmocnosti. Je prostředkem k růstu tvůrčí osobnosti.

Způsob hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Učitelé uplatňují k hodnocení výsledků vzdělávání žáků přiměřenou náročnost a pedagogický takt vzhledem k věku, mentálním a fyzickým schopnostem žáků.

ZUŠ Jeseník umožňuje **písemné hodnocení těmito formami:**

- a) v průběhu školního roku během pracovního procesu ve smyslu hodnocení z lekcí (např. v žákovské knížce, v třídní knize) **formou klasifikace, slovního hodnocení nebo kombinací obou způsobů.**
- b) při komisionálních zkouškách **formou klasifikace** (toto hodnocení plní funkci doporučující vzhledem k výroční klasifikaci žáka)

b1) v hudebním oboru formou postupové nebo závěrečné zkoušky

b2) ve výtvarném oboru formou hodnocení práce, výroční nebo absolventské práce

b3) v literárně dramatickém oboru formou hodnocení literární práce, výročního nebo absolventského představení

c) na vysvědčení **formou klasifikace**

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

- ❖ průběh a výsledky vzdělávání a uplatňování strategií ze strany učitelů v návaznosti na plány a zprávy oddělení
- ❖ materiální a personální podmínky ke vzdělávání
- ❖ vedení oddělení, řízení školy, kvalita organizace
- ❖ informační a komunikační systém
- ❖ propagace školy